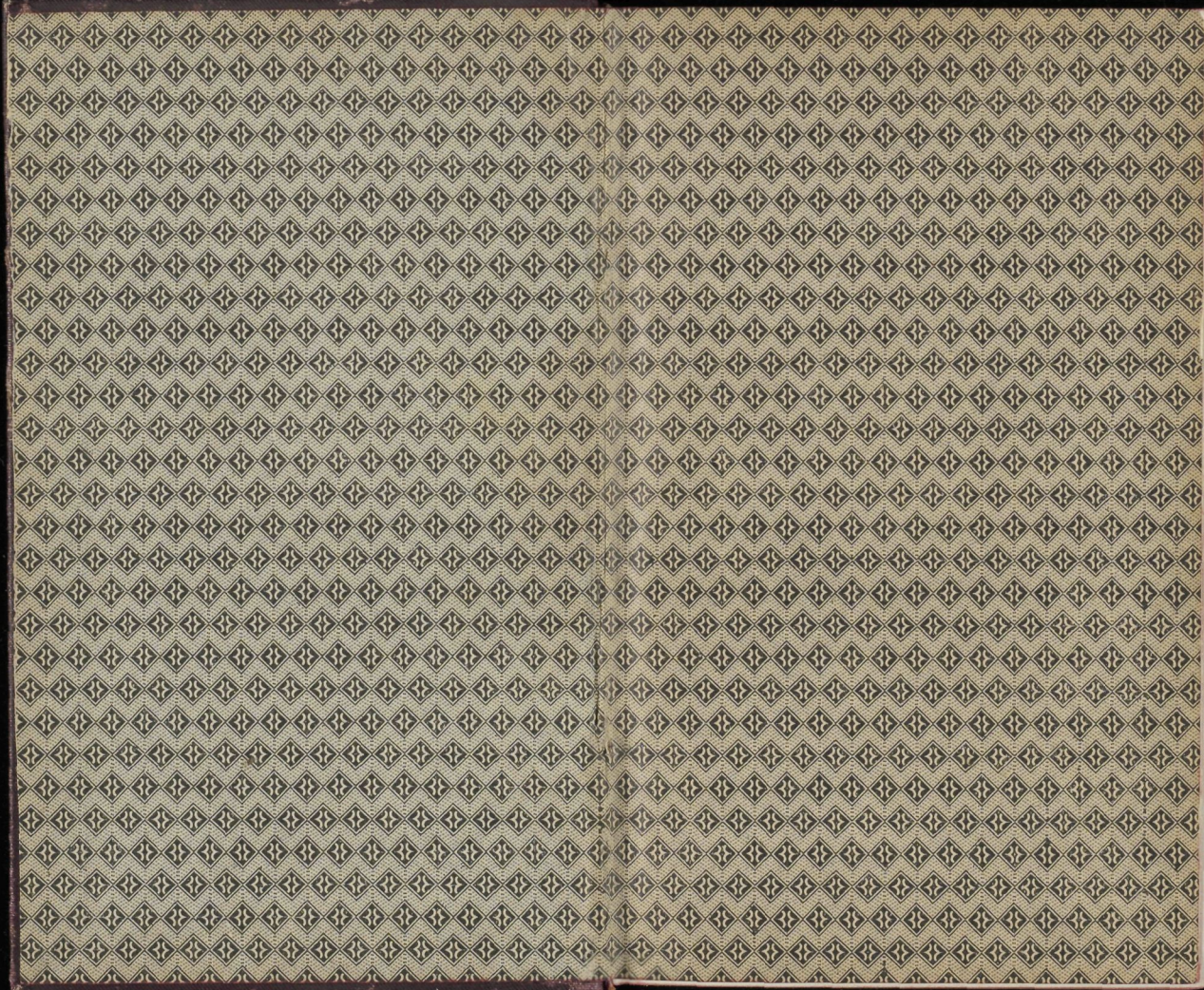

Bloemlezing

uit de werken

H. Teresia

21-3

H. TERESIA.

BLOEMLEZING

UIT
DE WERKEN
DER

H. TERESIA.

Uit het Fransch

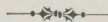
DOOR
fr. TITUS BRANDSMA.
Ord. Carm.

L. C. G. MALMBERG.
NIJMEGEN.
1901.

Bloemlezing uit de Werken

DER

H. TERESIA.

VOORREDE.

De schonste inleiding tot de werken der H. TERESIA is — wie zal het loochenen — het oordeel over haar en hare leer door de H. Kerk geveld. Zij roemt hare leer als een geheel hemelsche, waarmede zij wenscht, dat alle geloovigen hunnen geest voeden. De H. TERESIA, zoo gaat zij voort, heeft daarin uitgedrukt een geheel bovennatuurlijke wijsheid, zoodat de lezing en beschouwing er van de zielen der geloovigen krachtig bevestigt in haar verlangen naar het hemelsch vaderland.

Volgens getuigenis van kardinaal Bona en Paus Benedictus XIV is zelfs de zieletoestand en de leer der H. TERESIA voor de kerk een richt-

snoer, waarnaar men het goddelijk of niet-goddelijk karakter kan onderkennen in de buitengewone wegen der volmaaktheid.

Bovendien getuigt niet de ondervinding van meer dan drie eeuwen, dat de Serafijnsche maagd der kerk een licht schonk, zoo groot, dat allen daarin kunnen wandelen op den weg ten Hemel? Zij was het wonder harer eeuw; de eerbied, dien men toen reeds voor haar naam en geschriften opvatte, duurt nog voort; de heiligheid, de heldhaftigheid harer deugden heeft dien luister nog vermeerderd.

De jeugdige plant door den eeuwigen Hovenier op Carmels wijnstok geënt wies op en bracht er vruchten voort, welke dien lustwarand tot sieraad strekken.

Voeden wij ons dan met de kruimpjes van het hemelsch manna, in hare leer door God ons toegezonden, en danken wij God voor deze groote weldaad.

Tot zijne eer en lof, ter verheerlijking der Heilige maagd TERESIA onderneem ik dit geringe werk en bied het Maria, mijn lieve Moeder, aan.

Mocht door hetzelfde Gods liefde meer

worden gekend, vuriger bemind! Mocht de liefde, die straalt uit de leer der Serafijnsche Maagd, slechts een weinig de nevelen verdrijven door eigenliefde en zedeloosheid over dezen tijd gespreid!

H. TERESIA, verkrijg dit door uw voorspraak van den Heer.

Fr. TITUS, O.C.

BOXMEER, 16 Juli 1901.

Feest v. O. L. Vrouwe v. d. Berg Carmel.

Bloemlezing uit de Werken

DER

H. TERESIA.

I. Eenige bladzijden uit „Het Boek haars Levens”.

VOORWOORD.

Men heeft mij belast mijn wijze van bidden te beschrijven en de genaden, waarmede de Heer mij heeft begunstigd. Waarom mocht ik niet even vrij mijn tallooze ongetrouweden aan het licht brengen?

Uit den grond mijns harten smEEK ik Gods verlichting af, opdat duidelijkheid en waarheid dit verhaal beheerschen. Met dit te schrijven gehoorzaam ik mijn biechtvaders; tevens volbreng ik den wil van mijn goddelijken Meester,

die reeds lang dit geschrift van mij wenschte, doch tot op dezen dag heb ik het niet durven ondernemen. Moge het Zijn eer bevorderen, Zijn H. Naam doen zegenen. Moge het een nieuw licht verspreiden voor hen, die mij bestieren. Zij zullen dan in het vervolg nog krachtiger mijn zwakheid steunen en ik zal dan eindelijk iets terugbetalen voor de gunsten, waarmede God mij heeft overstelpt. Dat al het geschapene eeuwig Zijn lof verkondige. Amen.

1. De uitstekende godsvrucht mijner Ouders en de gunsten, waarmede God mij van mijn kindsche jaren af overvloedig begiftigde, zouden voldoende zijn geweest, om mij op het pad der deugd te bevestigen, als ik maar getrouw daaraan beantwoord had. Mijn vader was een toonbeeld van rechtschapenheid en leidde een voorbeeldig leven. Mijne moeder, niet minder deugdzaam, leerde ons tot den goeden God bidden en boezemde ons tevens een kinderlijke godsvrucht in tot de H. Maagd en de Heiligen des Hemels.

Wij waren met ons drieën zusters en

negen broeders; allen evenaarden zij hunne ouders in deugd en godsvrucht behalve ik, terwijl ik toch niets dan goede voorbeelden rondom mij zag. Ik was echter steeds de lievelinge mijns vaders.

2. Ik droeg hun allen de teederste liefde toe; echter was er één broeder, ongeveer van mijne jaren, welken ik meer dan de anderen beminde. Wij kwamen bijeen, om samen de levens der Heiligen te lezen. Een zonderlinge verbazing greep ons aan, als wij in die boeken lazen, dat zoowel de straf als de belooning eeuwig zouden duren. Hoe vaak was deze gedachte het voorwerp onzer gesprekken! Zonder dat het ons verdroot, riepen wij herhaaldelijk uit: Hoe! Altijd! Altijd! Altijd! En dan deed God door deze eerste indrukken mij reeds den weg der waarheid betreden, dien ik later bewandelen zou.

3. Toen mijn moeder stierf, was ik ongeveer twaalf jaren oud. In het volle besef van het groote verlies, dat mij getroffen had, wierp ik mij onder een vloed van tranen neder voor de beeltenis

der H Maagd. Ik bad haar: Zij zoude mijne moeder wezen. Hoewel ik dit in de eenvoudigheid mijns harten deed, strekte het mij toch, naar ik meen, tot groot voordeel, want ik heb ondervonden, dat ik mij nimmer aan de hulp dier goede Moeder heb aanbevolen, zonder dat zij mij zichtbaar heeft bijgestaan. Eindelijk heeft zij mij tot haar dienst getrokken en mij in hare orde opgenomen; niet genoeg, helaas, kan ik mijn gebrek aan getrouwheid beweenen, betoond aan de eerste inspraken der genade.

O, mijn God, in waarheid kan ik het getuigen, dikwijls wordt mijn droefheid over mijn groote tekortkomingen gelenigd door de troostende gedachte, dat door het geduld, waarmede Gij mij verdraagt, uw groote barmhartigheid meer uitschittert.

4. Van nature had ik een grooten afschrik van al het onpassende en met zorg vermeed ik alles, wat maar eenigszins de zedigheid kon kwetsen. Het schijnt mij toe, dat tot mijn veertiende jaar de vrees, om voor de menschen mijn eerbaarheid te bevleken, bij mij

meer gold, dan die van daardoor den Heer te vergrammen.

O, mijn God, hoe ontzaggelijk veel kwaad zouden wij niet vermijden, indien wij slechts begrepen, dat onze eerste en voornaamste zorg niet moest wezen, ons rein te houden voor het oog der menschen, maar wel, niets te doen, wat de heiligheid van uw goddelijk oog zou kunnen kwetsen!

5. *a.* Omstreeks dienzelfden tijd plaatste men mij ter opvoeding in een klooster der stad. Al aanstonds deed ik er mijn voordeel met de gesprekken eener heilige religieuze. Overigens geheel mijn leven door, geen enkel tijdperk uitgezonderd. smaakte ik een onbeschrijfelijk genoeg in te hooren spreken over God. Het goddelijk woord trof mijn hart en de omgang met die deugdzame personen voerde mij terug tot het besef der waarheden, die in mijn kindsche jaren zulk een heilzamen invloed op mij hadden uitgeoefend. Ik begreep, dat al, wat wij hier beneden zien, niets is, dat de wereld niets is dan ijdelheid, dat zij voorbijgaat als rook, die vervliegt. Ik ontwaardde met ont-

zetting, dat, ware de dood gekomen, hij mij zoude gevonden hebben op den weg, die ter helle lei lt.

b. Reeds helde mijn geest naar den religieuzen staat, doch ik kon het niet van mij verkrijgen hem in te treden. Ik zag evenwel in, dat het voor mij de beste, de zekerste weg was ten Hemel en aldus werd ik langzamerhand meer en meer bevestigd in mijn besluit, om in weerwil van den tegenstand mijner natuur het kloosterleven te omhelzen. Drie maanden lang was ik in eenen hardnekkigen strijd met mijn oproerigen wil. De wapenen, waarvan ik mij bediende, om hem te overwinnen waren deze: Ik zeide bij mij zelve: „De moeilikheden en het lijden van het religieuze leven konden toch niet erger „zijn, dan hetgeen men verduurde in „het vagevuur, en ik, ik had de hel „verdiend; ik zou daarom in dit leven „geen reden hebben tot klagen over „een veel geringer lijden dan dat des „vagevuurs.” — Soms hield de duivel mij voor, dat ik te zwak was, te week was opgevoed, dat ik nooit de strengheid van het kloosterleven zou kunnen uithouden. Dan was de gedachte aan

Jezus' H Lijden mijn schild. Ik sprak dan tot mij zelve: „Is het dan niet „billijk, dat gij op uwe beurt iets voor „Hem lijdt en kunt gij bovendien niet „rekenen op zijn alvermogende hulp?”

6. Ofschoon zoowel het eene als het andere mij onbekend was, en ik er de waarde, den aard niet van kende, behaagde het den Heer mij tot het bespiegeland gebed op te voeren, ja, soms zelfs tot dat der innige vereeniging. Dit laatste was echter van korten duur; nauwelijks een „Ave Maria” hield het aan, maar in mijn ziel was de uitwerking zoo groot, dat ik, hoewel nauwelijks twintig jaar, zulk een afschuw van de wereld kreeg, dat ik ze als 't ware met voeten trad en van harte degenen beklagde, die in haar boeien waren geklonken, al hielden zij zich ook nog maar met geoorloofde dingen bezig.

7. Ziehier mijn wijze van bidden: Ik trachtte zooveel mogelijk met opmerkzamen blik Jezus Christus ons heil en onzen meester als in mijne ziel tegenwoordig te beschouwen. In elk geheim van Zijn H. Leven, dat ik over-

woog, stelde ik mij Hem aldus in het heiligdom mijner ziel voor. Het grootste gedeelte van mijn tijd evenwel besteedde ik aan het lezen van goede boeken, die geheel mijn geluk en rijkdom uitmaakten, want God had mij niet de gave geschonken van door verstandelijke redeneering of volgens mijne verbeelding met Hem te spreken en te bidden.

8. Er was toen ter tijd in het klooster eene zuster, die door een vreeselijke ziekte was aangetast. Haar heldhaftig geduld en overgeving bewonderde ik in hooge mate. Daarom bad ik den Heer, mij die deugd in dezelfde mate te schenken en ik offerde mijzelf op, om alle lijden aan te nemen, dat Hij mij wilde overzenden. Mij dunkt, ik was voor geen enkele ramp beducht. Zoo groot was mijn verlangen naar de eeuwige goederen, dat ik mij in de gesteltenis bevond om alle middelen aan te grijpen, die geschikt bleken mij die te verschaffen. Overtuigd als ik was van de ijdelheid dezer wereld en van de onschatbare waarde der hemelsche goederen, wilde ik gaarne de schijn-goederen dezer aarde opofferen, om de

hemelsche te verwerven. God verhoorde mijn gebed en het volgend jaar zag ik mij aangetast door een krankheid, wel is waar verschillend van die der religieuze, maar die mij niettemin even groote smarten deed verduren en dat wel gedurende drie jaren. Zoo hevig waren die pijnen, dat ik er niet zonder ontzetting aan kan denken en niet genoeg het geduld kan bewonderen, dat God mij gaf, om die gelaten te doorstaan

9. In de moraal van den H. Gregorius had ik de geschiedenis van Job gelezen en door het lezen daarvan maakte God mij geschikt, om zooveel beproevingen te verduren en bovendien sterkte Hij mij door de goddelijke hulp, die ik uit mijne gebeden trok. Door het gebed begreep ik, wat het zeggen wil, God te beminnen. Door de liefde Gods zag ik vanaf dien tijd steeds nieuwe deugden in mij ontkiemen. Nimmer sprak ik van iemand kwaad, integendeel, het was mijne gewoonte degenen te rechtvaardigen, die aan eenige eerooving blootstonden. Altijd had ik dit beginsel voor mijnen geest: dat ik nimmer behagen moest scheppen, om te

hooren of te zeggen, wat ik van mij zelve niet gaarne zoude hebben gehoord. Dank zij de overredende kracht mijner woorden, namen de religieuzen en de personen, waarmede ik omging, dezelfde gewoonte aan. Het was spoedig onder het volk bekend en waar ik was, zoo zeide men, waren de afwezigen tegen de aanvallen van den laster beschermd.

10. Een der vruchten van mijn gebed was de zucht naar afzondering. Ik vond er mijn grootste behagen in te denken aan God en te spreken over Hem. Dikwijls ging ik biechten; mijn hart was alsdan door berouw vermorzeld over de tekortkomingen in den dienst van God begaan. Evenwel was ik altijd met een vurig verlangen naar de biecht beziel. Mijn vrees, om aan God te mishagen, was zoo groot, dat zelfs niet de gedachte aan de straf in mijnen geest opkwam. Al deze gelukkige kentekenen van de vreeze des Heeren in mij waren de vrucht van mijn gebed.

11. Geduldig droeg ik mijn lijden en soms rees de gedachte in mij op,

dat, zoo de terugkeer mijner krachten mocht strekken tot mijn eeuwig ongeluk, het oneindig beter ware zoo te blijven. Toch kon ik uit mijn geest de gedachte niet verbannen, dat ik na mijn gezondheid herkregeen te hebben den Heer met veel meer edelmoedige toewijding zou dienen. Hierin bedroeg ik mij echter ten zeerste, want hoe onbillijk is het, zich niet geheel te verlaten op Gods leiding? Veel beter immers dan wij zelve weet Hij, wat voor ons het beste is.

12. Op het gezicht van den toestand, waartoe ik door de behandeling der aardse geneesheeren was gebracht, nam ik mijne toevlucht tot die des Hemels, om van hen mijn geneezing te verwerven. Ik nam tot voorspreker en beschermer den H. Jozef, wien ik mijzelve dringend aanbeval.

Mijn geneezing was waarlijk zijn werk, hem dank ik mijn gezondheid, ik stond op, ik liep, mijn verlamming was geweken, doch maar al te spoedig helaas, liet ik, door van zulk een weldaad een verkeerd gebruik te maken, blijken, hoe diep mijn ellende was.

13. Spoedig knoopte ik, helaas, betrekkingen aan met de wereld. Ik zocht verstrooing en hechte mij aan het schepsel, terwijl mijn liefde verflauwde voor Hem, wien ik geheel moest toebehooren. Zoover kwam ik, dat ik onder den schijn van nederigheid mij schaamde voor den teederen en gemeenzamen omgang met God in het gebed Langer dan een jaar bleef ik in dien toestand; ik verkeerde in den waan, dat ik aldus de nederigheid beoefende. Dit was de gevaarlijkste bekoring mijns levens, want in het gebed treedt men in zich zelve, men herkent er zijn mislagen en men maakt het voornemen niet meer te hervallen.

14. Hoewel Gods vaderoog ons allen gadeslaat, gevoelt toch de ziel, die in het gebed verslonden is, waarlijk, dat het haar gadeslaat, terwijl zij, die het gebed verwaarloozen, soms langen tijd er niet aan denken, dat de goede God hen geen oogenblik uit het oog verliest.

15. Uit eigen ondervinding kan ik zeggen: welke mislagen zij ook begaan, die met het gebed beginnen, verlaten

moeten zij het nooit. Door te bidden zullen zij zich kunnen verbeteren, zonder het gebed zal die verbetering veel moeilijker zijn.

16. De angsten van hen, die er tegen opzien het inwendig gebed te beginnen, begrijp ik niet. Al die gedachten komen van niets anders, dan van den duivel, die alles aanwendt om ons van het gebed afkeerig te maken. Want verwaarloos ik mijne meditatie, dan bemerk ik mijn ondankbaarheden en fouten niet meer, dan vergeet ik, wat mij hierna maals wacht, en ik denk er niet meer aan, hoeveel smarten de Heer voor mij geleden heeft, drie punten, die in dit eerste, zoo woelige tijdperk mijns levens geheel de stof uitmaakten van mijne overwegingen.

17. Het gebed is niets anders dan een innig vriendenverkeer, waarin de ziel, alleen met God, zich met Hem alleen onderhoudt, met Hem, die zooals zij gevoelt, haar teeder liefheeft.

18. De goede meening, die men van mij koesterde, was mij een onuitspreke-

lijk zware last, want ik zag duidelijk en klaar, in welken toestand ik verkeerde.

19. Onze Heer wilde mij in mijn verblindheid verlichten en mij doen begrijpen, dat mijne vriendschapsbetrekkingen voor mij geheel verkeerde gevolgen zouden hebben. De goddelijke Meester verscheen mij met een streng gelaat, waardoor hij mij te kennen gaf, hoe onaangenaam Hem mijne gesprekken waren en mijn omgang met de wereld. Ik zag Hem met de oogen mijner ziel en veel duidelijker, dan ik Hem had kunnen zien met die des lichaams. Zoo diep drukte zich zijne beeltenis af in mijn gemoed, dat ik haar na zes en twintig jaren nog duidelijk voor mij heb.

20. Een vriendschap aan te houden, die aan God mishaaft, die niet te verbreken onder voorwendsel van erkentelijkheid, die vriendschap zelfs een deugd te noemen. ziedaar een dwaasheid, door de wereld geprezen, die mij mijzelve doet vergeten, als ik er aan denk. Vloeit niet van God alleen ons al het

goede toe, zij het dan door bemiddeling zijner schepselen?

21. Mijn biechtvaders kenden mijn goede verlangens en bemerkend, dat ik aanhoudend met het gebed bezig was, dachten zij, dat ik snelle vorderingen maakte. Ik voor mij echter gevoelde maar al te wel, hoe slecht ik beantwoordde aan de groote genaden, die God mij schonk. Wijl ik inzag, dat ik op verre na niet was, hetgeen ik had moeten zijn, bad ik den Heer dringend mij ter hulp te komen. Doch, zooals ik het nu beschouw, er ontbrak een voorwaarde aan mijn gebed. Ik had mijn vertrouwen op God moeten stellen en niet meer steunen op mijzelve.

22. Op zekeren dag trad ik een heiligdom binnen en zag daar een beeld van onzen Heer geheel met wonden overdekt. Zoo treffend drukte dit het lijden uit, door den Zaligmaker voor ons doorstaan, dat ik mij diep geschokt gevoelde. Bij den aanblik van den ontdank, waarmede ik zooveel liefde had vergolden, werd ik zoo door droefheid overstelpt, dat mijn hart dreigde te

breken. Op denzelfden stond wierp ik mij op de knieën voor mijn goddelijken Heiland en smeekte Hem, mij zoo te versterken, dat ik Hem voortaan nimmer meer mocht beledigen.

23. Daar ik met mijn verstand niet redeneerend kon bezig zijn, had ik de volgende wijze van bidden. Ik trachtte Jezus Christus tegenwoordig voor te stellen in mijne ziel; mijne ziel trok meer vrucht uit de beschouwing der geheimen, waarin Hij meer verlaten was. Alléén en onder leed bedolven moest, volgens mij, Jezus uithoofde zijner verlatenheid en smart, zich wel geneigd gevoelen mij in zijne tegenwoordigheid toe te laten. Met voorliefde overwoog ik zijn doodstrijd in den hof van Olijven, hoe Hij daar bloedig zweet vergoot, hoe daar zijn smart haar top punt bereikte.

24. Terwijl ik in het gebed bij mijn goddelijken Meester verbleef en Hem mij voorstelde als in het heiligdom mijner ziel tegenwoordig, soms ook te midden eener geestelijke lezing, werd ik eensklaps zoozeer door het gevoel

zijner goddelijke tegenwoordigheid aangegrepen, dat het mij onmogelijk was er aan te twifelen, of Hij was geheel in mij of ik geheel in Hem verzvolgen.

Deze toestand was echter geen visioen. Zoo ik mij niet bedrieg, zegt de mystieke theologie, dat dit gevoel, dit innerlijk gevoel der goddelijke tegenwoordigheid de ziel zoozeer verheft, dat zij buiten zich zelve schijnt.

25. Er bestaat een soort van valsche nederigheid, die ons bevreesd maakt de bijzondere gunsten als van God ontvangen te erkennen. Zulke nederigheid moeten wij ten zeerste mistrouwen. Wij moeten de zaken wél overwegen en ze ons in haar volle waarheid voor oogen stellen. Die bijzondere gunsten en genaden zijn slechts gaven der goddelijke goedheid, gaven geheel onverdiend van onze zijde. Het is God, die ze ons schenkt, Hem dus moeten wij onzen dank betuigen. Maar, indien wij dit niet erkennen, hoe zullen wij dan toch de liefdeschichten voelen door Jezus op ons hart gericht? Meer nog, wij zullen inzien, hoe wij arm zijn uit ons zelve, hoe rijk door de goedheid door

God ons betoond en hoe meer wij dit inzien, des te verder zullen wij voortgaan op den weg der ware, hechte nederigheid.

26. Vooral de ziel, die zich op het gebed begint toe te leggen, heeft vele moeilijkheden te overwinnen en veel te lijden. God verlicht en veraangenaamt echter door zijn hulp den last. Bij de drie volgende trappen des gebeds doet zich meer de vertroosting dan het lijden gevoelen; er is echter geen trap, die ook niet zijn eigen kruisje medebrengt. Dit is nu eenmaal de weg door Jezus Christus bewandeld, dit is de weg, dien dus ook zijn leerlingen moeten betreden. O gelukkige kruisen, die zelfs reeds in dit leven betaald worden met een loon, dat ze zoover te boven gaat!

27. Wie zich op het gebed wil toeleggen, moet zich verbeelden, dat hij een ondankbaren, met distelen en doornen bedekten akker gaat veranderen in een tuin, wiens schoonheid de oogen des Heeren bekoort. Vooraf rukt de goddelijke Meester de doornen, het onkruid weg en plaatst er goede planten in.

28 Wij veronderstellen, dat dit geschied is, wanneer een ziel het besluit vormt zich op het gebed toe te leggen. Evenals een goede tuinier zal zij vervolgens die planten trachten te besproeien, opdat zij niet verdorren, maar opschieten en bloemen dragen van deugd, die door hun zoeten geur den goddelijken Meester aantrekken. Dikwijls zal Hij zich dan in den bloemhof dier ziel komen verlustigen en zijn genoegen vinden te midden dier geheimzinnige bloemen

29. Er zijn, dunkt mij, vooral vier wijzen, om dat bloemperk te besproeien: de eerste, door met zijnen arm water uit den put te scheppen en dit is een harde arbeid; de tweede, door met behulp eener „noria” (werktuig om water te putten in groote hoeveelheid, gebruikt in Spanje en Z-Frankrijk) het water op te halen, dat dan rijkelijk toestroomt; de derde, door het water van een rivier of beek af te leiden; deze wijze is beter dan de voorgaande: de grond wordt beter bevochtigd en tevens is het niet noodig dikwijls te gieten, de tuinier heeft veel minder arbeid; ein-

delijk de vierde en beste wijze: een overvloedige regen. God is het dan, die besproeit, zonder dat eenige inspanning van onzen kant vereischt wordt.

30. Wij kunnen vrij zeggen, dat het gebed voor eerstbeginnenden een moeitel water scheppen is uit de putten; het kost hun werkelijk inspanning, om hun zinnen, zoo gewoon zich naar buiten te verstrooien, te verzamelen, ze langzamerhand te gewinnen af te zien van dat natuurlijk verlangen naar zien en hooren, vooral in den tijd des gebeds. Dan moeten zij zich in de eenzaamheid opsluiten, alles, wat hen maar eenigszins zou kunnen verstrooien, van zich verwijderen en in stilte de buitensporigheden van hun vroeger leven overwegen. Het voortdurend onderwerp hunner overwegingen moet het leven zijn van Jezus Christus. Ziedaar, hoever wij het met onze pogingen kunnen brengen, altijd nog met behulp der goddelijke genade, zonder welke wij geen enkele goede gedachte kunnen vormen. Het beschouwen van onze eigene nietigheid, van de eindelooze goedheid des Heeren, van onze ondankbaarheid, de overweging

van het bitter Lijden des Zaligmakers, ja, van zijn geheel leven, dat slechts een aaneenschakeling is van ontbering en smarten, het bewonderen van de grootheid in zijne werken, van zijne oneindige, buitensporige liefde jegens ons, ziedaar hetgeen ik versta door het water scheppen in den beginne. Door deze wateren versta ik onze tranen en bij gebreke daarvan de teedere inwendige gevoelens van godsvrucht. (Het is zeer goed hier tevens te lezen de Nos. 123 en 124).

31. Wat zal nu de arme tuinier doen, die geruimen tijd slechts dorheid, tegen zin, verveling gevoelt? Niets dan zich verblijden, getroost door de gedachte, welk een groote gunst hem bewezen wordt te mogen werken in den lusthof van een zoo grooten Koning. Hij is aangenaam aan God, wat kan hij nog meer verlangen? Hij zal den goddelijken meester danken en zegenen voor de weldaad, dat hij zijn bloementuin mag bewerken, al wordt het loon hem daar voor nog niet uitbetaald. Zoodoende helpt hij zijn goddelijken Heiland het kruis torschen, hij weet, dat het leven

van dien aanbiddelijken Meester een onafgebroken lijden was, dat Hij zijn rijk niet zocht op deze wereld, dat Hij nimmer de oefening des gebeds naliet. Gelaten en onderworpen zal hij zelfs geheel zijn leven in die dorheid willen blijven, overtuigd als hij is, dat de Heer hem immer zal bijstaan, en dat Hij eens alles rijkelijk zal beloonen.

32. Dat niemand zich dan kwelle of bedroeve over dorheden, angsten of verstrooide gedachten. Wil hij de vrijheid des geestes verwerven en niet zuchten onder een voortdurend verdriet, hij beginne met de vreeze af te leggen voor het kruis en het moedig op te nemen. Dan zal de Heer het hem helpen dragen, vreugde zal heerschen in zijne ziel, alles zal medewerken tot zijn geestelijk voordeel.

33. a. Ziedaar dan, volgens mijne meening, wat wij in onze macht hebben. Wie verder zal willen gaan, zich wil verlustigen in de zoetheden en de vertroosting, terwijl God ze hem niet toestaat, zal nuttelooze pogingen aanwenden, hij zal verliezen, wat hij reeds bezit, zonder

verkregen te hebben, wat hij zocht. Want, wijl die genietingen bovennatuurlijk zijn, zal geen menschelijk pogen ons die kunnen verwerven. En wat zal de slotsom zijn van al ons zwoegen? Werkeloosheid des verstands, ontzenuwing der ziel, die geheel in de dorheid zal terugvallen.

b. Wjl dit geestelijk gebouw op de nederigheid gegrondvest is, zullen wij ook, hoe dichter wij God naderen, des te nederiger moeten zijn. Of is het geen soort van hoogmoed uit eigen kracht hooger te willen stijgen? En is het al niet reeds een overgrootte genade van den kant des Heeren, dat Hij ons in weerwil onzer ellende zoo nabij zich duldt?

34. Schorst en stremt de Heer de natuurlijke werking des verstands, dan stelt Hij het dingen voor, die het in verrukking medesleepen en het zonder redeneering in één oogenblik meer doen kennen en verstaan, dan het met alle mogelijke zorg van onze zijde, met alle toewijding in meerdere jaren zou kunnen leeren.

35. Nimmer zal de Heer, daar ben

ik van overtuigd, aan den duivel veroorloven eene ziel te benadeelen, die haar best doet, om tot haar God te naderen. Veeleer zal die ziel voordeel trekken uit de lagen, waarmede de duivel haar ondergang beraamde.

36. *a.* Wanneer men zich op het gebed begint toe te leggen, dan trachte men met vreugde, groote vrijheid des geestes en met een onbegrensd vertrouwen op God voort te gaan. Twijfelt er niet aan; steunend op God en door volhardende pogingen zult gij mettertijd de volmaaktheid der heiligen bereiken.

God heeft de zielen zoo lief, die moedig voortgaan op den weg der nederigheid, vol mistrouwen jegens zich zelven. Leven wij dus altijd in den geest van nederigheid, bedenkend, dat de kracht niet van ons zelven komt. Roepen wij met den apostel uit: „Omnia possum in eo, qui me confortat”, ik kan alles in hem, die mij versterkt.

b. De duivel wil ons doen gelooven, dat het hoogmoed is groote verlangens te koesteren en de heiligen te willen navolgen; de heiligen, zoo fluistert hij ons in, zijn meer te bewonderen dan

na te volgen. Ik voor mij meen, dat wij onderscheid moeten maken en in hen vooral moeten zoeken, wat navolgbaar is. Bovendien wij kunnen door edelmoedig pogen en met de hulp der goddelijke genade evenals de heiligen tot groote verachting der wereld en van al, wat zij biedt, geraken; wij kunnen ons onthechten van de aardsche goederen; evenals de heiligen de eenzaamheid zoeken, het stilzwijgen beminnen; wij kunnen verschillende deugden beoefenen, die het lichaam niet ten onder brengen of uitputten, dat zoo ellendig lichaam, onzen grootsten belager en doodvijand.

37. Ziehier nog een andere, onder de beginnenden zeer gewone bekoring. Nauwelijks hebben zij het zoete, het aangename, het voordeelige, dat in het gebed ligt opgesloten, gesmaakt, of zij willen, dat allen volmaakt zijn. Het beste, wat de ziel in den beginne kan doen, is, aan nie's anders te denken dan aan zich zelve en zich voor te stellen, alsof er buiten haar en God niemand op aarde was.

38. Een derde bekoring is het leed-gevoel over de zonden en fouten, die men in den naaste bemerkt. Het veiligste voor de ziel is alle schepselen te vergeten, zich slechts bezig te houden met haar eigen belangen en geen andere zorg te voeden, dan om aan God te behagen. Trachten wij slechts oogen te hebben voor de deugden van anderen en dat het beschouwen van de groetheid onzer eigen zonden ons aftrekke van het opmerken hunner kleine onvolmaakt-heden. Zoo zal in ons hart die groote deugd ontkiemen, die ons dringt alle anderen beter te achten dan ons zelve.

39. De kennis van zich zelve is zoo noodzakelijk, dat men die nimmer mag verwaarloozen; er is geen staat des gebeds zoo verheven, dat de ziel niet van tijd tot tijd daartoe moet terugkeeren. Die kennis van zich zelve en tevens die van zijne zonden zijn het brood, waarmede men alle spijzen, hoe heerlijk ook, moet nuttigen; zonder dit brood zoude het geestelijk leven onmogelijk zijn. Echter moet men er een matig gebruik van maken en wanneer een ziel, reeds gedwee onder de leiding

van Gods hand, haar onwaardigheid, haar nietigheid beschouwt en inziet, wanneer zij doordrongen van schaamte voor den grootsten der Koningen beseft, wat zij God verschuldigd is en hoe weinig zij Hem geeft, dan is het niet noodig daarmede haren tijd door te brengen. Moet zij niet veeleer tot de verheven beschouwingen opvliegen, waartoe de Heer haar noodt? Hij immers weet beter dan wij zelve, wat het beste is.

40. De beginnenden hebben doorzicht noodig, om te onderkennen, wat hun het nuttigste is, zij behoeven een gids en wel een bekwamen, voorzichtigen gids, hecht in de deugd, door ondervinding geleerd. Is hij daarenboven een man van wetenschap en kennis, dan mag men hem volmaakt heeten. Ontbreekt echter die drievoudige band van deugd, ondervinding en geleerdheid, dan verkieze men de twee eerste eigenschappen, altijd immers, indien dit noodig schijnt, kan men nog mannen raadplegen, die meer zijn onderwezen.

Hoewel het op het eerste gezicht den schijn heeft, dat voor een gewone

leiding niet veel kennis gevorderd wordt, toch is het mijn meening en zal het immer mijn meening blijven, dat ieder Christen, wanneer hij kan, een bekwaam en goed onderwezen leidsman moet zoeken; de meest verlichte zal de beste zijn. Een dergelijke hulp is nog meer noodzakelijk voor hen, die zich toeleggen op het gebed en op den hoogsten trap kan men er het minste buiten.

41. Spreken wij nu over de tweede wijze van besproeien, welke hierin bestaat, dat men met behulp eener „noria” het water ophaalt en het door kanalen naar verschillende kanten afleidt. Deze wijze is toepasselijk op het gebed, dat men het gebed van rust noemt. Hier trekken de krachten der ziel zich in haar binnenste samen, om met des te grooter wellust in die afzondering het genoegen te smaken, waarin zij zich verheugen. In dien staat des gebeds sluimeren als 't ware de krachten der ziel en toch werken zij, zonder dat de ziel weet op welke wijze. De wil alléén handelt en zonder te weten hoe, geeft hij zich gevangen; volgaarne stemt hij toe in die gelukkige gevangenschap,

welke hem onderwerpt en kluistert aan Hem, dien de ziel bemint. O, mijn Jezus, mijn goede Meester, hoe groot is de kracht uwer liefde. Zoo sterk boeit zij de onze aan zich, dat het ons onmogelijk is, in dien toestand iets anders lief te hebben dan U. — Dit gebed van rust en ingekeerdheid overstroomt de ziel met een innig gevoel van geluk en vrede; aan al hare vermogens deelt het een zuivere kalmte, een volkomen bevrediging, ja de zoetste genietingen mede. Het is als een vonk, waarmede God de ziel in liefde begint te ontsteken; door de vertroosting, waarmede Hij die ziel overlaadt, wil Hij haar de goddelijke liefde doen kennen. Die sprankel van het goddelijk liefdevuur verwekt een brand zoo hevig, dat de vlammen verre uitslaan en in die vlammen verteert de Heer de volmaakte zielen. Het is een onderpand der goddelijke voorliefde, een teeken, dat Hij die ziel voor groote dingen heeft verkoren, indien zij tenminste aan de genade beantwoordt. Dan, zulk een gunst komt alleen voort van Gods eidelooze goedheid.

(Men leze hier tevens N°. 126).

42. *a.* Gemakkelijk kan men onderscheiden, wanneer Gods geest hier werkt en wanneer die streelende toestand de vrucht is van onzen eigen arbeid, d. w. z. wanneer wij tengevolge eener godvruchtige stemming, door God ons geschonken, ons zelven tot dat rusten van den wil trachten op te voeren. In het laatste geval heeft die toestand geen enkele goede uitwerking, doch laat de ziel in dorheid achter.

b. Is de duivel de bewerker ervan, dan laat die toestand onrust na, weinig ootmoedigheid bovendien en een slechte gesteltenis voor de uitwerkselen, die de geest Gods voortbrengt; het verstand wordt dan noch verlicht noch tot de waarheid getrokken.

c. Om de strikken des duivels te vermijden is het raadzaam van het begin des geestelijken levens af altijd den weg des kruises te bewandelen. De goddelijke Meester heeft ons dien aangewezen als den weg der volmaaktheid, toen hij sprak: „Neem uw kruis op en volg mij na.” Hij is ons voorbeeld. Wij hebben niets te vreezen, zoo wij ons richten naar zijne raadgevingen, indien wij dit tenminste doen enkel en alleen, om Hem te behagen.

43. De derde wijze van besproeien bestaat hierin, dat men het stroomende water eener rivier of bron afleidt. Daar men het slechts behoeft te leiden, kost deze wijze veel minder moeite. Onze Heer stelt zich hier in de plaats des tuiniers, verricht bijna al zijn werk en dit wel op een bewonderenswaardige wijze. In dezen staat des gebeds sluimeren de vermogens der ziel; zonder zich geheel door verrukking in God te verliezen, begrijpen zij toch niet, hoe zij werken. De ziel smaakt hier onverschillig meer geluk en vreugd dan in het gebed der rust. Overstelpst door de wateren der genade, die God haar in breede stroomen toevoert, drinkt zij met lange teugen uit dien beker van hemelschen wellust, haar vreugd gaat alle gevoel te boven; bijna geheel is zij gestorven aan het aardse, om slechts haar God en Hem alléén te bezitten; hierin ligt al haar geluk. Het geheugen, het verstand, de wil zijn wel niet zoo met God vereenigd, dat zij tot elke werking ongeschikt zijn, doch zij kunnen zich op niets anders richten dan op God en zonder hen geweld aan te doen zoude men hen niet van hun

goddelijk voorwerp kunnen aftrekken. Doordat God, zooals wij reeds gezegd hebben, de taak van tuinier op zich neemt, werkt Hij zelf in de ziel en geeft haar over aan de genietingen der vreugd. Hij verlangt niets anders, dan dat haar wil zich verlustige in de gunsten, die Hij schenkt en zij zich bereid houde, om zich naar alles te schikken, wat de goddelijke Majesteit haar zal gelieven over te zenden. Door dit gebed verkrijgen ook de deugden een veel hoogere kracht dan in het gebed der rust; de ziel gevoelt zich geheel veranderd. Wat zij in meerdere jaren niet zou verkregen hebben, dat schenkt haar de goddelijke Hovenier in eenige oogenblikken. Zij ziet dit in en hare nederigheid wordt dieper gevestigd door het besef, dat zij slechts de toestemming van den wil heeft moeten verleen, om die goddelijke gunstbewijzen te ontvangen.

44. Er bestaat nog een andere graad van vereeniging, welke, hoewel nog niet volmaakt, toch veel meer waarde heeft dan die, waarover ik juist gesproken heb. God neemt er geheel en al den wil in bezit; ja ook het verstand, naar

ik meen. Dit toch denkt of redeneert niet meer, het is geheel verzonken in de beschouwing der grootheden Gods, daarin ontdekt het zooveel wonderen, dat het eene het andere als verdringt en het onmogelijk wordt iets ervan in het bijzonder na te gaan. Wat het geheugen of de verbeelding betreft, haar werking blijft helaas vrij — O, God van mijn hart, hoeveel stoornis brengt die verbeelding niet voort in de zoete rust van verstand en wil. Het beste middel is, er mede te handelen, evenals men met een dwaas gewoon is om te gaan; ze aan haar eigen werking over te laten, want slechts God alleen kan haar beperken.

45 In de voorgaande wijzen van bidden moet de tuinman werken; metterdaad echter gaat zijn arbeid in het gebed van vereeniging met zooveel vertroostingen en gelukzaligheid gepaard, dat hij wel immer in dien staat zou willen blijven; 't is niet zoozeer een arbeid als wel een voorsmaak der hemelsche glorie. (Men leze hier tevens de Nos. 163–171).

Op den vierden trap echter houdt alle gevoel op, de ziel is in genietingen

verslonden, zonder te begrijpen, wat zij geniet. Zij gevoelt en beseft, dat zij een goed bezit, hetwelk alleen alle anderen in zich sluit, doch de natuur daarvan kan zij niet verklaren. Alle zinnen zijn zoozeer in dit genot verloren, dat zij zich op niets, wat het ook zij, in- of uitwendig, kunnen richten. Deze hemelsche regen vloeit in stroomen doordringt en verzadigt geheel dien bloemtuint en dit wel gewoonlijk, als de tuinier er het minst op bedacht is.

Bij de beginnenden is dit bijna altijd het gevolg van een langdurig inwendig gebed. Terwijl de ziel aldus God zoekt, voelt zij zich onder een levendig en zoet genot aan bijna volkomen onmacht ten prooi, zij geraakt in een soort van bezwijming, die langzamerhand aan het lichaam de ademhaling en daarmede alle krachten beneemt; de vermogens der ziel daarentegen worden versterkt, om beter de vreugde te kunnen smaken, welke zij geniet. Ook uitwendig smaakt de ziel een groot genot, dat zich zeer zichtbaar openbaart. Hoe lang dit gebed ook duurt, de gezondheid schaadt het nimmer. Zoo althans is het mij gegaan. Die verrukking, die schorsing der ver-

mogens is nimmer van langen duur; 't is veel, wanneer zij een half uur aanhoudt. Toen ik eens van dit gebed opstond en na de H. Communie ontvangen te hebben, over dit onderwerp wilde schrijven, ging ik in mijn geest na, wat de ziel toch wel in die oogenblikken verrichtte en onze Heer sprak mij deze woorden toe: „Zij wordt geheel verteerd, mijne dochter, om nog volkomener in Mij weg te zinken, zij is het niet meer, die leeft, Ik ben het, die in haar leef en dit is haar zoo onbegrijpelijk, dat zij slechts begrijpen kan, dat zij er niets van begrijpt.”

46. Na zulk een verrukking gevoelt de ziel een zoo grooten moed, dat, wanneer men op dat oogenblik haar lichaam vaneen zou rijten, zij den grootsten troost zou smaken. Dan eerst ontkiemen als om strijd in haar de belorten, die heldhaftige besluiten, die vurige verlangens, die afschuw van de wereld en het duidelijk besef harer eigen nietigheid.

Uit dit gebed trekt de ziel veel meer voordeel dan uit de voorgaande soorten. Het bevestigt nog meer haar

nederigheid, want helder ziet zij in, dat zij uit louter goedheid tot zulk een buitengewone gunst is opgevoerd. Zij meet met het oog hare ellenden, welke aan haren blik evenmin kunnen ontgaan als het spinrag beschenen door het volle zonlicht. Zij is zooverre van ijdele glorie verwijderd, dat het haar onmogelijk schijnt, die ooit te koesteren. Met eigen oogen heeft zij gezien, hoe zwak, hoe ijdel haar eigen pogen was. In het zuiverste licht der waarheid aanschouwt zij geheel haar vorig leven en Gods barmhartigheid. Zij beseft de hel te hebben verdiend en ziet zich gestraft door gunsten en geluk. Bij dit gezicht smelt zij weg in een danklied tot den Heer, zij zou zich willen vernietigen, om slechts in Hem te kunnen bestaan, gelijk ik het zelf zou willen doen op dezen stond.

47. Gezegend zijt Gij, o Heer, dat Gij in een oogwenk het onreine water mijner ziel zoo klaar en helder hebt doen worden, dat het U aan uwen disch mag worden voorgediend! Wees immer geprezen, Gij, vrengde der Engelen, die U gewaardigd hebt een aardworm, zoo

verachtelijk als ik, in zulke mate te verheffen.

Van dien tijd af arbeidt zij reeds aan het geestelijk heil van den naaste zonder het bijna te bemerken; beter dan zij zelve, zien anderen haren schat en zij wenschen van nabij den zoo zoeten geur in te ademen, welken de bloemen van deugd in dezen gezegenden lusthof verspreiden.

48. De verrukking staat ver boven de vereeniging en heeft zekere gevolgen en werkingen, die haar daarvan onderscheiden. De majesteit Gods vertoont er zich zoo helder voor ons oog, dat ons de haren te berge rijzen en wij ons doordrongen voelen van een levendige vrees van God te vergrammen. Die vreeze echter is geheel vermengd met de vurigste liefde. De verrukking verwekt in ons zulk eene onthechting, dat ik het onmogelijk zou kunnen uitdrukken: God wil, dat het lichaam zoowel als de ziel, zich niet meer bezig houden met de zaken dezer wereld en dat het leven ons tot walging strekke.

Is de ziel tot zulk een hoogen trap gestegen dan verwijdt zich haar gezichteinder; duidelijk ziet zij de nietigheid

der dingen hier beneden in en beseft, hoe gering zij die moet schatten. Allen eigen wil verzakend, kent zij slechts het welbehagen Gods. Haar wil stelt zij geheel in Gods handen, opdat Hij er vrij over zoude beschikken.

Bij het heldere licht, dat God haar heeft geschonken, ziet zij niet slechts de spinraggen of de grootere fouten, maar ook de kleinste stofjes en hoezeer zij er zich ook op toelegt, om zich te volmaken, ziet zij zich toch, als de zon haar stralen op haar richt, onrein gelijk het water, dat in een kom buiten de zon geplaatst zich helder toont, maar in het licht derzelve geheel met stofjes en vuil vervuld schijnt. Eindelijk verwerft zij die ware ootmoedigheid, waardoor het haar geen moeite meer kost iets goeds van zich zelve te hooren zeggen, wijl zij alle eer geeft aan God in alle goed, wat zij bezit. En wanneer zij van zichzelf spreekt, doet zij het slechts, om God te loven.

(Men kan hier gevoegelijk lezen de N°s. 177 tot 185).

49. Tegen het gevoelen van sommige schrijvers in meen ik, dat men nooit,

op welken trap men ook zij, de Menschheid des Zaligmakers als punt van beschouwing moet buitensluiten. Er zijn vooral twee redenen, dunkt mij, waarop ik dit gevoelen gronden kan; de eerste is, dat het een gebrek aan nederigheid schijnt deze niet te willen tellen. Wie is er, die niet, na geheel zijn leven in gebed en strenge boetvaardigheid te hebben doorgebracht, zich gelukkig zal achten, met de genade Gods te kunnen toeven aan den voet des kruises, evenals Sint Joannes. O, hoe gering schijnen hem dan al het lijden, al die smarten, die hij heeft kunnen doorstaan!

Als wij denken aan Jezus Christus, dan moeten wij ons de groote liefde herinneren, waarmede Hij ons met gunsten heeft overladen, want liefde vraagt wederliefde. Om al het lijden, allen tegenspoed moedig te doorstaan, o mijn God, had ik slechts mijn oog op U te vestigen, U te beschouwen voor Uwe rechters. Men kan alles lijden in gezelschap van zulk een goeden vriend, geleid door zulk een goeden gids, die ons voorgaat, ons helpt, ons alles geeft, wat wij behoeven en dat van ganscher harte. Ja, duidelijk zie ik het in, dat,

willen wij God behagen en groote gunsten bekomen, wij tot middelaar moeten kiezen onzen Heer Jezus Christus in Zijn H. Menschheid, waarin de eeuwige Vader zijn welbehagen gevonden heeft.

50. De tweede reden bestaat hierin, dat het eene dwaasheid is, zich tot engel te willen verheffen, terwijl men nog leeft op deze aarde. Over 't algemeen heeft de gedachte een steun noodig. En ten tijde van dorheid en beproeving is Jezus Christus voor ons een uitmuntend vriend, zoo wij hem beschouwen in zijn H. Menschheid met hare zwakheden en haar lijden; Hij is de trooster onzer smarten.

51. Onze Heer begunstigde mij zeer dikwijls met het gebed van rust en dikwijls ook met dat der vereeniging, hetwelk nog al geruimen tijd aanhield. Ter oorzaak dezer zoete genoegens in het gebed gesmaakt, begon ik echter twijfel en vreeze te koesteren. terwijl ik van den anderen kant, vooral onder die heilige oefening zelve, met groote zekerheid gevoelde, dat dat alles van

God kwam, omdat ik zag, dat ik er door werd versterkt en verbeterd.

52. De eerste maal, dat God mij met eene verrukking begunstigde, hoorde ik deze woorden: „Ik wil, dat gij voortaan „niet meer verkeert met de menschen, „maar alleen met de Engelen.” Deze goddelijke woorden zijn volkomen vervuld, want van dien tijd af heb ik nimmer vriendschap kunnen sluiten of betrekkingen aangaan, noch troost vinden dan bij personen, van wie ik wist, dat zij God beminden.

53. Ik geloof, dat het nuttig is, hier den aard en den indruk aan te geven der woorden, die God de ziel toevoegt. Die woorden zijn volkomen verstaanbaar, doch men hoort ze niet met de ooren des lichaams; de ziel verneemt ze evenwel op een veel duidelijker wijze, dan wanneer zij door de zintuigen tot haar kwamen. Men moge zich zooveel verzetten, als men wil, om ze niet te hooren, alles is tevergeefs. Het zijn woorden en tevens is het eene werking. En waren het woorden van verwijt, zij zouden op hetzelfde oogenblik een in-

druk maken, een werking uitoefenen, zoodat zij de ziel geheel verteederen, haar verlichten, haar verblijden en haar bereid maken tot alles. — Bevindt zij zich in onrust, dan geven zij haar op hetzelfde oogenblik een volkomen vrede weer, alsof de groote God er zijn behagen in schept, haar te doen begrijpen, dat Hij almachtig is, dat zijn woorden tevens werken zijn. — Maar komen zij van den duivel, dan hebben zij geheel tegenovergestelde uitwerkselen; de ziel blijft in dorheid en ten prooi aan eene onrust, waarvan zij zich geen rekenschap kan geven; zij is bedroefd zonder te weten waarom, want in die woorden zelve steekt geen kwaad.

54. De veiligste gedragslijn, die men kan volgen in deze omstandigheden is, gelijk onze Heer mij dikwijls heeft gewezen, zijn toestand geheel bloot te leggen aan een verlichten biechtvader en hem te gehoorzamen. Ik breng dit immer in beoefening. anders zou ik ook geen rust kunnen hebben. Ik had een biechtvader (en deze heeft aan mijn ziel het meest goed gedaan), die mij veel verstervingen oplegde en mij soms

hevig op de proef stelde. Dikwijls be-
kroop mij de gedachte hem te verlaten
en eens, toen ik het besluit daartoe
genomen had, zeide mij Onze Heer, dat
ik niet gehoorzaam was, indien ik niet
in de gesteltenis verkeerde om te lijden,
dat ik slechts mijn oogen moest richten
op hetgeen Hij geleden had, dan zou
alles mij gemakkelijk vallen. Onze
goddelijke Meester is ons waarachtig
boek. Wie kan den aanbiddelijken
Zaligmaker beschouwen, met wonden
overdekt, door droefheid terneder ge-
drukt, wreed vervolgd, zonder door
verlangen te worden verteerd, om zijne
smarten te deelen, ze met allen aan-
drang af te smeeken en met liefde te
omhelzen? Wie kan den zwaksten straal
aanschouwen van de glorie, door God
bereid voor die Hem dienen, zonder
alles, wat men kan doen of lijden, in
het vooruitzicht van zulk een belooning
als niets te tellen? Wie kan de folte-
ringen overwegen, die de veroordeelden
lijden in de hel, zonder de smarten
dezer aarde als genoegens te beschou-
wen, zonder doordrongen te worden van
dankbaarheid jegens God, die zoo dik-
wijls reeds ons uit dien afgrond redde?

55. Op den feestdag van den glorie-
vollen H. Petrus zag ik onder het ge-
bed of liever gevoelde ik, dat Jezus
Christus bij mij was, dat Hij mij toe-
sprak. Ik zeg, dat ik het gevoelde,
omdat ik niets zag noch met de oogen
des lichaams noch met die der ziel.
Het scheen mij toe, dat Hij altijd aan
mijne zijde wandelde en ontwijfelbaar
zeker was ik, dat Hij alles zag, wat ik
deed. Ik was niet in staat mij zijn
tegenwoordigheid te ontveinzen, ik zag
Hem duidelijk, ik gevoelde Hem en
mijn ingetogenheid in het gebed van
rust was veel grooter. Deze goddelijke
tegenwoordigheid bracht in mij geheel
andere uitwerkselen teweeg dan anders.

Mannen, bekwaam en ervaren in het
geestelijk leven, hebben mij verzekerd,
dat onder alle visioenen in dit de duivel
zich het minst kan mengen: Men ziet
niets noch met de oogen des lichaams
noch met die der ziel, daar het visioen
niet door middel der verbeelding tot
ons komt. De ziel weet evenwel, dat de
Heer bij haar is en kan dit met meer
zekerheid getuigen, dan zoo zij Hem
met hare oogen had gezien. In dit
visioen is geen duisternis: zonder zich

onder een zinlijk waarneembare gedaante te vertoonen, drukt zich onze Heer in het verstand door een kennis zoo helder, dat zij allen twijfel uitsluit en een zekerheid vormt, grooter dan de getuigenis der oogen, welke een speelbal der verbeelding kunnen zijn.

56. O, bewonderenswaardige wellillendheid Gods! Hij staat toe, dat oogen, zoo ontrouw als die mijner ziel, Hem gadeslaan! Dat deze aanblik, o Heer, mij voor immer afwende van de beschouwing der verachtelijke zaken dezer wereld, en dat niets meer in staat zij, mij te bekoren, tenzij Gij alleen!

Deze genade verwekt in ons een onverzoenlijken afkeer van de genoegens dezer wereld, die slechts slijk zijn; ja, al zouden zij eeuwig duren, dan nog zouden zij in een ziel, die eens de hemelsche geneugten heeft gesmaakt, niets dan walging veroorzaken.

Van den anderen kant, hoe durven wij aanspraak maken op die hemelsche gunsten, op zulke onbeschrijfelijke genietingen, op de eeuwige glorie alleen ten koste van den goeden Jezus? Zoo wij den moed niet bezitten Hem zijn

kruis te helpen dragen met Simon van Cyrene, hebben wij dan ook geen tranen meer, om die te storten over zijne smarten evenals de vrouwen van Jeruzalem?

Hoe! moeten de genoegens, de feesten er ons toe brengen, om een goed te genieten, dat Hem zooveel bloed heeft gekost? Kan de ijdele eer, die wij najagen, Hem worden aangeboden tot herstel van den smaad, door Hem geleden, opdat wij in alle eeuwigheid zouden heerschen?

57. Eens behaagde het den Heer, mij in het gebed zijn H. Handen te toonen; hare schoonheid was zoo verrukkelijk, dat ik het met geen woorden kan uitdrukken; weinige dagen later aanschouwde ik zijn H. Gelaat en ik werd er zoo door verrukt, dat ik het bewustzijn verloor. Op den feestdag van den H. Paulus verscheen de Heer mij onder de H. Mis in geheel zijn heilige menschelijke gedaante, gelijk men Hem na zijn verrijzenis afbeeldt, vol onuitsprekelijke schoonheid en majesteit. Nimmer heb ik, hoewel het tot de verbeelding gericht was, met

mijn lichamelijk oog dit visioen of een ander waargenomen, doch alleen met de oogen der ziel. Al had ik jarenlang mij zelve geweld aangedaan, om mij zulk een verrukkelijke schoonheid voor te stellen, nimmer had ik mijn doel kunnen bereiken, zoover ging de glans, de helderheid alle verbeelding te boven. Hetgeen ik aanschouwde, was een beeld, doch een levend beeld, het was Jezus Christus zelf, niet gelijk Hij neerlag in het graf, maar zooals Hij was, toen Hij er uit opstond bij zijne verrijzenis. Dit visioen maakt zulk een diepen indruk, dat, ontsluierte onze Heer aldus een gedeelte van zijn oppermajesteit, Hij de ziel in een toestand van volslagen onvermogen zou brengen, indien Hij ze niet door een bovennatuurlijke genade in een verrukking de goddelijke tegenwoordigheid uit het oog deed verliezen, om ze des te beter te genieten.

58. Aan de uitwerkselen kan men zien, dat hierin niets van den duivel was. Dit antwoordde ik dan ook aan hen, die zeiden, dat mijn visioenen van den boozen geest kwamen of dat zij

het spel waren mijner verbeelding. Zoo gij mij bevestigt en overtuigt, zeide ik hun, dat een persoon, dien ik gesproken heb en dien ik zeer goed ken, niet degene is, waarvoor ik hem aanzag, en dat ik dus allerzekerst daaromtrent dwaalde, dan zal ik voorzeker meer geloof hechten aan uw getuigenis dan aan mijn oogen. Doch, zoo die persoon mij ten teeken van vriendschap eenige edelgesteenten geeft, welke ik nog heb en ik daardoor, van arm, als ik was, rijk ben geworden, dan ben ik niet in staat mij te ontveinzen, dat ik dien persoon heb gezien en gesproken. Vervolgens toonde ik dien tegensprekers mijn edelgesteenten. Deze bestonden hierin, dat allen, die mij kenden, mij veranderd bevonden. Ik kon niet gelooven, dat de duivel, om mij te misleiden en in de hel te storten, een middel zou hebben aangewend, zoo strijdig met zijne inzichten, dat hij namelijk mijn gebreken zoude uitroeien, mijn onvolmaaktheden in deugden veranderen en mij een moed instorten, zoo groot, dat ik God zou dienen ondanks allen strijd. Bijna altijd verscheen onze Heer mij in dien glorievollen staat der verrijzenis, zelfs in de H. Hostie. Soms evenwel,

als Hij mij wilde bemoedigen in mijne beproevingen, toonde Hij mij zijne wonden of verscheen mij gehecht aan het kruis of terneergeknield in den hof van olijven of gekroond met doornen, doch immer in het verheerlijkte lichaam

59. Hoewel ik dikwijls het geluk heb de tegenwoordigheid der engelen te genieten, zie ik ze slechts in een visioen des verstands. De Heer wilde echter eens, dat een hunner onder een lichamelijke gedaante aan mij verscheen. Ik zag hem aan mijn linkerzijde: klein, maar van wonderbare schoonheid; aan het zoo schitterend gelaat herkende ik een dier geesten, welke men serafijnen heet, die geheel schijnen verteerd van het vuur der goddelijke liefde. In zijn hand droeg hij een gouden schicht, welks uiteinde vlammen schoot; verschillende malen doorstak hij er mijn hart mede en deed hem doordringen tot in mijn ingewanden; het was, alsof hij bij het terugtrekken ze mij ontrukte. Telkens liet hij mij geheel ontvlamd van liefde achter. Hoewel de hevige smart, die ik hierdoor gevoelde, mij zuchten deed slaken, werd mijn

hart toch met zooveel liefde vervuld en in mijn ziel zulk een hemelsche zoetheid gestort, dat ik onmogelijk het einde dier foltering kon verlangen.

60. Is de nederigheid waarachtig, komt zij van God, dan erkent de ziel hare ellende, zij zucht er over, vergroot voor zich zelve haar eigen boosheid en ziet, dat de gevoelens, die zij over haar gewetenstoestand koestert, niets dan de zuivere waarheid zijn.

Doch deze aanblik veroorzaakt haar noch verwarring noch onrust noch beneveling noch dorheid, hij stort integendeel vreugde, vrede, zoetheid en verlichting in haar uit. Door berouw vermorzeld, wijl zij een zoo goeden God beleedigd heeft, verkwikt door de gedachte aan zijne eindeloze barmhartigheid, zegent zij den Heer, wijl Hij haar zoo lang heeft verdragen.

De valsche nederigheid, het werk des duivels, begint met onrust en verwarring; daarna volgt, zoolang zij duurt, beneveling van den geest, dorheid, afkeer van het gebed en van alle soort van goede werken.

61. *a.* Ik was eens in een bidkapel, toen de duivel aan mijn linkerzijde onder een afzichtelijke gedaante verscheen; zijn mond vooral was vreeselijk om te zien, er schoot een groote vlam uit, die zonder eenigen walm hem geheel omringde. Op ijzingwekkenden toon zeide hij mij, dat ik weliswaar aan zijn handen was ontsnapt, maar dat hij mij wel weer meester zoude worden. Zoo goed ik kon, maakte ik het teeken des kruises en hij verdween; tweemaal keerde hij terug; een derde maal kwelde hij mij vijf uren achtereen met zulke vreeselijke inwendige en uitwendige smarten, dat ik meende het niet langer te kunnen uithouden.

b. Ik heb de gewoonte, wanneer ik aldus lijd, mij uit den grond des harten tot God te richten met de bede, dat, indien het zijn H. Wil is, dat ik aldus lijd, Hij mij geduld moge schenken en ik onderwerp mij aan het lijden tot den laatsten dag toe, indien dit Hem kan behagen.

c. Het behaagde den Heer mij te laten inzien, dat mijn lijden van den duivel kwam; naast mij bemerkte ik een kleinen neger van een afschuwelijke ge-

daante, die grijnzend van spijt, daar hij meer achter- dan vooruitging door mij te pijnigen, op zijn tanden knarste. Hij barstte tegen mij los met zulk een razernij, dat ik tegen wil en dank door een onweerstaanbare kracht gedreven mij zelve op het hoofd, de armen en het geheele lichaam hevige slagen toebracht en bovendien was ik tot overmaat van smart ter prooi aan een hevige inwendige onrust. Uit vrees van mijne zusters te verschrikken door haar te laten blijken, vanwaar dit lijden kwam, durfde ik haar geen wijwater vragen. Menigmaal heb ik het ondervonden, dat niets zoozeer in staat is de duivelen te verjagen als wijwater. De kracht, in dit heilig water gelegen, moet dus wel groot zijn. Ik voor mij smaak een bijzonderen troost, wanneer ik er mij van bedien; het is als 'tware eene vernieuwing van mijn wezen, een versterking voor mijne ziel. Daar mijn kwelling niet ophield, zeide ik tot mijne zusters, dat ik, als ik niet vreesde door hen uitgelachen te worden, wijwater zou vragen. Zij haalden het en, toen ik het wierp naar de plaats, waar de helsche geest mij verscheen, vluchtte hij terstond en ik was

van alle smart bevrijd. Ik was echter geheel vermoëid en afgemat. alsof men mij had geradbraakt.

62. Korten tijd geleden herhaalde de duivel met dezelfde woede zijne aanvallen. Bijna altijd onderging ik die, als ik door mijn raadgevingen met de genade Gods nuttig kon zijn aan de een of andere ziel. Ik wil er een voorbeeld van aanhalen, waarvan vele getuigen de waarheid kunnen bevestigen. Een persoon, die gedurende twee en een half jaar in eene der afschuwelijkste zonden voortleefde, legde mij den droevigen staat zijner ziel bloot. Hij verzekerde mij, dat hem, hoewel hij verlangde oprecht tot God terug te keeren, de kracht daartoe ontbrak. Met medelijden over zijn deerniswaardigen toestand vervuld, beloofde ik hem, dat ik zelve God zou bidden en ook anderen, die beter waren dan ik, zou doen bidden, opdat Hij zich over hem mocht ontfermen. God verhoorde welwillend zoovele beden. Deze persoon schreef mij, dat hij had gebiecht en gedurende eenige dagen aan de bekoringen had weerstand geboden, doch dat de duivel hem zoo verschrikkelijk kwelde,

dat hij zich als in de hel zag verplaatst; hij bad mij dan hem voortdurend nog Gode aan te bevelen. Ik deed het en smeekte den Heer toch zijn bekoringen en kwellingen te doen ophouden en toe te staan, dat ik in zijne plaats de kwellingen des duivels onderging, indien ik er God althans niet door beleedigde. Op hetzelfde oogenblik leed ik vreeselijke pijnen en dat gedurende eene maand en in dit tijdsverloop hadden ook de twee genoemde aanvallen plaats. De bedoelde persoon liet mij weten, dat hij niet meer werd gefolterd door den geest der duisternis. Meer en meer voelde hij zich versterkt in zijn goede besluiten en hij hield niet op, God er voor te loven en mij zijne erkentelijkheid te betuigen, alsof ik er iets aan gedaan had; hij zeide mij, dat hij, wanneer de bekoring hem weder overviel, slechts mijnen brief herlas, om ervan bevrijd te zijn. Geloofd zij God, die zulk een kracht geeft aan het gebed dergenen, welke Hem getrouw dienen, zooals, naar ik geloof, de Zusters onzer kloosters dit doen. De duivelen konden niet hevig genoeg verstoord zijn op mij, wijl ik bewerkt had, dat zij voor dien

armen zondaar baden, en ter oorzaak mijner zonden had de Heer hun macht gegeven over mij.

63. Soms baarde mij de achtung en de loftuiting van hooggeplaatste personen een wreede kwelling. Wanneer ik een blik wierp op het leven van Jezus Christus en der heiligen, zag ik, dat zij allen den weg van smaad en lijden hadden bewandeld; met schrik en ontsteltenis ontwaarde ik, dat ik hun voetspoor niet drukte.

Alleen door de gedachte, dat de groote gunsten door God mij bewezen aan het volk bekend zouden worden, geraakte ik in zulk een hevige lijden, dat mijne ziel er geheel door verontrust werd. Toen onze Heer mij eens door dat leed gepijnigd zag, sprak Hij tot mij: „Mijne dochter, „wat vreest gij? Slechts twee dingen „zijn hier mogelijk: Ofwel men spreekt „kwaad van u, ofwel men verheerlijkt „Mij.” — Hiermede gaf Hij mij te kennen, dat zij, die aan die groote voorrechten geloof sloegen, Hem er de eer van gaven, en dat zij, die er geen geloof aan hechtten, mij ongegrond belasterden. Ik had dus niet de minste

reden, mij te bedroeven, want van beide kanten was er voor mij voordeel in gelegen.

64. Wjl die angsten mij de vrijheid des geestes benamen, begreep ik eindelijk, dat daarin de ware nederigheid niet lag, wjl deze de ziel in ongestoorde rust bewaart. Onze Heer zelf gewaardigde zich mij deze verlichting te schenken door mij te doen begrijpen, dat, ware ik volkomen overtuigd geweest, dat alle goederen slechts van Hem voortkwamen, ik ze in mij zelve met geen ander oog zou hebben moeten beschouwen dan in den naaste en dat ik, die anderen zoo gaarne hoor prijzen en verrijkt zie met hemelsche goederen, zelf niet bedroefd had moeten zijn, nu God in mij de wonderen zijner genade liet uitblinken.

65. De eenigste verdienste der wereld is in mijn oog, dat zij de minste onvolmaaktheid in deugdzaam lieden niet kan dulden en ze door haar oordeelen dwingt, zich steeds te verbeteren.

66. Men moet zich nimmer vleien,

een deugd te bezitten, voor men haar op de proef heeft gesteld; wij moeten in dit leven ons zelven altijd wantrouwen en op onze hoede zijn, want wij worden zeer spoedig tot het aardse getrokken en zonder de werkdadige genade Gods kan er op deze wereld geen volkomen veiligheid zijn.

67. De gehechtheid aan de eer, al is die nog zoo luttel, is als een valsche toon in het snarenspeel, welke de gansche harmonie verstoort. Immer richt zij groote schade aan in welken staat van het christelijk leven ook, maar voor de zielen, welke de wegen des gebeds bewandelen, mag zij veilig een ware pest heeten. Gij verlangt naar uw zeggen, u innig met God te verbinden en den weg van Christus bewandelen, maar, terwijl die goddelijke Meester wordt verguisd en belasterd, maakt gij aanspraak op eer en goeden naam en handhaaft die met overdreven zorg. Kan men dan door twee verschillende wegen te bewandelen elkander ontmoeten?

68. Terwijl ik eens aan het bidden was, bevond ik mij eensklaps, zonder

te weten hoe, met ziel en lichaam in de hel geplaatst. Ik begreep, dat God mij de plaats wilde doen aanschouwen, die de duivelen mij hadden bereid en die ik door mijn zonden had verdiend. Het duurde slechts één oogenblik, maar, zoolang ik leef, zal ik het niet kunnen vergeten. De ingang tot dit oord van smarten scheen mij veel gelijkenis te hebben met een lange, enge straat of gang. De grond was slijkerig, een pestlucht walmde er uit op, het wemelde er van giftige kruipende dieren. Aan het uiteinde verhief zich een muur, waarin een nis was aangebracht, waarin ik werd gesloten; zij was zoo eng, dat ik er noch zitten noch liggen kon. Het was, of de muren mij drukten en verstikten. Ik gevoelde in mijne ziel een vuur, welks natuur ik onmogelijk kan beschrijven, mijn hart was tegelijkertijd aan ondragelijke smarten ten prooi. Volgens de bekentenis der geneesheeren heb ik in mijn leven de grootste pijnen doorstaan, die men hier beneden kan verduren, en toch, dat alles is niets vergeleken bij de smarten, die ik leed in dit visioen. Wat die foltering nog ten toppunt voerde, was het vooruitzicht,

dat zij zonder einde, zonder leniging zou zijn. Doch bij de doodsangsten der ziel beteekenen deze martelingen weder niets. Het is een beklemdeheid, eene benauwing, eene vertwijfeling zoo gevoelig en tevens een droefheid, zoo wanhopend, dat ik tevergeefs zou trachten ze te schetsen. Wie mij die pijnen aandeed, zag ik niet, en ik gevoelde mij branden en als in duizend stukken houwen; ik aarzel niet te zeggen, dat het inwendig vuur en de wanhoop der ziel de zwaarste helsche folteringën zijn. — Daar is geen licht, niets dan dikke duisternis en toch ontwaart men alles, wat den blik het pijnlijkst aandoet.

Dit visioen is een der grootste genaden, die God mij heeft bewezen; het heeft er zeer veel toe bijgedragen, om mij den angst voor de wederwaardigheden en tegenkantingen in dit leven te ontneemen; het heeft mij den moed geschonken, om die te verduren, ja, het heeft de levendigste erkentelijkheid in mij opgewekt jegens God, die mij van zulke verschrikkelijke en eeuwigdurende smarten heeft bevrijd. Van dien tijd af schijnt alle lijden mij gemakkelijk te

dragen in vergelijking met hetgeen ik toen leed; nog meer, het heeft in mij een onbeschrijfelijke droefheid verwekt bij den aanblik van zooveel zielen, die verloren gingen. Bovendien heeft het mij de vurigste verlangens ingeboezemd, om aan haar heil te arbeiden, zoo zelfs dat ik, om ééne ziel aan die verschrikkelijke folteringën te ontrukken, duizend maal den dood zou willen ondergaan, indien ik dit vermoocht.

69. Al die visioenen verspreidden in mijne ziel het helderste licht. Ik hield niet op, naar een leven te verzuchten, waarin ik boete kon plegen voor mijne zonden en mij, hoe weinig dan ook, de glorie des hemels waardig maken, welke mij getoond was. De gedachte, allen omgang met de wereld te verbreken, mij geheel af te zonderen van de schepselen, hield mijn geest onafgebroken bezig. Doch verre van hem te verontrusten, stortte zij hem een zoeten vrede in, zij kwam blijkbaar van God. Terwijl ik er dan over nadacht, wat ik voor zijn glorie zou kunnen doen, scheen het mij toe, dat ik moest beginnen met aan de

plichten mijner roeping te beantwoorden. door mijn regel met de volmaaktste getrouwheid, waartoe ik in staat was, na te leven.

70. Eens, toen ik te Communie ging, gelastte mij Onze Heer, dat ik al mijn krachten zou inspannen, om een nieuw klooster te stichten; Hij schonk mij de verzekering van den goeden uitslag en zeide, dat men er Hem goed zoude dienen. Hij wilde, dat het aan den H. Jozef zou worden toegewijd en Hij beloofde tevens, Sint Jozef zou één der poorten, de H. Maagd de andere bewaken, Hij zelf zou in ons midden blijven. Dit huis zou een ster zijn, die een grooten glans verspreidde. Ik kon niet twijfelen, of die woorden kwamen van God, zooveel indruk maakten zij op mijne ziel.

71. Terwijl ik eens bad in een klooster van de orde der Dominicanen, geraakte ik eensklaps in een verrukking, waaronder ik mij bekleed zag met een schitterend wit gewaad. Wie er mij mede bekleedde, kon ik niet zien. Weldra bemerkte ik echter de H. Maagd

aan mijne rechterzijde en Sint Jozef aan mijn linker. Zij waren het, die mij in dit gewaad hadden gehuld; zij maakten mij bekend, dat ik van mijne zonden was gezuiverd. De H. Maagd nam mij bij de hand en zeide, dat ik haar groot genoeg deed met mijn devotie tot haren heiligen Bruidegom, dat ik het voor zeker moest houden, dat die stichting zou slagen, dat Onze Heer zoowel als zij zelve en de H. Jozef er goed zouden worden gediend en geëerd. Zij verzekerde mij, dat het klooster in zijn eersten ijver niet zou verflauwen, al zou de gehoorzaamheid, waaraan het zoude worden onderworpen, niet in mijn smaak vallen. Haar glorievolle Bruidegom zou mij beschermen en haar goddelijke Zoon zou met ons wezen, zooals Hij mij reeds beloofd had. Als onderpand der waarheid van dit alles gaf zij mij dit geschenk; en dit zeggende deed zij een zeer schoon gouden snoer, waaraan een kruis van onschatbare waarde hing, om mijn hals.

72. Als ik onzen Heer Jezus Christus aan het kruis beschouwde, zoo ar.n, zoo van alles ontbloot, kon ik het niet

van mij verkrijgen, rijk te zijn, en ik smeekte hem onder een vloed van tranen, toch alles zoo te regelen, dat ik mij arm zag gelijk Hij.

73. O groote God, ik kan mij zonder vervoering onmogelijk de zichtbare hulp, die gij in uwe goedheid mij bij het stichten van dat klooster hebt bewezen, voor den geest halen. Onze Heer, ik weet het, heeft die kleine schuilplaats lief, want zelt heeft Hij mij eens in het gebed gezegd: „Mijne dochter, dit „huis is voor Mij een paradijs van geneugten.” — Zelf heeft Hij, men ziet het duidelijk, er de zielen voor uitverkoren. Zij zijn zoo heilig, dat ik mij schaam, als ik mij in haar gezelschap bevind. Zij torsen het juk der armoede en van het strengste slot met zooveel blijdschap en geluk, dat zij zich onwaardig cordeelen, hier te zijn opgenomen. Vooral is dit het gevoelen van eenigen onder haar, welke de goddelijke Meester uit het midden der ijdelheden van de wereld geroepen heeft, waar zij volgens de valsche begrippen dier wereld gelukkig hadden kunnen zijn. In plaats dier schijngeningen, welke zij

verlaten hebben, heeft onze Heer haar zoo overvloedig ware geneugten geschonken, dat zij bekennen, honderdvoudig ontvangen te hebben, wat zij te Zijner liefde hebben verlaten.

74. Eens verscheen mij, terwijl wij ons na de Completen in het koor bevonden, de allerheiligste Maagd; zij was met zeer grooten luister omstraald en droeg een witten mantel, waarmede zij ons allen bedekte. Tegelijk maakte zij mij bekend, tot welk een hoogen trap van heerlijkheid haar Goddelijke Zoon de religieuzen van dit huis zou verheffen.

75. Ik aarzel niet te zeggen, dat, indien mij de keus werd gelaten, om of al de lasten, die maar denkbaar zijn, te verduren en dan een eenigszins verhevener trap in den hemel te bereiken, ofwel er thans binnen te gaan zonder lijden, doch met een weinig minder glorie, ik onverwijld het eerste zou kiezen, dat mij het middel zou geven, om de oneindige grootheid Gods in eeuwigheid beter te beschouwen; immers

hoe meer men God kent, des te meer ook mint en prijst men Hem.

76. *a.* De aanblik der onuitsprekelijke schoonheid van Christus had zulk een diepen indruk op mijn hart gemaakt, dat ik Hem immer bij mij zie. Ziehier het groote voordeel, dat ik er uit trok: Zoodra ik vroeger bemerkte, dat een geestelijk persoon mij genegen was, dan was ook ik hem in die mate toegedaan, dat mijn geest hem steeds bleef gedenken, maar, sedert ik die aanbidde-lijke schoonheid des Heeren heb mogen aanschouwen, schijnt alles hier beneden mij van zoo weinig waarde in vergelijking met die oneindige volmaakt-heden, dat niets mijn geest meer schijnt te kunnen bekoren.

b. Als ik communiceerde en mij er aan herinnerde, hoe ik die Opperste Majesteit had gezien geheel schitterend van luister en vooral, indien onze Heer mij in de H. Hostie verscheen, hetgeen zeer dikwijls plaats had, dan rezen mijne haren te berge en was ik als vernietigd. O Heer, mijn God, zoo Gij, die de zuiverheid zelve zijt, uwe grootheid in dit aanbidde-lijk sacrament niet

verborgen houdt, wie zou het durven wagen, tot U te naderen en U te ontvangen in eene ziel zoo vol onreinheid en ellende? Dat de Engelen en alle schepselen U immer loven en prijzen, o Heer, wijl Gij U gewaardigd hebt, U aldus naar onze zwakheid te voegen; want toondet Gij U aan ons in al den luister uwer heerlijkheid, nimmer zouden wij U durven naderen om de gunsten te genieten, die Gij in het liefde sacrament voor ons besloten houdt

77. Eens, terwijl ik te communie ging, zag ik met de oogen der ziel, duidelijker dan ik het met de oogen des lichaams zou hebben waargenomen, twee duivelen, die met hun horens de keel van een heiligschennenden priester toedrukten en tegelijk in de H. Hostie, die hij mij zoude uitreiken, Jezus Christus geheel schitterend in den boven-genoemden glans zijner heerlijkheid. Hierdoor begreep ik, dat de Zaligmaker in zondige handen was en dat een dood-zonde de ziel van dien ongelukkigen priester bevlekte. Onze Heer beval mij, voor hem te bidden en zeide, dat

Hij dit visioen had toegelaten, om mij te toonen, van hoeveel kracht de woorden der H. Consecratie waren, daar zij Hem op het altaar doen nederdalen, hoe slecht ook de priester zij, die ze uitspreekt. Zoo wilde Hij mij de groote goedheid doen bewonderen, welke Hem dringt zich te stellen in de handen van zijn vijand, indien het 't geluk onzer zielen geldt.

Dit visioen deed mij begrijpen, hoe de priesters verplicht zijn veel deugdzamer te wezen dan anderen, hoe vreese-lijk de zonde is van hen, die dit aanbiddelijk Sacrament onwaardig ontvangen, hoe groot eindelijk het vermogen des duivels is op een ziel die in staat van heiligschennis verkeert.

78. Terwijl ik eens de geloofsbelijdenis van den H. Athanasius bad, deed onze Heer mij begrijpen, hoe één God in drie personen bestaat. Zóó helder liet Hij mij dit inzien, dat ik er uiterst door verbaasd en tevens getroost was. Dit bracht er veel toe bij, om mij de grootheid Gods en zijne wonderen beter te doen kennen.

79. Onze Heer zeide mij eens in het gebed: „Mijne dochter, weet gij, wat „het is, waarlijk beminnen? Het is goed „begrijpen, dat alles, wat Mij niet aangenaam is, niets is dan bedrog. Deze „waarheid, welke gij thans niet begrijpt, „zult gij eenmaal helder inzien door „het voordeel, dat uwe ziel er uit trekken zal.” — En inderdaad, ik kan niet zeggen, hoezeer ik sinds deze verrukking de ijdelheid en het bedrog ontdek van alles, wat den dienst van God niet raakt, noch hoever mijn medelijden gaat met hen, die deze waarheid niet kennen.

80. Eens, toen ik mij zelve afvroeg, of er geen gehechtheid bestond in de genegenheid voor mijne zielbestierders of in het genot, dat ik smaakte in het onderhoud met groote dienaren Gods, zeide mij onze Heer: „Mijne dochter, „wanneer een zieke, die in doodsgevaar „verkeert, zich genezen ziet door een „geneesheer, dan is het geen deugd in „hem, als hij geen dankbaarheid be- „toont jegens zijn weldoener en hem „niet bemint. Wat zoudt gij zonder de „hulp dier verlichte zielen hebben uit-

„gericht?“ Hij voegde er bij, dat, verre van mij te schaden, die goede omgang niet dan voordeel kon doen aan mijne ziel, ik moest hem dus aanhouden, maar tevens zorgen, dat mijne woorden slechts nuttig en heilig waren.

II. Het Boek der Stichtingen.

VOORWOORD.

De ondervinding heeft mij geleerd, hoeveel voordeel er in gelegen is, nimmer van den weg der gehoorzaamheid af te wijken. Die weg verzekert onzen geestelijken voortgang; want de gehoorzaamheid onderhoudt in ons de nederigheid en bewaart ons voor de minste afwijking van den weg des heils. Daarin alleen is rust voor de ziel, welke alleen verlangt haar God te behagen.

Wijl de Heer mij aldus den grooten schat heeft getoond, gelegen in de gehoorzaamheid, zoo wil ik haar ook beoefenen. Toen ik mij in 1562, het jaar der stichting, bevond in het klooster van Sint Jozef te Avila, legde mijn biechtvader, P. Garcia, mij op, nevens de geschiedenis dier stichting ook vele andere dingen te verhalen, welke gij later in dit boek zult lezen. Sinds dien verliepen elf jaren en nu ben ik te

Salamanca. Mr. Ripalda, van de Societeit van Jezus, mijn tegenwoordige biechtvader, heeft, na dat verhaal gelezen te hebben, het voor de eer van God nuttig geoordeeld, dat ik eveneens de geschiedenis schreef der zeven volgende stichtingen en tevens van het begin der kloosters van de ongeschoeide Carmelieten en hij heeft het mij vervolgens geboden.

In den beginne scheen mij dit onmogelijk, wijl mij reeds door mijn oversten zoovele andere bezigheden waren opgelegd. Ik nam dus mijn toevlucht tot God en Hij deed mij deze woorden hooren: „Mijne dochter, de gehoorzaamheid geeft ook krachten.” Moge dit goddelijk Woord in vervulling gaan en moge tevens de goddelijke Meester zich gewaardigen, mij de genade te verleen, dat ik getrouw de gunsten verhaal, onze Orde in haar stichtingen geschenken, want tot eer en glorie van de goddelijke Majesteit heb ik het ondernomen.

81. Nadat het klooster van Sint Jozef te Avila in 1562 was gesticht,

bleef ik er nog vijf jaren. Dit waren, naar mijne meening, de gelukkigste mijns levens. In dien tijd nam men verschillende jonge postulanten op van aanzien, welke, naar het schein, haar vermogen, haar schoonheid, het geluk, dat zij te midden der haren genoten, moesten terughouden in de strikken der wereld. Doch edelmoedig wisten zij afstand te doen van al die goederen ter liefde van onzen Heer, die haar trok tot dit huis en haar met zooveel deugden begiftigde, dat haar volmaakt leven voor mij een reden is tot schaamte. Als ik de deugden dier zielen beschouw, den moed bewonder, waarmede God haar begiftigde, om zich aan Hem toe te wijden, dan komt de gedachte in mij op, dat God door haar zoo groote rijkdommen te schenken, groote plannen met haar koestert. Doch in waarheid voorzag ik niets van hetgeen later geschiedde, toen had ik zelfs de mogelijkheid daarvan niet kunnen vermoeden. Evenwel gevoelde ik van dag tot dag in mij de begeerte vuriger worden naar het heil der zielen en, wijl ik niets had dan mijn gebeden, om God mijn toewijding te betuigen, hield ik niet op, Hem mijn smeekingen aan te

bieden. Mijne zusters spoorde ik aan hetzelfde te doen. Ik trachtte in haar een heiligen hartstocht te doen ontvlammen voor het heil der zielen en voor den bloei der H. Kerk. Het heilig vuur van ijver brandde zoo hevig in hare harten, dat allen, die met die maagden omgingen, haar niet verlieten, zonder over hun onderhoud gesticht te zijn. Met heilige jaloerschheid beschouwde ik diegenen, welke met levensgevaar zich konden wijden aan het schoone werk: Onzen Heer Jezus Christus te doen beminnen. Eens, overstelpt van smart bij het gezicht, dat zooveel zielen verloren gingen, knielde ik neder ten gebed. Onze Heer verscheen mij in zijne gewone gedaante, en voegde mij met groote liefde en, als om mij te troosten, de woorden toe: „Heb geduld, „mijne dochter, gij zult groote dingen „aanschouwen.” Die woorden maakten een diepen indruk op mijn hart, en hoe wel ik er den zin niet van kon begrijpen, hadden zij mij toch in hooge mate getroost en mij verzekerd, dat de gebeurtenissen deze voorspelling zouden vervullen. Zes maanden verlieden aldus en toen reeds geschiedde, wat ik zeggen zal.

De Generaals onzer Orde verblijven altijd te Rome en nog nooit was één hunner in Spanje geweest; het scheen dus een onmogelijkheid, dat er toen een zou komen. Maar als God het wil, dan is alles mogelijk en Zijne Voorzienigheid bewerkte, wat nog nimmer was gebeurd. Toen hij te Avila gekomen was, achtte ik het mijn duren plicht, mijn hart in eenvoud en oprechtheid voor hem uit te storten. Zoo ben ik gewoon altijd te doen met mijne oversten en biechtvaders. Ik beschouw hen als plaatsbekleeders van God en mijn geest zou niet gerust kunnen wezen, indien ik tot hen niet sprak in alle oprechtheid. Ik maakte hem bekend met mijne inwendige gesteltenis en tevens met mijn gansche levensgeschiedenis, hoe vol die, helaas, ook moge zijn van onvolmaaktheden. Hij bemoedigde mij en gaf mij troost door te verzekeren, dat hij mij niet verplichten zou, het kleine klooster, waar ik was, te verlaten.

Gelukkig er een beeld te vinden van de eerste tijden der orde — want men onderhield er den oorspronkelijken regel in al zijne gestrengheid — en vol verlangen, dat die opkomende hervorming

zich mocht uitbreiden, gaf hij mij door zeer uitvoerige lastbrieven de macht, om andere kloosters te stichten. Ik had er hem niet om gevraagd, maar hij had mijn groot verlangen gezien, om te werken aan het zielenheil des naasten.

Hoe vurig ik het ook verlangde, ik had tot dan toe nog nimmer getracht het ten uitvoer te brengen; het scheen mij zelfs een dwaasheid toe, zoo was ik overtuigd, dat een geringe vrouw als ik zonder de minste bevoegdheid of machtiging iets kon doen. Maar als de Heer tusschenbeide komt en die heilige verlangens in de ziel binnendringen, dan is het niet mogelijk, zich er aan te onttrekken; de liefde en het geloof maken dan alles mogelijk, wat eerst door het verstand onmogelijk wordt geacht. Sinds onze Pater Generaal mij zijn wil had te kennen gegeven, beschouwde ik de nieuwe kloosters reeds gesticht en begon ik de woorden te begrijpen, die de Heer mij had toesproken.

Voor het vertrek van Pater Generaal had onze bisschop Dom Avila de Mendoza hem de machtiging gevraagd, om in zijn diocees eenige kloosters te

stichten van ongeschoeide Carmelieten, die den oorspronkelijken regel naleefden. De goede Pater had gaarne aan dit godvruchtig verlangen voldaan, maar hij week voor den tegenstand, dien hij in de Orde ontmoette, wjl hij vreesde den vrede dezer provincie te verstoren.

Na de zaak dringend Gode aanbevelen te hebben schreef ik hem daarover eenige dagen na zijn vertrek. Mijn brief werd hem te Viterbo en, nauwelijks had hij dien ontvangen, of door het verlangen bezielde, om de volmaaktheid der Orde te bevorderen, stuurde hij mij machtigingsbrieven tot het stichten van twee kloosters voor de ongeschoeide Carmelieten en, om de tegenspraak, die hiertegen zou oprijzen te verijdelen, droeg hij er de uitvoering van op aan den toenmaligen Provinciaal en tevens aan hem, die juist was afgetreden.

82. Als wij met een zuiver geweten den weg der gehoorzaamheid bewandelen, zal de Heer niet toelaten, dat de duivel onze ziel in die mate bedriegt, dat zij er nadeel van zoude ondervinden. Hoe, o Heer, Gij bevrijdt ons reeds zoo dikwijls van de gevaren, waarin

wij ons zelf begeven, soms tegen uwen H. Wil in, zoudt gij ons dan niet verlossen van de gevaren, die ons bedreigen op den weg der volmaaktheid, waartoe wij ons verplichten, om U te behagen en om in U alleen ons geluk te vinden? Neen, dat kan ik niet gelooven.

83. Ik hoor soms beweren, dat God aan de Ordestichters groote gunsten schenkt, omdat zij de grondslag zijn van het gebouw; ik wil het ook aannemen, maar wij moeten er allen wel aan denken, dat wij eveneens den grondslag vormen voor hen, die na ons komen. Zoo wij, die thans leven, de deugden navolgen onzer voorouders en zij, die na ons komen, eveneens ons voetspoor drukken, blijft dan het gebouw niet immer hecht? Het is immers duidelijk, dat zij, die den religieuzen staat intreden, zich veeleer richten naar de religieuzen, waarmede zij leven dan naar hen, die reeds langen tijd de wereld hebben verlaten.

84. Onder de ziel wordt niet de verbeelding verstaan en aan de verbeel-

ding is gelukkig onze wil niet onderworpen, en dus bestaat de voortgang der ziel niet in veel te denken, maar in veel te beminnen. Gij zult mij vragen, wat dit beminnen is. Het is een inwendig besluit tot lijden en werken, dat men bij de eerst voorkomende gelegenheid uitvoert. Wel is waar zal de ziel die gevoelens in zich zien oprijzen door zich te verdiepen in hetgeen zij God verschuldigd is, wat zij zelve is, wat wij allen zijn; doch zij moet aan hare overwegingen geen tijd besteden, die gevorderd wordt voor werken der gehoorzaamheid of naastenliefde. Dan moet zij die uren, welke zij zou wenschen in de eenzaamheid door te brengen, om zich met God te onderhouden, aan Hem opofferen en door dit offer zal zij waarlijk God behagen volgens dit woord uit Gods mond voortgekomen: „Al wat gij den geringste der mijnen doet, dat is aan „Mij gedaan.” Wat de gehoorzaamheid betreft, onze Heer wil niet, dat degene, die Hem bemint, een anderen weg bewandele, dan dien Hij zelf ging, gehoorzaam tot den dood.

85. Is het niet overduidelijk, dat de

hoogste volmaaktheid daarin gelegen is, dat wij onzen wil geheel gelijkvormig maken met dien van God, dat wij alles gaarne omhelzen, wat Hij wil, zonder onderscheid te maken tusschen het aangename en het bittere, wat ons van zijn hand gewordt? Hoeveel wij ook mogen verrichten, altijd zal het ons licht en gemakkelijk voorkomen, zoo wij weten, dat het Gode aangenaam en welgevallig is. De gehoorzaamheid is het zekerst middel tot volmaaktheid, want om onzen wil zoozeer meester te zijn, dat wij hem kunnen plooiën naar dien des Heeren, is het noodig, hem aan de rede te onderwerpen. Doch het kortste en zekerste middel, om dit te doen, is niets anders dan het beoefenen der gehoorzaamheid. Onze eigen liefde vraagt, hetgeen ons streelt, en onze weerspannige geest voert ons dikwijls ver van hetgeen het meest overeenkomstig de rede is. Het zal dus het verstandigste zijn, het voorbeeld te volgen van hen, die na lang gepleit en geredetwist te hebben, zich onderwerpen aan het oordeel van scheidsrechters, om aldus te ontkomen aan een heilloos proces. Kiezen wij dus eveneens een

biechtvader of overste, om hem oprecht onze inwendige moeilijkheden bloot te leggen, en verontrusten wij er ons dan ook niet langer over, gedachtig, wat eens onze Heer zeide: „Die u hoort, „hoort mij.” — Daar de ware vereeniging hierin bestaat, dat wij geen anderen wil meer hebben dan dien van God, is het zonneklaar, dat wij, hoe meer wij ons onderwerpen aan degenen, die boven ons staan, ook des te meer meester zullen zijn over onzen wil, om hem geheel naar dien van God te richten.

86. Geloof mij, de ziel wint niets in de lange uren van gebed, zoo de gehoorzaamheid of de liefde haar elders roept. In dit geval stelt het werk haar veel meer in staat te worden ontvlamd door de goddelijke liefde, mits men van tijd tot tijd onder het werk zijn geest tot God verheffe. Gezegend zij dan God, van wiens hand alle goed moet voortkomen.

87. De verrukking of vereeniging van de vermogens der ziel, duurt slechts korten tijd, zij verlicht de ziel en brengt

groote uitwerkselen in haar voort; het verstand verkeert in lijdelyken toestand, God en God alléén werkt dan op den wil.

88. Pater Dominicus Bannez zeide mij eens, dat wij overal, waar wij het afbeeldsel onzes Heeren zagen, het moesten vereeren, al was het ook het werk des duivels, die een groot en bekwaam schilder is. Hij voegde er bij, dat die vijand van ons geluk tegen zijn wil ons weldoet in plaats van ons te schaden, als hij ons een kruisbeeld of eenig ander godvruchtig voorwerp afschildert met zooveel levenstint, dat het altijd grooten indruk maakt op ons hart.

De spin verandert alles, wat zij eet, in gif, de bij herschept het in honing; zoo is het ook met de ziel, waaraan God zich in zijne eindelooze barmhartigheid openbaart, om des te beter te worden gekend en vuriger bemind. Indien die ziel, in stede van zich te verootmoedigen bij het gezicht van zulk een gunstbewijs, zich terstond daarom reeds heilig waant en meent, dat onze Heer haar beloont voor hare verdiensten, dan

gelijkt zij op de spin, door al het nut, dat zij moest trekken uit dit visioen, in gif te veranderen. Daarentegen gelijkt zij op de bij, welke alles in honing herschept, zoo de duivel de ziel komt bekoren tot hoogmoed en zij, vol besef zulk een gunst niet verdiend te hebben, met meer getrouwheid en edelmoedigheid dan te voren haar God tracht te dienen, indien zij zich in hare geringheid vootmoedigt en met nog meer ijver zich wijdt aan het gebed, aan de oefeningen van boetvaardigheid, zoo zij meer let op zich zelve, om elke beleediging te vermijden jegens God, aan wien zij erkent deze gunst verschuldigd te wezen en zoo zij voortgaat, den heiligen weg der gehoorzaamheid te volgen.

89. O, Heer, hoe groot een genade bewijst gij den kinderen door hun ouders te geven, met zulk een levendig geloof bezield, dat zij zich verheugen, als zij zien, dat zij zich geheel aan U toewijden, hun vaderlijk erfgoed, hun rijkdommen en bezittingen verwisselen tegen de onvergankelijke goederen der eeuwigheid.

Hoe moet men daarentegen de dwaze

verblindheid niet beweenen dergenen, die er al hun eer in stellen, in hun familie het bezit te vereeuwigen van de schijngoederen der wereld, terwijl zij er niet aan denken, dat zij er vroeg of laat van moeten scheiden! Ongelukkige ouders, die zoo ver gaan, dat zij aan hun dwaze ijdelheid het geluk opofferen hunner kinderen, ja, zoo ver, dat zij aan God die zielen ontnemen, welke Hij voor Zich heeft uitverkoren. Zij ontrukken hun niet alleen het eeuwig geluk, dat de religieuze staat waarborgt, maar ook het grootste geluk van hun sterfelijk leven, ik bedoel, die schoone vrijheid, welke men geniet in het klooster door het juk af te schudden van alle dwangwetten der wereld, een juk, dat immer zwaarder drukt, naarmate de fortuin zich gunstiger voordoet.

O, ware Koning van Hemel en aarde, Zoon des Eeuwigen Vaders, Heer Jezus, welke erfenis hebt Gij ons nagelaten, ons, die uwe kinderen zijn? Wat hebt Gij op aarde anders gekend dan arbeid, lijden en smaad. Was uw kruis niet het bed, waarop Gij de bittere smarten van den doodstrijd en van den dood hebt ondergaan? Willen wij dus, o God,

onder uw ware kinderen geteld worden en ook uwe erfenis niet ontgaan, dan moeten wij ook niet het lijden vluchten. Uw vijf wonden vormen uw wapenschild en ziet, mijne dochters, dat moet ook het onze zijn. Willen wij eens erfgenaam worden van het rijk van Christus, niet door genietingen, niet door eerbewijzen, niet door rijkdom zullen wij verkrijgen, wat Hij niet heeft verworven dan ten koste van zijn Bloed.

90. Ik heb bemerkt, dat de geest inwendig beter werkt, dat er meer innerlijk geluk gesmaakt wordt, wanneer het lichaam zijn gemak niet zoekt, dan wanneer het daarop slechts bedacht is.

Mijn liefde voor de armoede nam zoozeer toe en ik ben boven het verlangen naar tijdelijke zaken zoo ver verheven, dat zij 't mij niet waard schijnen ze gade te slaan. Er ligt voor de ziel zooveel voordeel in, er van verstoken te zijn, dat haar, bovenmate gelukkig en tevreden als zij is, niets meer te wenschen overblijft.

91. Eene religieuze van Toledo lag op sterven. Kort, voor zij den laat-

sten adem uitblies, ging ik voor het Allerheiligste den Heer bidden, haar in de laatste oogenblikken bij te staan. Toen ik terugkwam en de kamer weder binnentrad, zag ik Onzen Heer aan het hoofdeinde in het bed. Hij had zijne armen uitgestrekt als om haar te ondersteunen en zeide mij: „Houd het voor „zeker mijne dochter, dat Ik aldus alle „religieuzen zal bijstaan, die in deze „kloosters sterven.”

Leven wij dus, mijne dochters, als ware Carmelietessen; dit leven is zoo kort en, als wij bedenken, hoe groote smarten velen lijden in hun stervensuur en welke listen de duivel aanwendt, om hen te bekoren, kunnen wij nooit genoeg de genade waardeeren, welke God ons verleent, met ons in dat verschrikkelijk oogenblik bij te staan.

92. Een mijner grootste vertroosting is het, een nieuwe kerk opgericht te zien, vooral, als ik bedenken, hoe ontzaglijk veel er de volgelingen van Luther verwoesten. Al moest men, om er ééne te stichten, het grootste lijden doorstaan, zou men mijns inziens niet moeten aarzelen, wijl men voor dien prijs het

christendom zulk een kostbaar geschenk aanbiedt.

Ik weet het, velen vergeten, dat Jezus Christus, waarlijk God en waarlijk mensch, op zoovele plaatsen op het altaar verborgen is, doch desniettemin blijft het waar, dat die wezenlijke tegenwoordigheid Gods voor ons een zeer kostbare vertroosting moet zijn. Wat mij betreft, levendig gevoelde ik dit, als pas een onzer kloosters gesticht was. Mijn ziel was opgetogen van vreugde, als ik de religieuzen in het koor zag en Gods lof door die zuivere zielen hoorde zingen. Ik kan aldus spreken, want haar deugd straalde allewege uit. Hoe gehoorzaam waren zij, hoe tevreden in zoo streng een slot! Hoe worden zij door die diepe eenzaamheid bekoord! Hoeveel ijver toonen zij niet in de oefeningen der versterving; hoe grooter, hoe zwaarder deze zijn, des te liever omhelzen zij die. De overste zal eerder moede worden, haar die op te leggen, dan zij, om ze te aanvaarden; haar verlangens hebben hierin geen grens.

93. Gaarne had ik gewild, dat geen

onzer huizen inkomsten had, doch Pater Bannez verwierp mijn gevoelen en zeide mij, dat, nu het concilie van Trente de inkomsten toestond, ik om die reden niet meer moest weigeren een klooster te stichten. Hij voegde er bij, dat bovendien de inkomsten niet verhinderden, dat de religieuzen voor zich zelve arm en volmaakt waren.

94. Moge toch de goddelijke Majesteit ons overvloedig zijn genade verleenen, opdat deze opkomende hervorming, welke Hij zoo welwillend heeft begonnen door zwakke vrouwen zooals wij, niet ten gronde ga door onze lafhartigheid. In zijnen naam bezweer ik u, mijne dochters en zusters, smeekt Hem die genade af, en dat al degenen, die zich nog bij ons zullen voegen, het er voor houden, dat in ieder van haar de oorspronkelijke regel van de orde onzer Lieve Vrouw moet bloeien. Dat men in niets, wat het dan ook zij verslapping dulde. Kleine inbreuken op den regel bannen den weg tot grootere. Juist door die kleine ongetrouweden zal de geest der wereld bij u binnendringen. Herinnert u, door hoeveel arbeid, in hoeveel armoede

en ontbering het gebouw is opgetrokken, waar gij zulken innigen vrede geniet; gij zult zien, dat bij de meeste dier kloosters het werk der menschen niets was, doch dat de almachtige hand Gods alles heeft gedaan.

95. Bewondert hier, hoe God er zijn behagen in scheidt, die werken, welke Hij begonnen heeft, ook te voltooien, zoo Hij van onzen kant geen tegenkanting ontwaart. Hoe, ik vraag het u, hoe heeft een zwakke vrouw als ik, nog af hankelijk van anderen, zonder een enkelen penning, van alle mensche-lijke hulp ontbloot, hoe heeft zij zulk een onderneming tot stand kunnen brengen? Ziet, mijne dochters, ziet hier den vinger Gods, want deze hervorming is blijkbaar zijn werk. Zouden wij geen ongelukkige wezens zijn, indien wij dat goddelijk werk niet in al zijn volmaaktheid in stand hielden, al zou het ons de rust, de eer, ja, het leven kosten? En bovendien, wat is het ware leven zoo niet dat, waarin men noch den dood noch de gebeurtenissen dezer wereld vreest, waarin men de vreugde bezit, welke in ieder van u

uitstraalt, waarin men den hoogsten voorspoed geniet, die denkbaar is in dit ballingsoord, ik bedoel dien, welke ons niet slechts in staat stelt, de armoede onbeschroomd onder de oogen te zien, maar om die zelfs zoo vurig mogelijk te verlangen? Waar zal men niet alleen een innerlijken vrede, maar tevens een uitwendige gerustheid vinden gelijk aan de uwe, die gij onverstoord kunt bewaren tot zelfs in de armen des doods? In dien zoeten vrede hebben wij immers haar zien insluimeren, die stierven in deze kloosters. Zoo gij, uzelfen mistrouwend, al uw vrouwen stelt op God en edelmoedige pogingen in het werk stelt, om zijne beminde bruiden te zijn, dan zal Hij in zijne barmhartige goedheid u niets weigeren, want Hij bemint en verlangt in zijnen dienst zielen, die grootmoedig zijn.

96. Hoe deerlijk bedriegen zich degenen, die hun geluk slechts zoeken in de goederen dezer aarde of in de loftuigen der menschen, die immer zoo wispelturig zijn in hun gevoelens. Heden keuren zij goed, wat zij morgen afkeuren; wat hen des morgens bekoort, wekt

hun des avonds slechts walging. Niets is er, wat niet verandert, tenzij Gij, o mijn God! Wees daarom eeuwig gezegend, o Heer! Al wie in uw dienst ten einde toe volhardt, is verzekerd, dat hij eeuwig in uwe heerlijkheid zal leven.

97. Wankelend tusschen de vrees en het verlangen, om de stichting van Villanueva de Xara aan te nemen, smeekte ik eens den Heer na de H. Communie, mij zijn wil kenbaar te maken op dit punt en de goddelijke Meester antwoordde mij met een streng verwijt aldus: „Met welke schatten hebt gij de kloosters gebouwd, die tot nu toe door u zijn gesticht? Aarzel niet langer dat huis aan te nemen, want het moet veel bijdragen tot mijne glorie en tot heil en vooruitgang der zielen.”

Hoe groot is toch de macht der goddelijke woorden; niet slechts storten zij in de ziel het licht, om de waarheid te beseffen, doch tevens wekken zij het hart krachtig op, alles te doen, wat God de Heer beveelt.

Ik ondervond dit bij deze gelegen-

heid; met vreugde en geluk nam ik de stichting aan, ik zag in, dat mijn lange aarzeling schuldig was, en tevens, hoe dwaas het van mij was, mij in te laten met die menschelijke berekeningen, wyl ik toch zoo dikwijls den goddelijken Meester ten gunste onzer Orde wonderen had zien wrochten, welke alle menschelijk begrip te boven gaan.

98. Hoe kan men zijn leven, zijn gezondheid beter gebruiken, dan door ze op te offeren voor de eer van zoo groot een Koning, van zulk een doorluchtig Meester? Geloof mij, mijne zusters, zoo gij dit doet, zult gij van den rechten weg niet afwijken.

99. Hen, die na ons komen, bezweer ik, toch nimmer iets te laten verslappen, van hetgeen ter volmaking strekken kan. Mogen zij toch immer bedenken, dat de duivel door kleine bressen spoedig meester wordt van de vesting en ons dra meesleept tot grooter scuten. Bij de liefde Gods bid ik hen, immer voor oogen te houden, hoe snel alles voorbijgaat, hoe groot een genade God hun bewijst door hen tot deze orde te

roepen. Mogen zij slechts walging koes teren voor de zaken dezer wereld, die gelijk zijn aan het niet, en geheel verslonden in de hemelsche dingen, immer hun ijver verlevendigen, om God beter te beminnen en Hem te dienen, die in alle eeuwigheid onze zaligheid, ons leven wezen zal.

100. O, mijn God, wat strekt hun, die U dienen, meer tot heil en geluk, dan geheel hun leven te besteden in uwen dienst, op een plaats, welke zij nimmer verlaten, waar zij met niets anders zich bezig houden tenzij met U? Men moet het hebben ondervonden, wil men de vreugde begrijpen, die wij in deze stichtingen genieten, als wij het slot weder binnentreden, waar geen wereldling mag binnengaan, omdat wij, hoewel vol liefde voor de menschen, toch geen grootere vertroosting vinden dan in alleen te zijn. Men zou ons kunnen vergelijken met in het net gevangen visschen, die in het water terugspringen, want onze zielen, gesterkt door de levende wateren der goddelijke zegeningen, zien zich als in een net verstrikt, zoo men haar brengt

in het gewoel der wereld; zij kunnen nauwelijks leven, totdat zij mogen terugkeeren in haar heilige eenzaamheid.

Danken wij dan God, mijne zusters, die ons tot zijne bruiden heeft uitverkoren, houden wij niet op den machtigen Koning te eeren, die, om ons te beloonen voor eenigen geringen arbeid, zoo kort en nog zoo verkwikt door hemelsche vertroosting, een eeuwig rijk bereid houdt.

III. Ontboezemingen der Heilige of verklaring van haren zieletoestand.

101. *a.* Soms voel ik in mijn hart een allervurigst verlangen ontbranden, om God te dienen en terzelfder tijd ben ik aan onuitsprekelijke smarten ter prooi bij de gedachte, hoe nutteloos mijn dienst is. Dan schijnt het mij toe, dat ik alle smarten, allen arbeid, ja, zelfs alle folteringen zou kunnen verduren.

b. Ik heb zulk een vast besluit gevormd, nimmer God door een dagelijkse zonde te vergrammen, dat ik liever duizend maal den dood zou ondergaan, dan vrijwillig aan dat besluit te kort te komen.

c. Nimmer zou ik het van mij kunnen verkrijgen, hen niet te beminnen, die voortgaan in den dienst des Heeren, die leven in volkomen onthechting van het aardsehe. Naar hun omgang verlang ik; die omgang, dunkt me, versterkt mijn ziel.

d. Wat de ijdele glorie betreft, ik ben er, goddank, ten sterkste van overtuigd, daar geen reden voor te hebben; duidelijk immers zie ik in, hoe ik zelf niets bijdroeg tot de gunsten, die ik ontvang van de goddelijke goedheid.

e. Eveneens heeft God mij de genade geschonken, mij niet bezig te houden met de gebreken van anderen; komen zij mij voor den geest, dan beschouw ik, in plaats van er op te gaan denken, het goed, dat in hen is.

f. Nog beter voel ik mij gesteld ten opzichte van hen, die mij tegenspreken en deze zijn talrijk en zeggen dingen, die mij groot nadeel zouden kunnen berokkenen. Naar het mij echter toeschijnt, tel ik dat alles bijna niet en dikwijls beseft ik zelfs, dat zij, die mij afbreken, gelijk hebben. Ik heb er zoo weinig last van, dat ik er niets in vind, wat ik God zou kunnen opdragen. Zoo wèl heb ik het voordeel ingezien, dat mijn ziel daaruit trekt, dat ik die vijanden als even zooveel weldoeners beschouw en onder het gebed komt daarover niet de minste bitterheid in mij op.

g. Vurig verlang ik, dat God dienaars

moge hebben, geheel afgestorven aan de ijdelheden dezer wereld en volkomen onderwezen, want ik gevoel, hoe groot de behoefte aan dezulken is. Bovendien weet ik, dat met den zegen des hemels één volmaakt dienaar der Kerk alléén veel meer goeds zal uitwerken, dan een groot getal onvolmaakten te zamen.

h. Door ondervinding weet ik, dat het beste middel om niet te vallen is: slechts te steunen op het kruis en zich geheel te verlaten op Hem, die daaraan tot onze zaligheid genageld wilde worden.

i. Er zijn dagen, dat ik mij slechts bezig houd met de gedachte, door Sint Paulus uitgedrukt: „Ik leef, doch niet „ik, maar Jezus Christus leeft in mij.” Hoewel dit woord op mij niet van toepassing is in dienzelfden graad als eertijds op Sint Paulus, toch leef ik, zonder eigenlijk zelf te leven, en zooals het mij toeschijnt, zonder te spreken of zelf te willen, maar God is het, die in mij leeft, die mij bestiert en mij versterkt. Dan geraak ik als buiten mijzelve en is het leven mij een drukkende last. Niet te kunnen sterven, ziedaar het grootste offer, dat ik God

zou kunnen opdragen. Mijn verlangen is slechts, dat mijn leven een aaneenschakeling zij van smarten en vervolgingen.

j. Wijn ik niet rechtstreeks kan werken aan de verspreiding van het rijk Gods, zou ik het zijdelings willen doen door te Zijner liefde te lijden. Gaarne zou ik alle smarten dezer wereld doorstaan, om eenige verdiensten, hoe gering ook, meer te verzamelen door de volkomen vervulling van zijn Heiligen Wil.

102. Op den twaalfden dag der Vasten in het klooster van St. Jozef te Malagon verscheen mij onze Heer na de H. Communie op de gewone wijze. Ik zag, dat Hij in plaats der doornenkroon een kroon droeg van schitterend licht en dat van uit de wonden, door den doornenkrans gemaakt, lichtende stralenbundels schoten.

Bij dit gezicht werd ik buitengewoon vertroost, wijn ik immer zulk een innige godsvrucht tot dat droevig geheim had gekoesterd. Vervolgens werd ik bij de beschouwing, hoe wreede smarten Hij daarbij geleden had, door droefheid overstelpt. Toen zeide mij onze Heer,

dat niet zoo zeer zijne wonden mij moesten bedroeven als wel, dat nog immer en vooral in dezen tijd Hem zoovele wonden werden geslagen. Toen ik Hem vroeg, wat ik kon doen, om zijn lijden te verzachten, antwoordde Hij mij: „Mijn dochter, nu is het voor „u de tijd tot werken. Haast u kloosters te stichten, want te midden dier „zielen, mij toegewijd, vind Ik behagen; „vele zielen kunnen zich bij gebrek „aan een schuilplaats niet aan Mij toewijden; neem dus alle aanbiedingen, „die men u zal doen, aan. Richt de „kloosters, die gij in de kleine plaatsen „sticht, op zooals dit (*d.i. met inkomsten, want Malagon was het eerste klooster aldus gesticht.*) „men zal er evenveel „verdiensten verzamelen als in de andere, (*die zonder inkomsten zijn gebouwd,*) „mits men er denzelfden ijver onderhoude. Zorg verder, dat al die stichtingen bestierd worden door één overste en „wees er op bedacht, dat de zorg voor „het tijdelijke den inwendigen vrede niet „verstore. Ik zelf zal u helpen, opdat u „niets ontbreke. Ik wil, dat men er „vooral goed zorg drage voor de zieken, „want de priorin, die er niet op uit is,

„haar het noodzakelijke te verstrekken,
 „volgt de vrienden na van Job en brengt
 „haar in gevaar, in de ziekten, die
 „Ik haar tot heil harer zielen verzend,
 „het geduld te verliezen. Eindelijk wil
 „Ik, dat gij zelf de geschiedenis dier
 „stichtingen schrijft.”

103. Toen ik eens de groote deugd van boetvaardigheid beschouwde, die Dona Catharina de Cardone in haar leven had beoefend, en zag, dat ik haar had kunnen navolgen, indien ik slechts de verlangens had ingevolgd, die God mij ingaf, en de wenken mijner biechtvaders mij niet hadden teruggehouden, vroeg ik mijzelve af, of het niet beter ware, hun in dit punt ongehoorzaam te zijn. Terstond zeide mij Onze Heer: „Wat dat aangaat, neen, „mijne dochter, de weg der gehoorzaamheid is een goede, veilige weg; „gij ziet al die boetvaardigheid door „haar beoefend, welnu, uw gehoorzaamheid tel ik nog veel meer.”

104. Op een anderen keer zeide Onze Heer mij: „Mijne dochter, meen

„niet, dat de verdienste ligt in het
 „genieten, maar wel in den arbeid, in
 „het lijden, in de liefde. Gij weet, dat
 „Sint Paulus slechts eens de hemelsche
 „vreugde heeft gesmaakt, doch dat hij
 „bij duizende gelegenheden veel heeft
 „geleden. Beschouw mijn leven, dat een
 „aaneenschakeling is van smarten, ook
 „Ik heb maar eenmaal de vreugde van
 „den Thabor genoten. Geloof niet, dat
 „de vreugde en het geluk mijner moe-
 „der, als zij Mij droeg in hare armen,
 „niet met bitterheid was vermengd.
 „Sinds het oogenblik, waarop zij de
 „woorden van Simeon had vernomen,
 „wist zij, wat Ik lijden zou. Geloof mij,
 „mijne dochter, zij, die mijn Vader het
 „meest beminnen, moeten ook het zwaar-
 „ste lijden; de grootte hunner beproe-
 „vingen is de maat der liefde, die Hij
 „hun toedraagt. Hoe kan Ik u dus beter
 „toon, dat Ik u bemin, dan door voor
 „u uit te kiezen, wat Ik voor Mij zelven
 „eens heb verlangd? Beschouw mijne
 „wonden, nimmer zullen uwe smarten
 „de mijne evenaren.”

105. a. Veertig jaren geleden heeft deze religieuze (*hierdoor wordt de Hei-*

lige zelf verstaan, die in den derden persoon over zich zelve schrijft aan P. Rodriguez Alvarez. S. J.) het ordekleed aangenomen; van het eerste jaar af wijdde zij de eene helft van den dag aan de overweging van het lijden des Zaligmakers, de andere aan de beschouwing harer zonden, zonder ooit iets bovennatuurlijks te beoogen. (*bovennatuurlijk noemt hier de H. Tereisa, wat wij uit ons zelve met allen ijver niet kunnen bekomen.*)

b. Zij had voor gewoonte de schepselen te beschouwen, om zich dus tot den Schepper te verheffen of zich bezig te houden met de overweging dier waarheden, die haar de ijdelheid deden inzien van alles, wat zoo snel voorbijvliedt. In de schepselen zag zij de grootheid Gods en de liefde, welke Hij ons toedraagt. Krachtiger dan elke andere gedachte wekte haar dit op, om God steeds vuriger te dienen, want nimmer werd zij gedreven door vreeze. Deze had op haar bijna geen uitwerking.

c. Bovenal ging haar de eer van God en de verheffing der H. Kerk ter harte, hiervoor droeg zij al hare gebeden op, zonder aan zich zelve te denken. Zij

telde het gering, de pijnen des vagevuurs te doorstaan, zoo zij er slechts dit dubbel inzicht, eenigszins althans, mede bereikte.

d. Twintig jaren leefde zij in de grootste dorheid en zij dacht er zelfs niet aan, iets anders te verlangen, want zulk een geringen dunk koesterde zij van zich zelve, dat zij zich onwaardig rekende, haar ziel tot God te verheffen, zij beschouwde het als een gunst, dat Hij haar in zijne tegenwoordigheid wilde dulden. Zij legde zich toe op het gebed en las goede boeken.

e. Drie of vier jaren voor de stichting der ongeschoeide Carmelietessen bemerkte zij, dat zij inwendig werd toegesproken; ook had zij inwendige visioenen en openbaringen enkel waarneembaar voor de oogen der ziel, want nimmer werd zij met hare uiterlijke zintuigen iets gewaar. Meestal gingen die gezichten of visioenen met de snelheid des bliksems voorbij, maar in hare ziel lieten zij een veel levendiger indruk na dan, zoo zij dezelve met hare lichamelijke oogen had gezien.

f. Vreesachtig van natuur en niet bij machte deze visioenen te ontgaan, werd

zij daardoor hevig verontrust. Zij vreesde voor de listen des duivels en sprak er openhartig over met verschillende paters van de Societeit van Jezus, welke in het geestelijk leven zeer bedreven waren, o. a. met de Paters Araos, Franciscus de Borgia, Gilles Gonzalez, Balthasar Alvarez, Salazar, Santander, Ripalda. den rector van Burgos, Paul Hernandez, Raadslid der Inquisitie te Toledo, Gutierrez en anderen. Zij ging ook veel om met Broeder Petrus van Alcantara en deze heilige man vooral droeg er veel toe bij, dat men vertrouwdde, dat die ziel door den geest Gods werd geleid.

g. In alles, wat de volmaaktheid betrof, bemerkte men echter in hare ziel snelle vorderingen zonder ijdele glorie of zelfs een zweem van bekoring daartoe. Veeleer was zij van schaamte en ontsteltenis vervuld, toen zij zag, dat de zaak ruchtbaar werd. Nimmer sprak zij van hetgeen zij inwendig ondervond, tenzij met hare biechtvaders en met lieden, die in staat waren haar te verlichten.

h. Immer brandde zij van zulk een vurig verlangen naar de eer van God en

het heil des naasten, dat zij, om één enkele ziel te redden, duizendmaal den dood zou hebben willen ondergaan.

i. Drie jaren, nadat het klooster van Sint Jozef gesticht was, kwam Mgr. Soto als inquisiteur te Avila. Hij gelastte haar, de verklaring van haren zieletoestand in de kleinste bijzonderheden op te schrijven en dit te doen geworden aan Mr. Joannes de Avila, een man in het geestelijk leven zeer ervaren, en zich aan zijn oordeel te houden. Zij deed het en deze stelde haar volkomen gerust. Alle theologanten, die zij tot biechtvader heeft gehad, hebben deze ontboezeming of verklaring gelezen en oordeelden, dat zij groote vruchten kon voortbrengen in de zielen, die het geestelijk leven hadden aanvaard. Zij gelastten haar, die opnieuw over te schrijven en ook eenige andere verhandelingen in het licht te geven ten gebuike harer dochters. Soms echter be kroop haar de vrees, dat al die geestelijke personen in haar bedrogen waren, zij vroeg derhalve haren biechtvader, toe te staan, dat zij haar inwendigen toestand openbaarde aan eenige groote en beroemde theologanten, ook al waren

zij niet zoo aan het gebed gewijd, wijl zij niets anders begeerde, dan zich te vergewissen, of de weg, dien zij bewandelde, overeenkomstig was met de H. Schrift. Hierover raadpleegde zij de Paters Dominicanen: Baron, Henez, Bannez, Chaves, Bartholomeus de Medina, Philippus de Menez, Salinas, Lunar, Jacobus de Yanquez e a. Onder dezen waren sommigen zeer volmaakt in den geest des gebeds, misschien waren zij het allen.

j. Wijl zij wist, dat P. Mr. Bartholomeus de Medina, professor te Salamanca, zeer tegen haar was ingenomen, en zij er dus op rekende, dat hij haar vrijer zou zeggen, of zij al dan niet misleid werd, aarzelde zij niet, zich tot hem te wenden en hem gedurende haar verblijf te Salamanca tot biechtvader te nemen. Om hem beter in te lichten, deelde zij hem hare levensgeschiedenis mede en deze Pater stelde haar, na alles goed te hebben overwogen, volkomen gerust, beter dan alle anderen en in het vervolg werd hij één harer beste helpers.

k. Nimmer zou zij zich verlaten op het gevoelen dergenen, die zij in staat

achte, alles aan te nemen als van God komend, maar het liefst sprak zij erover met achterdochtige menschen, hoewel deze haar soms, om haar te beproeven, bitter teleurstelden, door vooral die dingen slechts minachting te toonen.

l. Nadat zij met die bovennatuurlijke genaden is begunstigd geweest, gevoelt zij zich hoe langer hoe meer tot de volmaakste dingen getrokken. Vurig verlangt zij te lijden, een vertroosting is het haar, vervolgd te worden, bovenal bemint zij hare vijanden en wordt zij getrokken tot de armoede en de eenzaamheid. Die uitwerkselen hebben haar gerustgesteld, want een geest, die haar in zulke goede gesteltenissen liet, kon zij niet meer voor den boozen geest aanzien; bovendien deelden hare zielbestierders in dit haar gevoelen.

IV. De Weg der Volmaaktheid.

VOORWOORD.

P. Bannez, mijn biechtvader, was van oordeel, dat ik, die in zoo menige betrekking was geweest met personen zoo ervaren in de wegen der volmaaktheid en der heiligheid, zeer nuttig over het gebed kon schrijven en hij veroorloofde mij dit te doen. Toen de Zusters van Sint Jozef te Avila dit vernamen, baden zij mij dringend, er haar iets over te zeggen en ik voldoe nu aan haar verlangen.

De groote liefde, die zij mij toedragen, zullen haar mijne onderrichtingen, hoe gebrekkig ook, met meer toejuiching doen ontvangen dan andere betere gedachten, juister uitgedrukt, en van lieden, die meer ervaren zijn dan ik in deze stof.

Aan hare gebeden dank ik het, dat de Heer door zijn ingevingen mij in staat stelt haar te schrijven; tevens hoop ik haar een nuttigen dienst te bewijzen en eveneens onze levenswijze daarin uit te drukken.

Moge de Heer zelf mijn pen bestieren, opdat ik niets schrijf, tenzij wat overeenkomstig is met zijn H. Wil. Mijn verlangen is immers slechts, zooveel mogelijk mijn lieve Zusters te helpen meer en meer in den dienst van God vooruit te gaan. De liefde, die ik haar toedraag, de ondervinding, welke ik heb van hetgeen in een klooster voorvalt, zullen mij misschien sommige dingen beter doen zeggen dan geleerde mannen, die onder den invloed van hun groot verstand en van drukke bezigheden geen rekening houden met zekere onvolmaaktheden. Op zich zelf beschouwd schijnen deze hun gering toe; zij verliezen uit het oog hoe zwak eene vrouw is, hoe alles haar nadeelig kan zijn. Ik zal slechts op mijn ondervinding voortgaan. Moge de Heer, zooals ik reeds gebeden heb, mijne pen bestieren en dit mijn geschrift tot zijne eer en glorie dienstbaar maken.

106. Toen ik het klooster van Sint Jozef (te Avila) wilde stichten, was het aanvankelijk mijne bedoeling

niet, dat men daar zulk een streng leven zoude leiden, maar toen ik later de onlusten in Frankrijk vernam benevens de verwoedheid, waarmede de lutheranen daar te werk gaan, en het voortdurend aangroeien dier ongelukkige secte, toen was ik zoo bitter bedroefd, dat ik duizendmaal had willen sterven voor een dier zielen, welke in dat groote rijk hun ondergang te gemoet liepen.

Bij de gedachte, dat ik slechts eene zwakke vrouw was, niet in staat God te dienen, gelijk ik dit begeerde, geloofde ik en ik geloof het nog, dat, nu Hij zooveel vijanden, zoo weinig vrienden telde, ik met alle kracht moest werken, dat althans die vrienden daaraan in alles getrouw waren. Ik besloot dus van mijn kant alles aan te wenden, om zelve de evangelische raden zoo volmaakt mogelijk te beoefenen, om ook het kleine getal religieuzen, die hier zijn, daartoe op te wekken, in de vaste overtuiging, dat wij althans iets voor God konden doen door allen te bidden voor de geloofsverkondigers, voor de verdedigers en leeraars der Kerk, welke zijn recht nog handhaven, dat wij aldus zooveel mogelijk deden,

om onzen goddelijken Meester te wreken, zoo onwaardig beleedigd en verguisd door zoovele ondankbaren, welke Hij met gunsten had overladen.

O mijne dochters in Jezus Christus, vereenigt u met mij, om die genade van den goddelijken Meester door vurige gebeden af te smeeken. Hiervoor toch heeft Hij u in dit schuiloord vereenigd, dit is uw roeping, dit uwe bezigheid, hiernaar moeten al uw verlangens gericht zijn, hiervoor moeten uwe tranen vlieten, dit moet gij onophoudelijk van God vragen.

107. Voor alles bezweer ik u ter liefde Gods, dit goed in uw geheugen te prenten, dat gij ervan hebt afgezien inkomsten te bezitten. (*Dit klooster werd zonder inkomsten gesticht op aar-raden van den H. Petrus van Alcantara. Later ging de H. Teresia van dit voornemen af en schikte zich naar het oordeel van haren biechtvader P. Bannez, zoodat de andere kloosters inkomsten hadden*). Wilt dus ook tevens alle zorg voor het tijdelijke van u werpen. Tracht in niets te kort te schieten aan hetgeen gij uwen goddelijken Bruidegom ver-

schuldigd zijt; van zijn kant zal Hij het u dan ook aan niets laten ontbreken en in al uwe behoeften voorzien. Geloof mij, mijne dochters, God heeft mij, tot uw heil, de voordeelen der armoede eenigszins doen begrijpen, het is een goed, dat alle andere goederen in zich sluit. De H. Armoede geeft ons als 't ware de opperheerschappij over de zaken dezer wereld, want zij zijn er waarlijk meester over, die ze verachten. Denkt dus, dat uw wapenschild de armoede is en dat alles moet overeenkomen met dat heerlijk blazoen: woning, kleeding, verlangens. Zeer slecht zou het zijn, mijne dochters, groote gebouwen op te richten van het goed der armen; dat God ons daarvoor behoede; mogen onze kleine huizen immer slechts armoe ademen. Laten wij toch in iets onzen Heer gelijkvormig zijn. Hij had slechts de krib te Bethlehem bij zijne geboorte, slechts het kruis, toen Hij den laatsten adem uitblies. Hij zocht niet het aangename, het gemakkelijke.

108. Nu kom ik op mijn hoofdpunt terug. Het doel, waarom de Heer ons hier in dit huis vereenigd

heeft, is het heil der zielen en dus verlang ik ook vurig, dat wij hierin den goddelijken Meester voldoening kunnen geven. Ik bezweer u dan, tracht zoo vurig te bidden, dat uwe gebeden van God de twee volgende dingen verkrijgen: ten eerste, dat onder zoovele geleerde religieuze velen de geschiktheid en de noodige bekwaamheden mogen bezitten, om de zaak der Kerk met goed gevolg te dienen, en dat God anderen, die het nog niet zijn, daartoe in staat mag stellen, wijl een enkel volmaakt man grooter diensten verricht dan een groot aantal onvolmaaktten. Ten tweede, dat God hen, als zij zich eenmaal in den strijd hebben gemengd, met zijne hand ondersteune, opdat zij aan alle gevaren, waarin zij door de wereld verkeerden, mogen ontkomen. Zoo wij door ons gebed iets tot de zegespraal der Kerk over hare vijanden bijdragen, dan zullen ook wij voor God gestreden hebben, wij opgesloten in dit strenge slot, en ik zal mij gelukkig achten iets te hebben geleden, om dit kleine klooster te stichten.

109. Vreest ook niet, dat gij u blootstelt aan het gevaar langer in het vagevuur te moeten lijden, omdat gij niet genoeg voor u zelve hebt gebeden, nu gij u op deze oefening toelegt. Zij is te aangenaam aan God, dan dat zij daarop uit zoude loopen. En bovendien, wat zoude ik er om geven, al moest ik tot den dag des oordeels in het vagevuur blijven, als ik door mijn gebed maar een enkele ziel redde en ik meer eer gaf aan God, door mij het zielenheil des naasten aan te trekken. Mijne dochters, acht het lijden, dat een einde neemt, gering, als het geldt een dienst te bewijzen aan Hem, die ter liefde van ons zooveel geleden heeft. Als gij ophoudt tot dit apostolisch doel uw gebeden, uw verlangens, uwe lijfskastijdingen en vasten op te dragen, weet dan, dat gij niet meer doet, wat Jezus Christus van u verwacht en dat gij het doel niet verwezenlijkt, dat beoogd werd met u hier te vereenigen.

110. Om dien uit- en inwendigen vrede te genieten, door Jezus Christus zoozeer aanbevolen, moeten wij ons vooral op de drie volgende

deugden toeleggen: onderlinge liefde, volkomen onthechting van alles en een diepen ootmoed.

111. Wat de eerste deugd betreft, de onderlinge liefde namelijk, deze is van het hoogste gewicht, want alles is gemakkelijk voor hem, die bemint. Bovendien, hoe gemakkelijk valt ons deze liefde, niet als wij bedenken, dat God ieder van ons bemint en dat wij God beminnen, wijl wij alles voor Hem hebben verlaten.

Men kan op twee wijzen een goede liefde bezitten. De eerste is volmaakt, het is de geheel geestelijke liefde d.w.z. geheel ontbloomt van het zinnelijke, waarbij niets natuurlijks gevonden wordt, de andere is der vergeestelijkte liefde, waarin onze zinnen en onze natuur eenig deel hebben, zooals de liefde voor onze ouders, vrienden; deze liefde is goed en geoorloofd, ja, ik noem haar verdienstelijk, zoo wij er een voorzichtig en bescheiden gebruik van maken. Geldt het onze biechtvaders, dan zal in het bijzonder deze vergeestelijkte liefde veel bijdragen tot den voortgang onzer zielen. Ik ben

van meening, dat onze gehechtheid aan een biechtvader, die vergevorderd is op de wegen des geestelijken levens en der heiligheid, het begin zal wezen van onzen geestelijken voortgang. Ik kan het bij mij zelve nagaan. Overigens is niets billijker dan die gehechtheid, want zijn wij liefde verschuldigd aan degenen, die ons lichamelijk ondersteunen, hoeveel te meer moeten wij die dan betuigen aan hen, die hun zorgen wijden aan het heil onzer zielen. Bovendien hoop ik, dat God niet zal toelaten, dat personen, wier leven één gebed moet zijn, zich aan anderen dan groote dienaren Gods kunnen hechten.

112. Verlicht God eene ziel met een straal van zijne wijsheid, dan ziet die ziel terstond de nietigheid des tegenwoordigen, de heerlijkheid des toekomstigen levens duidelijk in. Het verschil tusschen beide, de eeuwigheid van het eene, de snelle loop van het andere, dat als een droom voorbijgaat, doen haar inzien, hoeveel de liefde des Scheppers, hoeveel die van het schepsel waard is. Zij weet het, zij gevoelt, zij beseft het, wat de Schepper, wat het

schepsel is, wat men wint in den dienst des eenen, wat in dien des anderen. En is een ziel zoover, dan bemint zij op een veel verhevener wijze dan die, welke tot dien graad van volmaaktheid nog niet is opgeklimmen.

De aldus verlichte zielen zijn waarlijk edelmoedige, heldhaftige zielen, welke haar geluk niet zouden kunnen vinden in het beminnen van een zaak even broos als het lichaam, hoe schoon, hoe bevallig dit dan ook moge zijn. Zoo iets haar oog bekoort, dan is haar dit een reden, om God den Schepper daarvoor te loven, doch geenszins scheidt zij daarin zelve behagen. O ware volmaakte liefde in een religieuze, die meer belang stelt in hare zusters dan in zich zelve, die werkt tot het heil harer zielen, door volmaakt den regel te onderhouden en aldus haar een voorbeeld te geven in alle deugden. Zulk eene liefde is oneindig meer waard dan die, welke men elkaar betuigen kan door al die teedere woorden, welke de wereld bezigt, doch welke in onze kloosters niet passen.

Verder is het ook een liefdeblijk erop uit te zijn, al wat lastig is in de

bedieningen des huizes, den medezusters uit de hand te nemen en voor zich te kiezen.

Eindelijk zeg ik, dat een der schoonste bewijzen van de liefde, die men voor de zusters heeft, daarin bestaat, dat men zich verheuge over haren voortgang in de deugd en daarvoor God love en danke.

113. De ware onthechting van de wereld is niet hierin gelegen, dat men er het lichaam van verwijdere, maar dat men zich geheel en al met hart en ziel vereenige met God, het hoogste Goed. Wijl men in Hem alles vindt, kan men zich gemakkelijk van het overige onthechten. O, hechte zich een ziel geheel alleen aan haren Schepper, beschouwde zij de geschapen dingen slechts als een louter niet! Dan sterkt de Heer haar door de deugden, welke Hij haar instort. Geven wij ons dan geheel en zonder voorbehoud aan Hem, die het ware goed is en houden wij altijd de nietigheid der voorbijgaande dingen dezer aarde voor oogen. Dan ook zullen wij ons langzamerhand onthechten van de genegenheid voor

hetgeen in een oogenblik voorbijgaat.

114. Het eerste, wat men doen moet, is de liefde tot zijn lichaam afleggen. Men zou haast zeggen, dat sommige personen slechts in het klooster komen, om maar niet te sterven, zoo veel doen zij voor hun gezondheid. Denkt er aan, mijne dochters, dat het doel, waarom gij hier kwaamt, is voor Jezus Christus te sterven, niet om in den dienst van Jezus Christus te leven. De duivel blaast ons in, dat die zorg, die overdreven zorg voor de gezondheid, noodzakelijk is om den regel te onderhouden. Wat komt er van? Men heeft zooveel zorg voor zijn gezondheid, dat men op den regel niet meer let, en men nadert zijn laatste uur, zonder één maand, neen, zonder één dag den regel volkomen onderhouden te hebben.

Het lichaam heeft dat verkeers in zich, dat, hoe meer verlichting men het geeft, zijn behoeften zich des te meer opdringen. Men kan niet gelooven, hoe gaarne het gestreeld wordt; de minste noodzakelijkheid is voor hetzelfde een uitnemend voorwendsel en zoo belet

het de ziel voortgang te maken in de deugd.

Het is, dunkt mij, een zeer groote onvolmaaktheid voortdurend over beuzelachtige ongesteldheden te klagen; denkt eens, hoeveel armen er zijn, die niet eens iemand hebben, wien zij hun nood kunnen klagen. Wilt gij dan arm zijn en tevens goed worden behandeld, dat is immers dwaasheid. Hoevele gehuwde arme vrouwen lijden verschrikkelijk naar lichaam en ziel en zwijgen, om aan haren man niet te mishagen. En ik weet het, zulke zijn er zeer veel, zelfs in de hoogere standen. Welnu, kunnen wij dan vergeten, dat wij niet zijn hier gekomen, om beter behandeld te worden dan zij? O, gij, die van de smartelijke woelingen dezer eeuw zijt losgerukt, leert toch ook een weinig lijden, zonder dat iedereen het weet. Zie, een vrouw in een ongelukkig huwelijksstaat durft haar mond niet openen tot klagen uit vrees, dat haar echtgenoot het zal vernemen, zij verkropt haar leed zonder ergens troost te zoeken. En wij, wij zouden tusschen God en ons niet eenige geringe smarten, die Hij ons voor onze zonden

overzendt, kunnen doorstaan, terwijl wij bovendien nog de nuttelootheid inzien van die klachten en haar onvermogen om ons te troosten.

115. Vreest noch den dood noch het verlies der gezondheid, maar werpt u geheel in de armen van God en neem alles aan, wat het Hem zal behagen u te geven. Wat geeft het, als wij sterven? Heeft dat lichaam ons niet honderde malen bedrogen en mogen wij het dan ook niet eens bespotten?

116. Met gelijken ijver moeten wij ons ook toeleggen op de inwendige versterving, wij moeten ons gewinnen, allengskens onzen wil en de booze neigingen onzer natuur te bedwingen tot in de kleinste zaken. Wij moeten tevens groote zorg aanwenden, om onze inwendige bewegingen en opwellingen te onderdrukken vooral in de bekoringen, die tot zelfverheffing leiden. Om die bekoringen te verdrijven, moet de ziel terugblikken op zich zelve, op haar afgeloopen levensbaan. Dan zal zij zien, hoe weinig zij voor God heeft verricht, hoeveel zij Hem verschuldigd is; zij

zal de wonderbare vernedering beseffen van God den Zoon, die zich gewaardigd heeft tot ons te komen en ons een voorbeeld van ootmoed te geven; eindelijk zal zij hare zonden beschouwen, de plaats, waar zij op dit oogenblik verdiende te zijn voor zooveel beledigingen der goddelijke Majesteit aangedaan.

117. Nooit moet men van ons en tevens van niemand, die streeft naar volmaaktheid, hooren: „*Ik had gelijk, men heeft mij onrecht gedaan. Zoo had men mij ook niet moeten behandelen.*” Was er dan reden voor de beledigingen, welke men den goeden Jezus heeft aangedaan? Was er reden voor al die onrechtvaardigheden en verguizingen, die Hij heeft moeten lijden? En gij, wat kunt gij zoo hard en stootends lijden, dat gij nog niet meer verdient? Denkt anders eens aan het volgende: Ofwel wij zijn bruiden van Jezus Christus of wij zijn het niet; maar zoo wij het zijn, dan vraag ik u, waar is een goede vrouw, die de beledigingen niet medeverduurt, welke haar echtgenoot worden aangedaan? Eer en versmading, is alles voor hen niet gemeen-

schappelijk? En is het dan billijk en redelijk, dat wij, die eens met onzen hemelschen Bruidegom wenschen te heerschen, wenschen te deelen in zijne vreugde, geen deel willen hebben in zijn arbeid, in zijn versmading?

118. Is er een paradijs op aarde, dan is het dit huis, maar alleen voor die zielen, welke geen ander verlangen koesteren, dan God te behagen en welke in niets haar eigen voldoening zoeken. Zij, die iets anders verlangen dan Gode welgevallig te zijn, zouden niet vinden, wat zij zoeken en evenals een zieke, wien zelfs de beste spijszegenstaan, zouden zij ontevreden leven temidden dezer heilige oefeningen.

119. Het is een groot bewijs van nederigheid, dat men verlangt veracht, vervolgd, lichtvaardig beoordeeld te worden, in stilte te lijden en het goddelijk Lam na te volgen, dat al onze zonden heeft weggenomen. Ja, hij, die waarlijk nederig is, begeere dat alles, want hij wil het goddelijk voorbeeld volgen en hoe kan hij dat beter doen? Ik heb nooit van mij zelve kwaad hooren

spreken zonder duidelijk in te zien, dat men nog veel meer kon zeggen, en was ik al onschuldig aan hetgeen, waarvan men mij betichtte, ik kende mij toch schuldig aan zooveel andere fouten en tekortkomingen jegens God, dat ik dacht, dat men inschikkelijk handelde door die te verzwijgen. Alles wel beschouwd, kan men ons nooit veroordeelen, zonder dat wij ons iets te verwijten hebben en worden wij al eens verkeerd beoordeeld in een of ander punt, geheel onschuldig als de goede Jezus zijn wij toch niet.

O, Goddelijke Heiland, als ik bedenken, wat Gij onrechtvaardig hebt ondergaan, dan begrijp ik mij zelve niet meer.

120. God verhoede, mijne dochters, dat wij ter verontschuldiging van een of andere onvolmaaktheid zouden zeggen: „Nu, ja, wij zijn geen engelen, wij zijn geen heiligen,” want, als wij dat nog niet zijn, moeten wij het tenminste met de genade Gods trachten te worden en daarom zijn wij juist hier. Moed dus, mijne dochters, er is niets, wat wij met Gods hulp niet vermogen en Gods hand zal ons immer ondersteunen.

121. Als het zijn goddelijke Wil niet is, ons op den weg der beschouwing te geleiden, dat de nederigheid ons dan helpe ons gelukkig te achten omdat wij 's Heeren dienstmaagden kunnen dienen en Hem te zegenen, omdat Hij zich gewaardigd ons in deze heilige vereeniging toe te laten terwijl wij verdienden slavinnen der helle te zijn.

122. Om zeker te weten, of gij voortgaat in de deugd, moet ieder uwer onderzoeken, of zij zich zelve het geringste van allen acht en door haar daden ook toont, dat zij aldus denkt. Daarin ligt het ware bewijs van den geestelijken voortgang en niet in den smaak voor het gebed, in verrukkingen, visioenen en andere gunsten, waarvan wij de eigenlijke waarde slechts zullen kennen in de andere wereld.

123. In zich zelve treden voor het gebed om wel te begrijpen en te besefpen, wat men gaat doen, te vatten, hoe groot de Meester is, tot wien wij mogen spreken, welke plichten ons zijn dienst oplegt, hoe slecht wij Hem

tot nu toe hebben gediend en alle dergelijke beschouwingen behooren reeds tot de meditatie.

Het *Onze Vader* bidden of iets anders behoort tot het mondgebed, doch dit moet met dat des geestes vereenigd worden. Beschouwt vóór uw mondgebed, tot wien gij gaat spreken, wat gij zijt, opdat gij moogt inzien, hoe gij ten opzichte van God moet handelen en ziet, gij hebt reeds een gedeelte van den tijd aan het gebed des geestes besteed.

124. a. Stelt u den aanbiddelijken Heiland als aan uwe zijde voor en bedenk, met hoeveel liefde en ootmoed Hij zich gewaardigt u te onderrichten, blijf dan in gezelschap van een zoo goeden vriend. Zoo gij dit wilt, blijft uw blik zelfs op de wanstaltigste zaken gericht en gij zoudt uw oog niet kunnen vestigen op de volmaakste schoonheid, die men maar kan bedenken? Beschouwt Hem in vreugde bij Zijne Verrijzenis: Hem te zien, terwijl Hij uit het graf te voorschijn treedt, dit alleen zal u van genot doen overvloeien. Welk een schittering, welk een schoon-

heid en majesteit! In zijn oogen leest men, dat Hij overwonnen heeft; en hoe klopt zijn Hart van vreugde bij het gezicht van het oorlogsveld, waar Hij zulk een luisterrijke zege heeft bevochten, waar Hij dat heerlijk Koninkrijk gewonnen heeft, om het met ons te deelen!

b. Zijt gij in kommer en druk, volgt Hem in den Hof van Olijven; in hoeveel bitterheid is daar zijne ziel gedompeld, terwijl Hij, die de verdueligheid zelve is, zijn lijden aan niemand kenbaar maakt, geen klachten uit. Of beschouwt Hem bovendien aan den geesekolom gekluisterd als den man van smarten, terwijl geheel zijn lichaam vaneengereten is; beschouwt Hem bij dat strafgericht, dat Hij te uwer liefde ondergaat; ziet Hem beschimpt, verguisd, met wonden overdekt, verloochend en verlaten door zijn vrienden, terwijl niemand zijn verdediging op zich neemt; ziet Hem bevend van koude en gebracht tot zulk een staat van verlatenheid, dat gij alleen en zonder getuigen uw smart met de zijne kunt vereenigen, elkander kunt troosten. Of ook beschouwt Hem eindelijk, dien

teederen Zaligmaker, beladen met zijn kruis, op weg naar Calvarie, zonder dat de beulen Hem den tijd gunnen adem te halen; ziet, Hij wendt zijn oogen vol tranen tot u! O, welk een goedheid, welk een innig medelijden straalt uit dien blik! Hij zal zijn eigen smart vergeten, om de uwe te lenigen en dat alleen, omdat gij troost bij Hem zoekt. Als dit zoo is, mijn teedere Meester, als Gij U ter liefde van mij aan zulk verschrikkelijk lijden overgeeft, wat is dan het weinige, dat ik lijd, en hierover zou ik mij nog beklagen? Vol schaamte bij het zien van uw beklagenswaardigen toestand ben ik vast besloten, voortaan allen rampspoed te verduren, die mij zal overkomen, ik zal dien als een grooten schat waardeeren, opdat ik U althans in iets navolge.

125. Om de gewoonte te verwerven van u te verzamelen, moet gij uwe ziel beschouwen als een prachtig paleis geheel met goud overtoegen en met edelsteen versierd, als een paleis den vorst des hemels waardig, die er zijn intrek komt nemen en wiens glans gij

moet evenaren door de zuiverheid volmaakt te onderhouden. Want waarlijk de schoonheid van het prachtigste gebouw gaat verloren in die eener zuivere ziel; hare deugden zijn zooveel edelgesteenten, die haar glans verhogen en hoe grooter zij zijn, des te schitterender is ook die glans. In dit paleis woont de Koning der koningen, die in zijn goedheid uw gast wordt. Hij is op een rijken troon gezeten en die troon is uw hart. Beseft men, dat men in zijne ziel een zoo verheven gast bezit, dan is het onmogelijk, zoozeer aan de dingen dezer wereld gehecht te zijn, omdat men alsdan inziet, hoe nietig zij zijn, hoe verachtelijk in vergelijking van Hem, dien men in zijn hart bezit.

126. Het gebed van rust is een bovennatuurlijke gave, welke wij, hoeveel moeite wij ook aanwenden, niet kunnen verkrijgen uit ons zelve. Het is een zoete vrede, een diepe rust, waarin de Heer de ziel doet leven door zijne tegenwoordigheid. Zij begrijpt dan, dat zij haren God reeds nabij is, en nadert zij Hem iets meer, dan wordt

zij door het gebed van vereeniging als één met Hem. Het is als 't ware een onmacht, een stilstand zoowel van de in- als uitwendige vermogens. Zelfs de geringste lichamelijke beweging zoude men willen vermijden, men smaakt een rust, die de krachten der ziel verdubbelt. Het is als de rust van den reiziger, welke het einde van den weg voor zich ziet, hij houdt even stil, om wat uit te rusten en vervolgt dan zijn weg met jeugdiger kracht.

De ziel smaakt dan onuitsprekelijke geneugten en het lichaam deelt dat genot in hooge mate. Zij is zoo door geluk vervoerd, als zij ziet, dat zij aan den rand van de goddelijke fontein is geplaatst, dat zij reeds vóór ervan gedronken te hebben geheel is veranderd. Zij schijnt niets meer te kunnen begeeren; hare vermogens genieten zoo rustig hun goddelijk voorwerp, dat zij er immer in zouden wenschen te blijven.

Alle andere dingen zijn de ziel, welke in zulk een staat verkeert, tot last, zij vreest erdoor in hare liefde gestoord te worden. Het geheugen en het verstand blijven echter vrij genoeg,

om nog te kunnen denken aan Hem, die hen zoo dicht bij zich doet naderen. De wil echter is geheel machteloos en zoo hij eenig lijden kan ondervinden, dan is het, dat hij weder tot de vrijheid moet terugkeeren; het verstand zou slechts dat goddelijk voorwerp wenschen te beschouwen, het geheugen verlangt niets dan zich met Hem alleen bezig te houden. Die drie vermogens beseffen dan, dat dit alleen noodzakelijk is, dat alle andere dingen slechts onrust baren. Zij, die in dien staat des gebeds verkeeren zouden willen, dat hun lichaam onbeweeglijk bleef, want zij meenen, bij de geringste beweging dien zoeten vrede te zullen verliezen; met moeite kunnen zij mondgebed verrichten; een vol uur zouden zij besteden, om één *Onze Vader* te bidden. Wijl zij zich zoo dicht bij God bevinden, begrijpen zij, dat zij bij het minste teeken Hem hooren en ook door Hem zullen worden gehoord. Zij vertoeven in het paleis dicht bij den koning en gevoelen, dat de goddelijke Majesteit hen reeds in het bezit gaat stellen van zijn koninkrijk. Het schijnt hun, als waren zij niet meer van deze wereld, als zagen en hoorden

zij niets meer tenzij hun God. Ziedaar hun eenige bezorgdheid en onrust, niets anders smart hen of schijnt hen te moeten smarten. Gedurende al den tijd, dat dit gebed voortduurt, worden zij door den vloed van geneugten, die hun zielen overstroomt, zoodanig verzwolgen en verslonden dat zij zich niets meer kunnen voorstellen, wat zij zouden kunnen begeeren. Evenals Sint Petrus zouden zij uitroepen: „Heer, het is ons „goed, hier te zijn, laat ons hier drie „tenten bouwen”!

Heeft het gebed van rust een hoogen graad bereikt, dan kan het een of twee dagen voortduren en de ziel smaakt al dien tijd het reeds vermelde geluk, zonder te weten op welke wijze. De wil, zoo dunkt mij ten minste, kan zich onmogelijk zoo lang in dien vrede bewaren, ware hij niet door het goddelijk voorwerp, dat hem gevangen houdt, gekluisterd. En waarlijk. al begeeft men zich tot eenige uitwendige bezigheid, de ziel is er niet volkomen bij, het voornaamste ontbreekt er, namelijk de wil, die, mijns inziens, dan nog met God verbonden is. Het geheugen en het verstand blijven vrij, werken

meer en krachtiger dan anders, doch alleen maar in hetgeen den dienst van God betreft. Voor al het andere zijn zij met volkomen onmacht geslagen; hierbij komt het groote voordeel, dat het werkend en het lijdend leven ver eenigd zijn. (Men leze hier tevens No. 146).

127. Er is immer een groot voordeel in gelegen, zijn gebed in te richten naar dat, wat uit den mond des Zaligmakers is voortgekomen. Daarom wil ik u eenige eenvoudige beschouwingen voorstellen over de woorden van het *Onze Vader*. Stelt u eerst den aanbiddelijken Meester aan uwe zijde voor en beschouwt de teedere liefde, waarmede Hij u wil onderrichten.

128. *Onze Vader*. Moet ons hart niet verteerd en in wederliefde ontstoken worden bij het beschouwen van zulk eene liefde, en gevoelt gij niet, dat het toch wel een goede Meester is, die begint met ons de groote gunst te schenken, dat wij Hem „*Vader*” mogen noemen.

Wat is er, als men dat bedenkt, nog ijdeler, dan te pralen op zijn hooge

afkomst. Wij zijn allen uit hetzelfde slijk gevormd; komen dan die geschillen over adel van afkomst niet op hetzelfde neer als een ernstige redetwist, of dit soort van grond beter is dan dat, om er steenen of strooklei van te maken. God beware ons voor zulke buitensporigheden! O, mijne dochters, hoe goed is de Vader, dien Jezus u hier geeft. Tracht door de heiligheid van uw leven, uw genot bij Hem te vinden, werpt u in zijn Vaderarmen.

129. *Die in de Hemelen zijt.* Gij weet reeds, dat God overal is en evenals overal, waar de koning is, zich ook zijn Hof bevindt, zoo is ook overal, waar God is, de Hemel. Het is ontwijfelbaar zeker, dat daar, waar zijn goddelijke Majesteit zich bevindt, ook al zijn glorie is. De H. Augustinus zegt, dat hij, na God gezocht te hebben in hetgeen hem omringde, Hem eindelijk vond in zich zelve. Het is zeer nuttig, die waarheid in te zien, en vooral zij, die moeilijk hun geest kunnen verzamelen, moeten dit overwegen. Zij zullen alsdan leeren, dat, om met God te spreken, het niet noodzakelijk is, zich tot

den hemel te verheffen, maar dat het voldoende is, in zich zelve te treden, waar de Hemelsche Vader zijn verblijf gevestigd houdt.

Spreken wij dan met Hem in diepen ootmoed zonder vrees, maar ook met liefde, evenals kinderen met hun vader; leggen wij met vertrouwen onze beden voor Hem neer en bedenken wij vooral, dat wij niet waardig zijn, zijn kinderen te wezen.

130. *Geheiligd zij uw naam.* *Ons toekome uw rijk.* Onze Heer doet deze twee beden op elkander volgen, wel wetend, hoe onbekwaam wij zijn, den aanbiddelijken naam Zijns Vaders te heiligen en te zegenen, zoo niet die groote God zelf ons het middel gaf, door ons reeds op deze wereld zijn koninkrijk te schenken. Onder al de goederen des Hemels is er, mijns inziens, één, dat alle andere overtreft en dit is, dat de ziel, van de aardse banden los, ziet, hoe alle uitverkorenen den H. Naam Gods loven, prijzen en zegenen, dat allen dat oneindig Goed beminnen en niemand het meer gramt in dat hemelsch verblijf; zij ge-

voelt daardoor een onuitsprekelijk zoe-
ten vrede, een genot, een eeuwig-
durende vreugde. want in het beminnen
van God is alle bezigheid en ook alle
geluk der uitverkorenen gelegen.

Wij zouden Hem hier op aarde, in
dit ballingsoord reeds vuriger beminnen,
ware het ons gegeven. Hem beter te
kennen, hoewel wij nimmer die vol-
maakte liefde kunnen bereiken, welke
den gelukzaligen eigen is.

131. *Uw wil geschiede op aarde als
in den Hemel.* a) O, goede Meester,
dat gebed richttet Gij tot uwen Vader,
om ons in staat te stellen te vervullen,
wat gij Hem in uwen Naam voor ons
gaat beloven.

Anders was het ons onmogelijk ge-
weest, dat verbond na te komen, en
slechts, als Hij op Uw gebed ons zijn
koningrijk schenkt, als onze zoo aardch
gezinde harten in een hemel zijn her-
schapen, dan zal het ons mogelijk zijn,
uwen wil te volbrengen.

Doch wat is die goddelijke wil? Ge-
looft niet, mijne dochters, dat het Gods
wil is, u rijkdom, genoegens, eer te
schenken of al die zaken, die het geluk

der wereld schijnen uit te maken. Zijn
liefde voor u is te groot, het geschenk,
dat gij Hem geeft, is te kostbaar in
zijn oog, dan dat Hij 't met zulk een
ellendig loon zoude vergelden. Zijn rijk
wil Hij u geven en reeds in dit leven
wil Hij u in het bezit daarvan stellen.

b) En wilt gij ook weten, hoe Hij
handelt met hen, die dat gebed: „*Dat
„Zijn wil geschiede,*” eenvoudig tot Hem
stieren. Vraagt het zijn goddelijken
Zoon, die Hem aldus toesprak in den
Hof van Olijven. Wilt Deze het vast be-
sloten, met volle overtuiging bad,
vervulde de Vader in Hem zijn wil: Hij
leverde Hem over aan angsten, belee-
digingen, vervolging, ja, tot den dood,
den schandelijken dood des kruises.
Hier kunt ge zien, wat Hij zijn wel-
beminden Zoon geeft. Hier kunt gij
begrijpen, welke zijn H. Wil is.

Ziet, dat zijn de gunsten, welke Hij
hier op aarde uitdeelt, en Hij deelt die
uit in verhouding met de liefde, welke
Hij ons toedraagt. Hun, die Hij meer
bemint, schenkt Hij meer, hun, die Hij
minder lief heeft, schenkt Hij er ook
minder van. Hij regelt alles naar
den moed, dien Hij in ons ontwaart

en naar de liefde, welke wij Hem toedragen.

Hij weet, dat wie Hem vurig mint, ook in staat is, veel voor Hem te lijden, en dat wie Hem weinig liefde toedraagt, ook slechts tot weinig lijden voor Hem in staat is.

Wat mij aangaat, ik ben van meening, dat de maat van onze kracht om te lijden ook de maat is onzer liefde. Mijne dochters, als gij dan waarlijk God bemint, toont het door uwe werken, tracht met geduld het kruis te dragen, dat Hij u verzendt. Ten opzichte van God anders handelen na eens gezegd te hebben „*Uw wil geschiede*,” dat stond gelijk met iemand een diamant aan te bieden met de bede dien terstond te aanvaarden en hem terug te trekken, zoodra hij de hand uitstrekt om hem te nemen.

Speelt men op die wijze niet met God? Moet die hoon nog gevoegd worden bij al de verguizingen, welke onze Heer ter liefde van ons heeft ondergaan van de Joden?

132. *Geef ons heden ons dagelijksch brood.* De goede Jezus bidt hier zijn Vader om dat brood, dat onze zielen

sterkt, om te voorzien in onze zwakheid en aldus te vervullen, wat Hij in onzen naam had beloofd. Zijn gebed is verhoord, de eeuwige Vader geeft ons dat heilig brood der menschheid van zijn Zoon, Hij schenkt het ons als een hemelsch manna, dat alle geneugten in zich sluit, welke een ziel slechts kan begeeren, alle kracht, allen troost, welken zij maar kan behoeven.

133. *En vergeef ons onze schulden enz.* Na ons het „*fiat*”, de vervulling van zijn wil, door die hemelsche spijs gemakkelijk te hebben gemaakt, voegt de Zaligmaker er deze woorden bij: „*En vergeef ons onze schulden enz.*”.

Het zijn voor de heiligen een reden tot vreugd, die vervolgingen, die beledigingen, welke men hun aandoet. Zij verschaffen hun immers het middel, aan God althans iets terug te schenken voor zoo groote gevraagde en verkregen gunstbewijzen.

Dat een beschouwende ziel, welke zoo dicht bij de bron van barmhartigheid genaderd is, welke in het goddelijk licht haar eigen nietigheid beseft en inziet, hoeveel haar reeds is kwijtgescholden,

dat zulk eene ziel niet terstond kan ver-
geven aan iemand, die haar heeft belee-
digd, dat kan ik niet gelooven, want, om-
dat de gunsten, haar door God geschon-
ken, haar duidelijk voor den geest staan,
ziet zij daarin zulke groote blijken
van liefde, dat het een vreugde voor
haar is, Hem liefde voor liefde te
geven.

134. *En leid ons niet in bekoring.*
Zij, die tot de volmaaktheid zijn opge-
klommen, vragen niet meer om van
smarten, bekoringen, vervolging of strijd
verlost te worden, zij verlangen er naar,
bidden er om en hebben ze lief Zij
worden niet ontsteld op het gezicht
van hun doodvijand, zij vreezen slechts
die vijanden, welke zich vermommen
in engelen des lichts en welke men
niet ontdekt, dan, nadat men is uitge-
put en in de deugd is achteruit gegaan.

135. *Maar verlos ons van den kwade.*
Jezus had wel reden, zijn Vader te
bidden, ons van den kwade te verlossen
d. w. z. van alle gevaren, waaraan dit
leven ons blootstelt. Eveneens bezweer
ik den Heer, mij voor immer van alle

kwaad te bevrijden, vooral, als ik be-
schouw, hoe ik, verre van mijn schuld
jegens Hem te vereffenen, die dage-
lijks grooter maak. O, mijn Heer en
mijn God, laat mij eindelijk toch bin-
nentreden daar, waar alle goed te
vinden is!

136. Geloof niet, dat gij deugden
bezit, meent niet, die van God ont-
vangen te hebben, zoolang zij niet op
de proef zijn gesteld. Hij, die waarlijk
nederig is, twijfelt immer aan zijn
eigen deugd en oordeelt die van anderen
beter gegrondvest dan de zijne.

137. De smart, die men gevoelt bij
het beschouwen zijner eigen ellende
kan of voortkomen uit nederigheid of
van een bekoring; de nederigheid, hoe
diep ook gevestigd, verontrust de ziel
niet, brengt in dezelve geen beroering
of verwarring teweeg, zij gaat intege-
deel immer gepaard met vrede, voldoe-
ning en rust. De ziel acht zich bij het
zien harer ellende de straffen der helle
waardig, zij is bedroefd over dien toe-
stand, zij meent, dat men afschuw van
haar moet hebben, nauwelijks durft zij de

oogen ten hemel heffen, om barmhartigheid af te smeeken, maar op den bodem van dien lijdensbeker proeft zij zooveel zoetheit, dat zij gaarne dien kelk wil drinken, wijl die smart haar versterkt en geschikter maakt tot den dienst van God.

Is die smart het werk eener beking, dan verontrust en beroert zij de ziel, brengt ze geheel in verwarring en stort daarin een bittere smart. Het beste, wat de ziel in die omstandigheden doen kan, is, zooveel mogelijk de gedachte aan haar ellende te verwijderen en haar geest te vestigen op de goddelijke barmhartigheid, op de liefde, welke onze Heer ons heeft getoond, door ter liefde van ons zooveel lijden te verduren.

138 a) Het beste middel om alle gevaar te vermijden is, den weg te volgen van de liefde en de vrees. De liefde zal ons snel doen voortgaan, de vrees echter zal ons doen toezien, waar wij onze schreden zetten. Maar, zoo zult ge mij vragen, waaraan kent men deze twee deugden; ik antwoord u, dat zij door zulke duidelijke teekenen kenbaar zijn, dat zelfs een blinde die kan waarnemen.

b) Wat de liefde betreft, alwie haar bezit, bemint God van ganscher harte, hecht zich aan alles, wat goed is. begunstigt en prijst het goede, vereenigt zich altijd met het goed, hetwelk hij verdedigt en steunt bij alle gelegenheden; hij bezit geen andere genegenheid tenzij voor de waarheid en voor zaken, die zijne liefde waardig zijn

Hoe kan zoo sterk eene liefde, als de goddelijke, verborgen blijven, een liefde, zoo edel, die immer feller wordt ontstoken, immer nieuwe beminnelijkheid in haar voorwerp ontdekt, een liefde eindelijk, beantwoordend aan die van een God, die om te toonen, hoezeer Hij ons beminde, zich overgaf aan alle smarten en folteringen en zijn bloed en leven voor ons veil had.

c) Beseft eens, wat men met zulk een liefde wint, en wat men verliest, als men die niet bezit. Hij, die die liefde niet heeft, is geheel in de handen des bekoorders overgeleverd, in die handen, zoo wreed, zoo vijandig aan alle goed, slechts drijvend tot het kwaad O, wat zal er van die arme ziel worden, die nauwelijks van de doodsangsten bevrijd, plotseling in de handen

valt van zulk een vijand. Welk een marteling zal haar deel zijn, terwijl zij rust verwachtte. Geheel verscheurd stort zij neder in de hel! O, welk een verschrikkelijke plaats, welk een ongelukkig verblijf! Voor hen, die in genoevens leven, is het reeds verschrikkelijk één nacht te moeten doorbrengen in een slechte herberg, wat zal dan een ziel gevoelen op het gezicht van de eeuwigheid, die zij in dat afschuwelijk verblijf moet doorbrengen.

d) O, mijne dochters, verlangen wij toch niet, op ons gemak te leven, wij hebben het hier goed; dit leven, is niets anders dan één nacht verblijven in een slechte herberg, ziedaar alles. Loven wij dan God en trachten wij boetvaardigheid te doen in dit leven. O, hoe zoet zal de dood zijn voor hem, die, wijl hij boete deed in deze wereld, het vagevuur niet behoeft door te gaan. Zijne ziel zou reeds in dit leven een voorsmaak kunnen genieten van de hemelsche geneugten.

139. a. Wat den weg der vreeze betreft en wat de zonden, waarvoor wij zoo vol afkeer zijn, aangaat, moge

God ons behoeden er ooit ééne te bedrijven, hoe klein die ook moge wezen. Hoe moet onze afschrik voor dezelve aangroeien, als wij bedenken, dat tegenover zoo groot een God geen beleediging gering mag heeten, vooral nog, als men beseft, dat men die onder zijne oogen bedrijft. Mijns inziens is alsdan de beleediging te voren beraamd, en zegt men als 't ware: „Heer, alhoewel U dit mishaaft, zal ik het toch niet laten, ik weet wel, dat Gij het niet ziet, dat Gij het niet wilt, maar ik luister nu liever naar mijn verlangens en verbeeldingen dan naar uwen wil.” En zulk een zonde noemt men nog een kleinigheid, neen, dit is mijne meening niet.

Om de heilzame vrees, waarover ik nu handel, te verwerven en ze diep in uw hart te prenten, moet gij dikwijls beschouwen, welk een groot kwaad het is den Heer te beleedigen. Bemint gij God van ganscher harte, dan zult gij spoedig die deugd verkrijgen, welke het beginsel der wijsheid is.

b. Vooral vermaan ik u, mijne dochters, den dwang en het geweld te vermijden, anders wordt de ziel in de vrije

beoefening der deugden belemmerd en geraakt zij tot die angstvalligheden, die haar ongeschikt en lastig maken voor zich zelve en voor anderen. Handelt dus immer met groote vrijheid van geest, met een goede meening en een vast besloten wil, om God niet te vergrammen. Wandelt aldus veilig op den weg des heils langs het dubbel pad van liefde en vreeze des Heeren en bedenkt, dat God al die kleinigheden over het hoofd ziet welke u tot angstvalligheid brengen.

c. Tracht zooveel mogelijk, mijne dochters, als het tenminste kan zonder God te vergrammen, u jegens alle personen uwer omgeving vriendelijk en welwillend te betoonen. Mogen deze immer over hun omgang met u voldaan zijn en verlangen, uwe handelwijze na te volgen; dat in uw gesprekken hun de deugd zoo schitterend tegenglanze, dat deze, verre van hen af te schrikken, hun liefde en eerbied inboezemt. Dit is een nuttige wenk voor religieuzen: hoe heiliger zij zijn, des te meer zachtheid en goedheid moeten zij ook toonen voor degenen, die met hen leven.

Dit geschrift, zal ik, voor gij het

ontvangt, aan mijn biechtvader, P. Bannez, laten zien. Oordeelt hij, dat het u tot nut kan strekken, dan zal ik het u ter hand stellen. Een groote vertroosting, zal het mij wezen, indien gij er dan ook voordeel mede doet!

Geloofd en geprezen zij God, van wien alles voortkomt, wat wij goeds denken, spreken of doen.

V. Eenige harer gedachten over de Liefde Gods.

(Uitlegging van het Hooglied).

140. „Gavè de Heer mij een kus van „zijn mond.” Misschien zal 't u toeschijnen, mijne dochters, dat er in deze gezangen veel is, wat anders kon worden gezegd, en dit zal mij geenszins verwondering baren, zoo groot is de onwetendheid der menschen. Ik ken zelfs verschillende personen, die schromen ze te aanhooren. O, mijn God, hoe ongelukkig en ellendig zijn wij toch! Ziet, om ons er toe te brengen met Hem te spreken en bij Hem ons genot, orzen troost te zoeken, heeft de Heer door een buitengewoon gunstbewijs ons het groot geluk willen doen begrijpen, dat de ziel geniet, die Hem bemint. En wij? Wij oordeelen over die gunst en schatten haar gering, omdat ook de liefde zoo gering is, die wij in ons hart voor Hem bezitten!

Ja, duidelijk zie ik het in; omdat wij ons niet genoeg oefenen in de liefde

Gods, is het ons onmogelijk en schijnt het ons vreemd, met zulke woorden ons met God bezig te houden. Ik ken echter een persoon, die meerdere jaren aan vele angsten ten prooi was en die, om zich gerust te stellen, het geluk had slechts eenige plaatsen te hooren van het Hooglied. Van dien tijd af begreep zij echter, dat hare ziel op den goeden weg was. Heeft een ziel volkomen afstand gedaan van alle aardsche genietingen, heeft zij, van liefde verteerd, zich waarlijk overgegeven aan God en verlaten op haar goddelijken Bruidegom, dan smaakt en ondervindt zij in diens bijzijn al die teederheid, dat onvermogen, dat herhaalde sterven, al die geneugten, die blijdschap, waarover ik later zal spreken.

Verstaat gij sommige plaatsen der II Boeken niet, vermoet dan uw geest niet met die te willen doorgronden, maar laat u vooral niet afschrikken door de teedere uitdrukkingen tusschen God en de ziel gewisseld. Ik voor mij sta verbaasd over de liefde, welke God ons ellendige schepselen heeft toegedragen en nog toedraagt, en zie, dat de werken zijner liefde de woorden, waardoor

Hij de teederheid daarvan wil uitdrukken, verre overtreffen.

141. Het is mijn plan u te zeggen, wat de Heer mij door dat Hooglied toespreekt, het zal u misschien de vertroosting geven, welke het mij gegeven heeft. En al vatten wij er misschien de ware beteekenis niet van, mits wij niet afwijken van de leer der Kerk en der Heiligen, zal de Heer toch, naar ik meen, toelaten, dat wij die gedachten vormen, evenals Hij ons bij de overweging van Zijn H. Lijden toelaat, veel smarten en folteringen, welke Hij moest ondergaan, ons voor te stellen, al hebben de Evangelisten er geene melding van gemaakt. Bovendien zullen geleerde mannen dit geschrift onderzoeken, voor men het u ter hand zal stellen.

142. a) „Gave Hij mij een kus van „Zijn mond.” O God, welk een woord! Kan een aardworm als ik dat zijn Schepper toestieren, indien Gij hem daartoe niet in staat stelt? Maar hoe kunnen wij ons hierover zoozeer verwonderen? Geeft Hij ons in de H. Com-

munie niet veel meer dan een kus van zijn goddelijken mond?

b) Ik dacht er aan, dat hier de Bruid misschien de gunst verzoekt, welke Christus ons later heeft toegestaan, toen Hij ons zich zelven tot spijs gaf, of dat zij misschien die nauwe vereeniging afsmeeke, waardoor God mensch werd en aldus een nauwe vriendschap sloot met het menschelijk geslacht; want het is duidelijk, dat de kus een teeken is van groote vriendschap, een onderpand van vrede tusschen twee personen.

Mocht de Heer ons doen begrijpen, hoeveel soorten van vrede er bestaan en mocht Hij ons bevrijden van dien vrede, waarin de zondaars gerust en zonder wroeging leven te midden hunner bandeloosheid. De duivel wacht zich wel hun den oorlog aan te doen, integendeel hij geeft hun steeds voldoening en laat hen zich verlustigen in die genietingen, totdat zij, doch helaas te laat, zullen inzien, waarop die valsche vrede uitloopt.

c) Zoolang wij leven, mijne dochters, moeten wij ons in de vreugde des Heeren bewaren, want ook ons kan de duivel zijn noodlottigen vrede schenken.

Een religieuze begint bijvoorbeeld met in kleine dingen verslapping toe te laten en gaat in die verslapping door. Hierdoor komt zij aan hare voorschriften te kort of toont zich nalatig in het vervullen van hetgeen haar de overste beveelt, en toch moet men immer den oversten gehoorzamen, wijl zij de plaats bekleeden van God. Daartoe zijn wij immers in het klooster getreden.

Gevoelt nu zulk een religieuze geen verwijtingen over haar ongehoorzaamheid, dan is die vrede noodlottig en trekt de duivel daaruit zijn voordeel.

d. Vestigt daarop, bid ik u, al uw aandacht. Doet niet de minste aanraking van een naald of doorn een persoon, die welvarend is, pijnlijk aan? Leeft onze ziel dus in een groote liefde tot God, is het dan voor haar geen groot voorrecht, dat zij smart gevoelt bij de minste dingen, die tegenstrijdig zijn met haren staat en niet overeenkomen met de verplichtingen van een religieuze? Ja, kan men niet zeggen, dat die waakzaamheid, om niets toe te laten, wat God niet aangenaam zou zijn, van ons hart een bed maakt van bloemen en rozen, waar, vroeg of laat, de He-

melsche Bruidegom zal komen uitrusten om het met gunsten te overladen. O, heerlijkheid van onzen staat, die ons dringt, naar dat onvergelykelyk gunstbetoon te verlangen, wijl wij uit kracht onzer roeping die goddelijke Majesteit tot onzen Bruidegom hebben uitverkoren!

143. *„Gave Hij mij een kus van Zijn „mond.“* O, heilige Bruid, geraakten wij op uw gebed tot dien heiligen vrede, die de ziel geschikt maakt, om alles te bestrijden, wat van deze wereld is, terwijl men zelf vol vrede en in veiligheid is. O, welk een geluk, in dien vrede te leven! Het is de vereeniging der ziel met den wil Gods, en wel zoo innig, dat er geen scheiding tusschen haar en Hem te maken is: één wil bezielt beiden. Als zij bijvoorbeeld weet, dat zij haar goddelijken Bruidegom volmaakter zal dienen in deze of gene zaak, dan dwingt haar hare liefde en haar zucht, om Hem te behagen, ertoe, die te ondernemen, wat het haar ook moge kosten en hoeveel redenen de menschelijke voorzichtigheid ook moge, bijbrengen, om er haar van af te houden.

Zij leeft geheel uit het geloof, veront- rust zich over niets, noch over haar rust noch over haar eigen belangen. Zij weet bovendien, hoe voordeelig het haar is, zich aldus geheel op God te verlaten.

144. Degenen, die God begunstigd heeft met het gebed der vereeniging, herkennen elkander aan deze kentee- kenen: Zij verachten alle zaken der wereld en schatten deze zoo gering, als zij waarlijk zijn; zij trachten naar geen enkel goed dezer wereld, zij heb- ben er al de ijdelheid van ingezien en ondervonden; zij vinden slechts hun vermaak bij hen, die den Heer beminnen; zij tellen de rijkdommen niet hooger, dan zij te achten zijn, en dergelijke zaken, welke Hij hun inprent, die hen tot dien staat heeft opgevoerd. Geen andere vrees beklemmt dan nog die ziel, dan dat God haar den arbeid en de gelegenheden om Hem te dienen wei- gert, hoeveel kommer die ook met zich mogen voeren.

145. Hier werken slechts het geloof en de liefde, de ziel heeft slechts te

doen, wat de rede haar zegt; die vereeniging met God heeft haar in dingen onderwezen, waartoe de rede niet kan opklimmen, en zij versmaadt alle voor- wendsels, welke de menschelijke voor- zichtigheid kan maken. Een verge- lijking zal u doen begrijpen, wat ik zeg: Iemand is slaaf der Mooren en, wijl hij arm is, kan hij niet dan door een rijken vriend worden vrijgekocht. Als nu deze, ziende, dat zijn schat niet toereikend is, besluit, zelf de plaats van zijn armen vriend in te nemen, dan komt terstond de voorzichtigheid tusschen- beide. Zij zal hem voorhouden, dat hij meer zich zelven dan zijn vriend toebe- hoort, dat hij misschien niet zoo sterk is als die vriend, om zijn geloof te bewaren, dat hij onvoorzichtig han- delt, met zich aan zulk een gevaar bloot te stellen enz. enz. O, machtige liefde Gods, het schijnt, dat niets on- mogelijk is voor hem, die U in waar- heid lief heeft! En hoe gelukkig is die ziel, welke dien vrede, die vriendschap met God bezit! Zij zegeviert in elke worsteling, zij trotseert elk gevaar, als het den dienst van God slechts geldt.

Zonder twijfel hebt gij gelezen, dat

de H. Paulinus, door de tranen eener arme weduwe, wier zoon gevangen was, getroffen, slaaf werd, om dien zoon te bevrijden. Het is duidelijk, dat, wijl zijn daad voortkwam uit zijn vurige liefde tot Jezus Christus, hij ook dien zoeten vrede heeft verworven, waar over ik u sprak. Ook is het niet te verwonderen, dat hij in iets heeft willen navolgen, wat eens den Zalig maker aandreef, om voor ons te lijden, toen Hij uit den Hemel op aarde nederdaalde, om ons van het slavenjuk des satans te verlossen.

En hebben wij in onze dagen niet een religieus gekend, die hier kwam, om met mij te spreken over het verlangen, dat hem verteerde, om een gevangene te verlossen door zijn plaats in te nemen? Na vurig en aanhoudend smeeken gaf zijn generaal hem verlof tot dat offer. Hij vertrok, maar vier mijlen voor Algiers riep de Heer hem tot zich. Hoe groot moet zijn belooning niet zijn geweest? De menschelijke voorzichtigheid heet zulks dwaas en geenszins ontbrak het aan lieden, die zijn daad als dwaasheid kenmerkten. Zoo oordeelen zij er over, die niet zijn op-gevoerd tot zulk een

hoogen trap van goddelijke liefde. Maar hoeveel grooter dwaasheid is het, met zooveel omzichtigheid te handelen, in dit leven, dat als een droom voorbijvliedt.

146. „*Uw melk is aangenamer dan wijn en verspreidt een fijner gewr dan de uit ezochteste specerijen.*” Behaagt het den Heer aan de ziel de besproken gunst te verleenen, den kus n.l. van zijn mond, dan begint Hij met die ziel vriendschapsbetrekkingen te onderhouden, welke niemand kan begrijpen, tenzij men die hebbe ondervonden. Ik zal deze stof thans slechts oppervlakkig behandelen, wijl ik deze uitvoeriger heb besproken in twee boeken, die gij, zoo God het wil, later zult lezen

Door de inwendige zoetheit, welke de ziel smaakt, doet de Heer haar zijn innige tegenwoordigheid gevoelen. Dit gebed brengt niet zulk een tranenvloed teweeg als dat, wat betrekking heeft op de herinnering der zonden en op het Lijden onzes Heeren. In dit gebed, het gebed van rust geheeten, wijl het zulk een kalmte voortbrengt, schijnt de ziel al hare vermogens volkomen

meester is. Is zij niet aldus verslonden in die zoetheid, dan gevoelt de in- en uitwendige mensch zich even eens verterkt en het is, alsof men in het binnenste der ziel een heerlijk riekend vocht uitgiet. Komen wij op een plaats, waar zich een sterke geur verspreidt, die niet van een, maar van meerdere welriekende zaken voortkomt, dan weten wij niet, wat voor een geur dit is, noch van waar hij komt, eveneens bevredigt ook die zoete, reine liefde Gods, als zij de ziel binnentreedt, haar volkomen, hoewel zij die liefde niet kan begrijpen noch ook weet, vanwaar haar zulk een groot geluk te beurt valt. Zij zoude niet gaarne dat goed willen missen en vreesst slechts, dat het haar zal ontsnappen. De Heer wil door dit liefdebetoon aan de ziel het verlangen kenbaar maken, dat Hem verteert, om met haar een vereeniging te vormen zoo nauw, dat er geen scheidings meer mogelijk is. Hij deelt haar de verhevenste waarheden mede, zij ziet en gevoelt, hoe ijdel toch de wereld is; zij wordt zoodanig onderwezen en bevestigd in de deugd, dat zij niets anders zou wenschen te doen dan God

te loven. Zij wordt zoo geheel door dat genot medegesleept, dat zij buiten zich zelve schijnt te leven; zij weet niet meer, wat zij verlangt of wat zij vraagt.

(Men leze hier tevens de Nos 16), 161, 162).

147. „Ik heb mij in de schaduw van „Hem, naar wien ik verzuchtte, neerge- „veleid. Zijn vrucht was zoet voor mijnen „mond.” Leeren wij thans van de Bruid, welke dien goddelijken kus heeft ontvangen, wat wij moeten doen, hoe wij ons moeten gedragen, indien de Heer ons eens tot zulk een verheven gunst opvoerde. Zij zegt: „Ik heb mij in de „schaduw van hem, naar wien ik ver- „zuchtte, neergeveleid.” O hemelsche schaduw! En wat geeft de Heer in die schaduw niet te kennen aan de ziel, welke Hij bemint! De Engel sprak tot de H. Maagd: „Le kracht des „Allerhoogst'en zal u overschaduwen.” Hoe wél is zulk een ziel bewaard! Zij kan waarlijk veilig rusten! God schenkt gewoonlijk zulk een gunst niet dan aan personen, die veel in zijn H. Dienst hebben verricht en die verzuchten naar zijn liefde, aan degenen, die getracht

hebben. Hem in alles te behagen en zich lange jaren hebben geoefend, om dien goddelijken Bruidegom in de overweging te vinden; aan zielen, welke een walg hebben van de aardse zaken. Zulke personen hechten zich slechts aan de waarheid en zoeken slechts rust, troost en bevrediging, waar zij die waarlijk kunnen vinden. Zij plaatsen zich onder de beschermende schaduw des Heeren en deze is hun alles.

148 „De Koning heeft mij zijn wijnkelder binnengeleid en mijne liefde in mij geregeld.” Hier is de onmetelijkheid dezer gunst geheel uitgedrukt. God heeft de ziel toegestaan zich naar hartelust te verrijken, Hij wil haar alles, alles geven; Hij wil, dat zij genoeg vinde in hare grootheid en in dat paradijs van geneugten haar verblijf houde. O, zalige dood, die tot zulk een leven leidt! O, zalige dronkenschap! Zalige sluimering, waarin de Bruidegom de plaats der ziel inneemt, hare vermogens wonderbaar regelt, opdat de liefde geheel in haar heersche, en zij één worde met den Meester der liefde, met God.

Aan de uitwerkselen ziet men welk voordeel de ziel uit zulk een genade trekt: een levendig geloof en een diepe verachting der wereld. Dan worden de deugden zoo sterk, dan wordt de liefde zoo fel ontstoken, dat ieders oog het ziet en de ziel aldus, zonder het zelve te weten, den zielen tot heil verstrekt. Daarom zeide ook de Bruid: „Hij heeft mijne liefde in mij geregeld.”

Ja zoo wél geregeld is die liefde, dat de genegenheid, welke zij nog voor de wereld koesterde, in haat verkeerd is en al haar liefde slechts berust in God; volgens God bemint die ziel haar oudeis en vrienden. De liefde, die zij haren vijanden toedraagt, is zoo vurig, dat men ze moet gezien hebben, om er zich een denkbeeld van te kunnen vormen en zoo hevig gloeit in haar de liefde Gods, dat de zwakke natuur moet uitroepen: „O, Heer, verkwik mij met bloemen en geef mij eenige vruchten te eten, want ik bezwijk en sterf van liefde.”

149. „Verkwik mij met bloemen, versterk mij met vruchten, want ik word

„door liefde verteerd.” De zoetheid der vertroosting is soms zoo buitengewoon, dat de ziel bijna niet meer schijnt te kunnen leven en bloemen vraagt te harer verkwikking. Onder die bloemen versta ik de groote dingen, welke zij zou willen doen voor den dienst van God en het heil des naasten. Om dit dubbel doel te bereiken, doet zij vrijwillig afstand van hare genietingen en vreugde, want die bloemen behooren eerder tot het werkzaam dan tot het beschouwend leven. In dien staat zijn Martha en Maria bijna immer vereenigd en de inwendige handeling geeft leven aan de uiterlijke werken. Deze laatste, wijl zij uit zulk een heiligen wortel ontspruiten, zijn als 't ware ontloken bloemen van de hemelsche plant der goddelijke liefde. Neem bijvoorbeeld een gewijd redenaar, die in zijn predikatiën het geestelijk voordeel zijner toehoorders beoogt. Is hij niet volkomen onthecht van elk ijdel zelfbehagen of persoonlijk belang, heeft hij de eer van God niet alléén op het oog, dan zal hij voorzeker eenig voordeel aanbrengen, maar hij, die is opgeklommen tot den graad van volmaaktheid, waar-

over ik heb gesproken, die zich zelve vergeet, om zich slechts met de eer van God bezig te houden, die de groote liefde des Scheppers voor zijn schepsel kent, hij denkt slechts aan het heil zijner toehoorders en zal dan ook geheel andere en meer duurzame vruchten voortbrengen dan hij, die in zijn rede het stof der eigenliefde mengt.

150. „Versterk mij met vruchten.” Geef mij, o Heer, arbeid, geef mij lijden en vervolging. En waarlijk die ziel haakt er naar en trekt er groot voordeel uit, want, wijl zij slechts haar God zoekt te behagen, stelt zij al haar geluk in het navolgen van het smartvol leven, dat Christus eens leidde. De boom des kruises moet die „vruchten” voortbrengen. Dit wordt op een andere plaats van het Hooglied uitgedrukt: „Onder den vruchtboom heb ik hem g'wekt.” Ik voeg er nog bij, dat, hoe verder men voortgaat in het gebed, men ook des te meer werkt aan het heil der zielen en men schijnt, zoo het mogelijk ware, wel duizendmaal te willen sterven, om ééne ziel van doodzonde te bevrijden.

(Men leze hier tevens de Nos.
163 - 171).

Moge er de Heer voor waken, dat ik hierin niets vermetels heb gezegd. Ik heb het slechts gedaan, wijl de gehoorzaamheid het van mij vorderde.

VI. Het Kasteel der Ziel.

VOORWOORD.

Zij, die mij hebben gelast te schrijven, zeiden, dat de Zusters onzer Orde moesten worden onderricht omtrent sommige punten des gebeds en, wijl vrouwen onder elkander ook elkander beter begrijpen, waren zij er van overtuigd, dat alwat ik hen zou zeggen, vol vertrouwen en tot hun voordeel zou worden aangenomen wegens de groote genegenheid, welke zij voor mij koesteren. Dus slechts tot haar is dit schrijven gericht. De Heer zal mij een groote genade verleen, indien het slechts de een of andere mijner dochters er toe brenge, om den Heer beter te loven. Indien ik er in slaag iets goeds te zeggen, dan moeten zij dit niet aan mij toeschrijven, maar aan den goddelijken Meester, die mijn verstand daartoe verlicht, om hun heil meer en meer te bevorderen.

151. *a.* Terwijl ik heden den Heer bad, mij in te geven, wat ik u moest schrijven, kwam mij de gedachte te binnen, dat deze verhandeling als op haar begin en fundament moet steunen op de beschouwing, dat de ziel gelijk is aan een kasteel, geheel gebouwd van diamant of van het fijnst kristal. In dit kasteel zijn evenals in den hemel vele woningen, vertrekken. Want wel beschouwd, mijne dochters, is onze ziel waarlijk niets anders dan een heerlijk paradijs, waarin de Heer behagen scheidt, zooals Hij zelf gezegd heeft. In dit kasteel, zeide ik, zijn vele vertrekken, eenige boven, andere beneden, weer andere ter zijde. In het middelste vertrek, het voornaamste, wordt het vertrouwelijkst gesprek door God met de ziel gevoerd. Gij moet nu niet al die verschillende vertrekken één voor één nagaan, maar eerst uw blik wenden naar het midden, waar de groote Koning troont. Evenals de pit der palmboom vrucht zich in het midden dier vrucht bevindt, omringd van een menigte schillen, zoo is ook dit koninklijk vertrek door een menigte andere vertrekken omringd, hetzij boven of onder, hetzij ter zijde.

Van uit dat middelpunt deelt de Zon des levens aan alle zijn levendmakend licht mede.

b. Nu moeten wij eens zien, hoe daar binnen te komen. Sommige zielen bewonen slechts de buitenste vertrekken en doen volstrekt geen moeite tot de binnenste door te dringen. Zij weten niet, wat er in dit rijke paleis is, noch wie daarin woont, noch ook hoeveel vertrekken er in zijn.

Voor zoover ik dit kan begrijpen, is de deur, welke toegang geeft tot dit kasteel, het gebed en de overweging. Ik maak hier geen onderscheid tusschen het mondgebed en dat des geestes, wijl het eene zonder het andere niet kan bestaan. Onder het bidden niet bedenken, noch wat men zelve is, noch wat men vraagt, noch met wien men spreekt, dat noem ik geen bidden, het is prevelen met de lippen zonder meer.

152. Ik zal hier niet spreken over die zielen, wier vermogens verlamd zijn, die niet in staat zijn vorderingen in de deugd te maken, omdat zij niet weten te bidden, neen, slechts over die, welke eindelijk dat kasteel binnengaan.

Hoewel nog vol van aard-che beslommeringen, hebben die zielen toch een goeden wil. Nu en dan bevelen zij zich Gode aan en denken, al gaat het wat vlug, eens na over den staat, waarin zij verkeeren. Iedere maand kiezen zij een paar dagen, om met wat meer godsvrucht te bidden, maar onder dat gebed kunnen zij zich toch niet ontdoen van de gedachte aan zooveel zaken, die haar anders in beslag nemen. Het hart, nog zoo gehecht aan de goederen der wereld, verwijlt daar, waar zijn schat is. Het is voor die zielen voorzeker een voorname zaak, zich zelve te kennen en in te zien, dat zij, om de deur van het kasteel te bereiken, den goeden weg niet volgen. Zij treden echter gemakkelijk de benedenvertrekken binnen, doch zoozeer door adders en slangen omringd, dat zij de schoonheid van het gebouw niet kunnen bewonderen, noch de zoetheid der rust smaken. Doch het is reeds veel, den drempel overschreden te hebben.

153. Voor niets ter wereld zou ik willen zien, dat gij de kennis van uzelve verwaarloost, tot welken trap

van volmaaktheid gij ook zijt opgevoerd; dit is immer een voornaam punt. Zoolang wij in dit ballingsoord leven, is niets ons meer noodzakelijk dan de nederigheid. Daarom herhaal ik het nogmaals met aandrang, dat wij eerst moeten trachten, die voorste vertrekken der zelfkennis binnen te treden, zonder dan voor het oogenblik nog hooger te willen stijgen. Het beste middel, om ons zelve te leeren kennen, is mijns inziens, ons toe te leggen op de kennis Gods. Zijn grootheid doet ons onze nietigheid beseffen, zijn zuiverheid en heiligheid den besmeurden staat onzer ziel begrijpen, zijne nederigheid dwingt ons tot het besef onzer eigen hoovaardigheid. Een dubbel voordeel trekken wij hier uit. Vooreerst, dat ons onze eigen nietigheid duidelijker wordt tegenover de goddelijke majesteit, evenals iets wits nog witter schijnt, wanneer het tegen zwart afsteekt en iets zwarts naast wit gelegd zich nog donkerder voordoet; ten anderen, dat het verstand en de wil veredeld worden en alle goed in zich kunnen bevatten, wanneer wij, beurtelings onze oogen vestigend op God en op ons zelve, zijn grootheid met

onze nietigheid vergelijken. Door alleen onze eigen ellende te beschouwen zouden wij vervallen en blijven leven in een trage en vreesachtige kleinmoedigheid.

154. Volgen wij nu eens de zielen, die de tweede reeks vertrekken binnengaan, hoe zij handelen. Zij be seffen, dat zij zich geenszins in die eerste vertrekken blijvend mogen vestigen, doch kunnen er zich nog niet geheel van verwijderen; zij zijn nog niet in die goede gesteltenis, om geheel van de gelegenheden af te zien, welke haar dreigen met gevaar. Voor zulk een ziel zijn de aanvechtingen des duivels verschrikkelijk. Hij valt haar op alle mogelijke wijzen aan en verwoeder dan ooit te voren. Hij stuurt op haar al die giftige adders af, waarvan ik zooveel melding maakte.

De drie vermogens dier ziel worden meer gescherpt, meer opgewekt: Aan haar geheugen stelt hij weder de genoegens der wereld voor; hij plaatst die in hare verbeelding als eeuwigdurend; hij herinnert haar, hoe zij door ieder werd geacht, hoe haar ouders,

haar vrienden haar liefhadden. Hij zegt haar, dat haar gezondheid door die strenge boetvaardigheid gevaar loopt enz. enz. Van den anderen kant komt de rede haar te hulp. Deze ontmaskert de listen des duivels en toont haar, dat alles, wat de wereld biedt, niets is vergeleken bij het geluk, naar hetwelk zij moet streven. Het geloof geeft haar bovendien nog de verzekering, dat dit geluk alleen haar verlangens kan bevredigen. Het geheugen herinnert haar eveneens, waarop alles hier beneden uitloopt; het stelt haar diegenen harer kennissen voor, welke van grooten voorspoed tot de bitterste ellende vervielen; het zegt haar, hoevele gelukkigen dezer wereld, badend in genot en weelde, plotseling door den dood werden weggerukt. Het toont haar de plaats, waar zij begraven liggen en welke zij zoo dikwijls voorbijging, hun lichamen, welke zij met zooveel verrijndheid koesterden, thans als een prooi der wormen. De wil gevoelt zich meer geneigd, Hem geheel te beminnen, in wien hij zooveel beminnelijkheid ontdekt, dat hij die niet kan overwegen, zonder het verlangen

te koesteren zich volkomen aan Hem te hechten. Hij is diep getroffen op het gezicht, dat die ware Vriend zijn beminde niet verlaat, dat Hij bij haar blijft, haar voortdurend het aanzijn en het leven schenkt. Het verstand komt nog te hulp door de ziel te doen inzien, dat zij zich onder geen beter schutse stellen kan, door haar te doen beseffen, dat de wereld slechts ijdelheid is, dat de genoegens, die zij biedt, geheel vervuld en vermengd zijn met zorg en kommer en dat zij buiten dat kasteel noch vrede noch zekerheid vinden zal.

155. Het beste middel, om zich tegen die aanvallen des duivels te verweren, is het kruis met liefde te omhelzen

Hiertoe hebben wij ons bovendien door onze heilige roeping verbonden, om namelijk den Heiland te volgen, beladen met zijn kruis. Vrij mogen zich derhalve degenen onder u gelukkiger achten, welke meer mogen lijden ter liefde Gods. Het hoofddoel der beginnenden op den weg des geestelijken levens moet zijn, uit alle kracht, op alle mogelijke wijzen moedig te

trachten hun wil gelijkvormig te maken met dien van God. Daarin ligt de hoogste volmaaktheid, waartoe men zich op den weg van het geestelijk leven kan verheffen.

Mocht de Heer zich gewaardigen ons te doen beseffen, tot welken prijs Hij ons heeft vrijgekocht, en ons de waarden doen begrijpen, dat de dienaar niet meer is dan de Meester, dat men zonder strijd niet tot de overwinning komt en dat het noodzakelijk is te bidden, opdat wij niet vallen in de bekoring.

156. De zielen, die de derde reeks vertrekken zijn binnengetreden, hebben het vurig verlangen, God nimmermeer te beleedigen, zijn op haar hoede voor dagelijksche zonden, beminnen de versterving, hebben een vasten tijd voor het gebed, gebruiken haar tijd nuttig, beoefenen de naastenliefde, zijn bescheiden en voorzichtig in haar woorden en besturen haar huis goed en met wijsheid. Die staat is — het lijdt geen twijfel — zeer verlangenswaardig, het is de weg, die tot de binnenste vertrekken leidt en zeker zal de Heer haar

die ontsluiten, zoo zij dit vurig verlangen, want zijn zij aldus gesteld, dan kunnen zij van Gods goedheid alle gunsten verhopē. De goddelijke Majesteit regelt hare gunsten naar de liefde, die wij Haar toedragen, en die liefde moet geene verbeelding, geen bloot gevoel zijn, maar kenbaar wezen door daden.

157. Misschien zal het u toeschijnen, mijne dochters, dat wij niets meer behoeven te doen, om 'at wij door in het klooster te treden aan alle gehechtheid aan de dingen der wereld zijn gestorven ter liefde van onzen God. Die gesteltenis is voorzeker uitmuntend, zoo wij daarin volharden, zonder ook slechts door verlangens terug te keeren tot al die onvolmaaktheden, welke ik voorstel door die slangen der eerste vertrekken. Blijven wij in die volkomen onthechting leven, om ons slechts aan God alleen te hechten, dan zullen wij ons doel bereiken, mits wij immer den wenk van Jezus Christus behartigen, om ons als onnutte knechten te beschouwen, die niets hebben gedaan, om dergelijke gunsten en genaden te ver-

krijgen, mits wij beseffen, dat wij Hem, hoemeer Hij ons schenkt, des te grooter dienstbaarheid verschuldigd zijn.

158. Geloofst mij, mijne dochters, het komt er weinig op aan, of wij het religieuze kleed dragen of niet, maar wel, of wij de religieuze deugden beoefenen en onzen wil in alles onderwerpen aan dien van God en dien goddelijken wil tot rechtsnoer van geheel ons leven nemen. En wijl wij tot dien verheven graad van deugd nog niet zijn opgeklommen, moeten wij ons vernederen, mijne dochters. De nederigheid is een onfeilbaar geneesmiddel voor al onze wonden.

159. In de vierde reeks vertrekken kruipen de giftige adders en slangen slechts zelden binnen en, komen zij er, dan brengen zij de ziel eer voordeel aan dan schade. Ik acht het daarom voordeelijker, dat zij er binnendringen en ons op dien trap des gebeds den oorlog aandoen, want werd de ziel niet beproefd, dan zoude de duivel zijn valschen vrede kunnen mengen onder de vertroostingē, welke de ziel van

God ontvangt of ten minste haar be-rooven van de gelegenheid tot verdienste, door de gelegenheid tot een overwinning weg te nemen.

160. *a.* Mijns inziens, kan men den naam van bevrediging toekennen aan het gevoel, dat ons overmeestert in den loop der overweging of van ons gebed; het komt voort uit onze natuur, gesteund door de goddelijke genade, zonder welke wij tot niets in staat zijn. Het is de vrucht onzer goede werken en wij verkrijgen het dus eenigszins door onzen arbeid en vrij mogen wij ons verheugen dien arbeid zoo goed te hebben verricht.

b. Onder het smaken van God of, zooals ik elders zeide, onder het gebed van rust, versta ik geheel iets anders dan onder die bevrediging, waarvan ik zoeeven sprak. Om dit verschil beter te begrijpen, moeten wij ons twee fonteinen voorstellen, ieder met zijn eigen bekken, dat zij op verschillende wijze vullen. De eene ontvangt het water door een waterleiding, welke het werk is van onzen vlijt, de andere staat op de plaats, waar de bron

ontspringt en wordt dus zonder gedruisch gevuld; is de bron overvloedig, dan kan die fontein haar bekken zooveel water toevoeren, dat er een groote stroom uit ontstaat. De bevrediging nu gelijk het water, dat van verre door een waterleiding in het eerste bekken wordt gevoerd. En inderdaad, door de overweging, door het beschouwen van de wonderwerken Gods, door de werking des verstands verkrijgen wij ze. Die bevredigingen zijn de vrucht van onzen vlijt en arbeidzaamheid en vandaar het gedruisch, waarover ik sprak, dat het voordeel en het nut, dat zij aan de ziel geven, vergezelt.

Het genieten van God onder het gebed van rust gelijkt op het water, dat uit de bron zelve, die God is, opwelt in het bekken der ziel. Vandaar dat, zoo Hij zich gewaardigt ons dat bovennatuurlijk gebed te verlenen, Hij de ziel dat genot doet smaken in onuitsprekelijken vrede, rust en zoetheid. Dit genot wordt echter niet het eerst in het hart gevoeld zooals de genietingen dezer wereld. Het doordringt het en deelt zich geheel aan het zelve mede, doch zonder inwerking des gevoels. Dat hemelsch

water stroomt vervolgens in al de vertrekken van dat geestelijk kasteel en doordringt alle vermogens der ziel, ja, het deelt zich eindelijk ook aan het lichaam mede. Die genietingen beginnen dus in God en eindigen in ons, en haar zoetheid wordt niet alleen door de ziel, maar ook door het lichaam gesmaakt. De wil is alsdan, zoo dunkt mij, geheel met dien van God vereenigd.

161. Men kan echter het gebed slechts waardeeren naar de uitwerkselen en gevolgen, die het heeft. Gij zult het middel willen kennen, mijne dochters, om tot zulk een gunst te geraken, welnu dan: Beoefent eerst, wat ik reeds voor de eerste vertrekken heb aanbevolen en daarenboven de nederigheid, ja, voortdurend de nederigheid. Die deugd bezitten wij, als wij ons dergelijke gunsten onwaardig achten, als wij van meening zijn, dat zij ons nooit geschonken moesten worden. Denkt, dat gij die niet verdient en er dus niet naar moet trachten, vooreerst, wijl het, om zulke gunsten te verwerven, noodzakelijk is, God met een zuiver hart en zonder eenig eigen-

belang te beminnen; vervolgens, wijl het een fout tegen de nederigheid is, zich te vleien, dat men die groote gunsten ontvangt ter belooning voor diensten, zoo gering als de onze; eindelijk, omdat de ware voorbereiding tot die gunsten, nadat men God zoo grievend heeft beleedigd, niet is het verlangen naar troost, maar de navolging van Christus door te Zijner liefde te willen lijden, en ten slotte nog, omdat God, vermits zij voor onze zaligheid niet noodig zijn, die gunsten niet behoeft te verleenen en wij door er naar te trachten vergeefsche moeite zouden aanwenden, aangezien God alleen die gunsten geeft aan wien Hij wil, en dikwijls juist dan, als men er het minst op bedacht is.

162. Door dit gebed gevoelt zich de ziel verruimd en verkwikt zoodat zij vrijer denkt aan hetgeen den dienst van God betreft. Zij denkt minder aan de hel en verliest de slaafsche vrees, doch wordt bezielid met een levendigen afschrik, om een zoo goeden God nog te vergrammen en meer en meer wordt haar vertrouwen bevestigd, dat zij Hem

eens zal bezitten. Wijl zij niet let op hare gezondheid, is zij in staat de boetvaardigheid veel strenger dan vroeger te beoefenen en wordt zij door verlangen verteerd, dit ook te doen.

Zij vreest niet zoozeer de kruisen, wijl haar geloof verlevendigd is; zij weet, dat, indien zij die omhelst, de goddelijke Majesteit haar te hulp zal komen door de genade; soms haakt zij naar die kruisen, wijl zij geen grooter geluk kent, dan iets voor God te lijden. Nu zij beter beseft, waarin haar ware grootheid gelegen is, ziet zij ook beter haar eigen ellende en, heeft zij eenmaal de hemelsche geneugten gesmaakt, dan heeft zij een walg van de ijdele genoegens der wereld; meer en meer schudt zij de gehechtheid af, welke zij er voor koesterde; zij is meer meester over zich zelve dan vroeger; in één woord, zij is hechter in de deugd gevestigd.

163. Bedenkt nu eens, mijne dochters, dat het, om in het vijfde vertrek (van de nauwe vereeniging met God) binnen te gaan, noodzakelijk is, dat wij ons zelve aan God schenken

zonder eenig voorbehoud. Hoe edelmoediger die afstand van ons zelve is, des te meer genaden ontvangen wij. En meent nu niet, dat dit gebed van vereeniging evenals het vorige gelijkt op een droom, waarin de ziel verzonken ligt, neen, want zij is zeer waakzaam op alles, wat Gods dienst betreft, maar volkomen doof voor de zaken der wereld en voor hetgeen op haar zelve betrekking heeft. Zij is zoo gevoelloos, dat zij, indien zij dit wilde, aan niets zou kunnen denken; der wereld geheel gestorven, leeft zij slechts in God.

Ik durf verzekeren, dat in den staat der ware vereeniging de duivel ons niet het minste kwaad kan doen. want wijl de goddelijke Majesteit met het wezen der ziel vereenigd is, durft hij niet naderen. De hemelsche vreugd, welke die vereeniging ons schenkt, doordringt en vervult ons geheel en al. God heft de werking van de vermogens der ziel op, om haar beter de goddelijke wijsheid mee te deelen. Op het einde des gebeds heeft de goddelijke tegenwoordigheid zulk een diepen indruk in de ziel nagelaten. dat het ons onmogelijk is, ooit die

gunst uit het geheugen te verliezen of aan derzelve werkelijkheid te twijfelen. Er zijn echter nog andere vruchten, doch hierop komen wij later terug.

164. Wat zoude ik niet kunnen zeggen van hetgeen God werkt in eene ziel, die in de gesteltenis verkeert, om de gunsten in dat vijfde vertrek verleend te ontvangen, over den staat, waarin zulk een ziel na die wonderbare goddelijke werking verkeert? Ik wil u echter door een vergelijking doen begrijpen, hoe, ofschoon hier alles Gods werk is, toch onze eigen gesteltenis, om zulk een gunst te verkrijgen, niet uit het oog moet worden verloren. Gij hebt wel eens gehoord, hoe de zijde gevormd wordt en dat zij ontstaat uit een kiem gelijkend aan een peperkorrel. Zoodra de moerbezieboom bladeren schiet, ontvangt ook die kiem door de warmte het leven. De kleine wormpjes, uit dien kiem ontstaan, voeden zich dan met het groen der moerbezieplant. Zijn zij wat grooter geworden, dan legt men kleine takjes voor hen neer, zij kruipen daarop en spinnen daar met hun kleinen mond de zijde, welke zij

uit zich zelve voortbrengen. In dit weefsel sluiten zij zich op en hun bestaan is geëindigd. Later treedt de onoogelijke worm uit zijn weefsel, herschappen in een kleinen witten, heerlijk schoonen vlinder. Aldus gaat het ook met onze ziel. De worm is er het beeld van. Zij begint te leven, nadat zij, door den adem des H. Geestes verwarmd, haar voordeel trekt uit de hulp, welke God allen schenkt, en zij de middelen aanwendt, door Hem aan de Kerk ter uitreiking toevertrouwd, zooals de H. H. Sacramenten, de prediciën, het lezen van goede boeken enz. Aldus gevoed, begint zij te leven en zich te versterken, totdat zij groot is geworden. Dan begint zij haar zijde te spinnen en het weefsel te vormen, dat voor haar het huis is, waarin zij moet sterven. Dit huis, zooals de H. Schrift getuigt, is Jezus Christus „Ons leven is verborgen in God en „Jezus Christus is ons leven.”

165. Moed dus, mijne dochters, verliezen wij geen oogenblik en haasten wij ons dat geheimzinnig weefsel te spinnen door onze eigenliefde te ver-

loochenen, onzen wil te breken en te sterven aan alles hier op aarde, door de versterving te beoefenen, de gehoorzaamheid, het gebed en alle andere deugden van onzen staat. Laat dien worm sterven, mijne dochters, laat hem sterven na het werk, waarvoor hij was geschapen, te hebben afgedaan. Zijn dood zal u tot de aanschouwing Gods voeren en wij zullen in de grootheid van God als verloren gaan, evenals die worm verborgen en begraven is in zijn weefsel. Wij zullen God aanschouwen d.i. Hij zal in dat gebed van vereeniging zich aan ons kenbaar maken.

166. Beschouwen wij nu eens den worm, die het beeld was onzer ziel. Nauwelijks is hij tot dien staat des gebeds opgevoerd, of hij is aan de wereld gestorven en wordt herschapen in een schoonen witten vlinder. Groote God, wie kan den toestand schetsen eener ziel, welke pas het geluk heeft gesmaakt, een oogenblik in die nauwe vereeniging met God te zijn toegelaten en in zijn grootheid te zijn verslonden! Want waarlijk, die ziel kent zich zelve

niet meer; er is zooveel verschil tusschen den toestand, waarin zij verkeerde, en dien, waarin zij zich nu bevindt, als tusschen dien afzichtelijken worm en den witten vlinder. Zij beseft niet, vanwaar haar zulk geluk te beurt kan vallen. Zij wordt door het verlangen verteerd, om God te loven en duizendmaal, zoo dit kon, te Zijner liefde te sterven. Dat verlangen verwekt in haar een onleschbaren dorst, om groote kruisen te aanvaarden en boetvaardigheid te plegen; meer dan ooit wordt zij tot de eenzaamheid en de afzondering getrokken en zoo vurig is eindelijk haar verlangen, dat God moge worden gekend en bemind door allen, dat zij de beleediging, Hem door het schepsel aangedaan, niet kan aanschouwen zonder diep bedroefd te zijn. Alles, wat zij op deze aarde ziet, walgt haar; alles, wat zij doet voor God, schijnt haar niets in vergelijking met hetgeen zij wel zou willen verrichten. Zij is volkomen onthecht van hare ouders, vrienden, van alle goederen der wereld; de omgang, dien zij nog met den naaste hebben moet, wordt haar pijnlijk.

167. Maar, zult gij zeggen, al legde ik mij meerdere jaren toe op de beschouwing van de boosheid der zonde, al trachtte ik al dien tijd in hen, die God beleedigen, kinderen Gods en ware broeders te zien, al beschouwde ik alle gevaren, waaraan ons dit ellendig leven blootstelt en beseftte ik, hoe voordeelig het is dit leven te verlaten, dat zou toch geenszins voldoende zijn, om mij zulke gevoelens in te storten. 't Is waar, mijne dochters, het zou niet voldoende zijn. Het gevoelen, door middel van de overweging verkregen, haalt niet bij dat, hetwelk in den staat, waarover ik spreek, wordt ingestort. Dat doordringt de ziel geheel en al en schijnt haar te verpletteren, zonder dat zij van haren kant daartoe iets bijdraagt, ja, soms tegen haren wil in.

168. Wat ik ook van dat vijfde vertrek reeds heb kunnen zeggen, mij dunkt, eene moeilijkheid moet nog worden opgelost en, wijl het zoo nuttig is, daarin te kunnen binnentreden, moet men de hoop daarop niet wegnemen bij degenen, wien God zulke bovennatuurlijke gunsten niet mededeelt.

Met Gods hulp kunnen wij allen tot een waarachtige vereeniging met God geraken, als wij zooveel mogelijk trachten af te zien van onzen eigen wil, om ons alleen aan dien van God te hechten. Zijt gij in die gesteltenis, mijne dochters, dan hebt gij niets meer te begeeren en moet gij u niet bezorgd maken over die zoo genotvolle vereeniging, waarvan ik heb gesproken, want wat daarin beter is, spruit voort uit die, waarover ik nu spreek en veronderstelt die reeds. Wel gelukkig de ziel, welke die bezit! Welke zoete rust smaakt zij reeds in dit leven in afwachting van de eeuwige rust? Behalve de gedachte, dat zij God kan verliezen, en het zien der beleedigen, Hem aangedaan, kan niets ter wereld haar meer bedroeven: armoede noch ziekte, noch ook de dood, uitgenomen de dood dergenen, welke nuttig waren voor de Kerk, want zij beseft, dat God veel beter weet, wat Hij doet, dan wij de goedheid of de slechtheid onzer verlangens inzien. Maar, mijne dochters, bedenkt het wel, dat zoowel in den eenen als in den anderen graad der vereeniging de worm moet sterven

en dat in de volkomen gelijkvormigheid met den goddelijken wil, in den hoogsten graad, die dood ook het smartelijkst moet wezen. In den eersten graad van vereeniging draagt het geluk, dat de ziel smaakt in dit nieuwe, van geestelijke geneugten overvloeiend leven, er veel toe bij om dien worm te laten sterven, terwijl in de vereeniging van algeheele gelijkvormigheid de ziel zelve, zonder van hare gewone leefwijze af te gaan, dien worm den doodsteek geeft. Ik geef het toe, mijne dochters, die toestand is smartvoller dan de eerste, maar de belooning zal ook des te grooter wezen, wanneer wij zegevierend uit den strijd te voorschijn treden. Dit is de vereeniging, waarnaar ik geheel mijn leven heb verzucht, waarom ik zonder ophouden Onzen Heer heb gesmeekt. Het is ook de vereeniging, die men het gemakkelijkste kan kennen, waarin men het veiligst wandelt.

169. Naar mijne meening is het zekerst bewijs van onze vereeniging met God een teedere en waarachtige liefde tot den naaste, want wij kunnen

de liefde niet immer peilen, welke wij God toedragen, maar in hetgeen de naastenliefde betreft, is onze blik meer vrij en onbelemmerd. Hoe meer vorderingen gij daarin maakt, mijne dochters, des te zekerder is ook uw voortgang in de liefde Gods, want de liefde, welke Hij ons allen toedraagt, is zoo groot, dat Hij onze liefde tot den naaste beloont door ons vermeerdering in zijne liefde te schenken. Vraagt Hem dus zonder ophouden, dat Hij die naastenliefde in uw hart ontsteke, verloochent uw eigen wil, om u te voegen naar dien uwer zusters, schrikt voor niets terug, waar het geldt haar bij te staan, en schijnt u dit hard, denkt dan, mijne dochters, dat de liefde van onzen goddelijken Bruidegom Hem den wreeden kruisdood heeft doen sterven, om haar van den eeuwigen dood te verlossen.

170. Zoo veel in mijn vermogen is, wil ik u duidelijk maken, wat de vereeniging met God eigenlijk schijnt te wezen en, zooals ik gewoon ben, zal ik dit doen door een vergelijking en wel door die van mijn kleinen vlinder. Gij hebt dikwijls gehoord, dat God met de zielen

een geestelijk huwelijk aangaat. Ik geef toe, die vergelijking is min passend, doch er is geen andere, welke beter uitdrukt, wat ik wil zeggen, want hoewel er vooral dit groote verschil is tusschen die geheimzinnige vereeniging en het gewone huwelijk, dat het eene geestelijk, het andere vleeschelijk is en dus de geestelijke geneugten door God in het eerste meegedeeld verre de bevredigingen overtreffen, die het andere geeft, toch hebben zij dit gemeen, dat beider band de liefde is. In het eerste, in den staat van vereeniging, verbindt zich de liefde met de liefde en alle werkingen zijn zoo zuiver, zoo heerlijk en onuitsprekelijk zoet, dat men er geen woorden voor kan vinden. Mijns inziens voltrekt het gebed der vereeniging niet geheel dat geestelijk huwelijk, doch bereidt het voor. Wanneer twee personen zich aan elkander willen verbinden, onderzoeken zij eerst, of zij bij elkander passen, vervolgens komen zij bijeen, om zich te verzekeren, of zij elkander voldoen. Eveneens gaat het in het geestelijk huwelijk. Stelt u voor, dat het plan daartoe is gevormd en dat de ziel, na haren Bruidegom, welken zij

bij zich ziet, beoordeeld te hebben, besloten is, geen anderen wil meer te hebben dan dien des goddelijken Bruidegoms, Hem te behagen in alles; dan wil de goddelijke Majesteit van hare zijde, ziende, dat die ziel in zulke goede gesteltenis verkeert, ook wel met haar spreken, zich met haar onderhouden, om haar beter het groote geluk te doen beseffen, dat Hij haar schenkt door haar tot Bruid te kiezen. Ik kan vrij zeggen, dat hierin het gebed van vereeniging bestaat, hetwelk slechts een korte wijle duurt. In dit onderhoud behoeft de ziel door een geheimen kortstondigen blik slechts te zien, wie die goddelijke Bruidegom is, die zich gewaardigt haar uit te kiezen, of zij is er geheel door verrukt. Alleen die blik heeft haar eensklaps die geheimzinnige vereeniging meer waardig gemaakt en zij doet alles, wat in haar vermogen is, dat die goddelijke verbintenis niet worde verbroken. Zou zij echter, in plaats van zich geheel aan dien hemelschen Bruidegom te schenken, zich hechten aan iets buiten Hem, wat dan ook, terstond zou zij Hem zien heengaan, terstond van zijne onuitsprekelijke genietingen zijn verstoken.

171. Zielen, als God u de genade heeft geschonken, tot dezen trap op te klimmen, dan bezweer ik u in zijn Naam, waakt en vlucht de gelegenheden. Want tot zoover is de ziel nog niet sterk genoeg, om zich zonder gevaar daarin te begeven. Nu de verloofden nog slechts éénmaal elkander hebben aanschouwd, wendt de duivel al het mogelijke aan, om de verbintenis te verhinderen en de ziel in zijn netten te verstrikken. Hij weet, dat, wanneer dit hem gelukt, hij ook meerdere anderen zal mee-leuren in het verderf. Het schijnt, dat hierom gansch de hel heeft samengespannen tegen een ziel, die tot dezen trap is opgevoerd.

Gij zult mij misschien vragen, hoe het mogelijk is, dat een ziel, zoo geheel overgegeven aan Gods wil, nog door den duivel kan worden misleid, terwijl zij bovendien zoo onthecht is aan de wereld, zoo dikwijls is versterkt door het ontvangen der H. H. Sacramenten, met geen ander verlangen is bezielde, dan om God te dienen en Hem in alles welgevallig te wezen, ja, terwijl zij in zekeren zin voortdurend met de engelen des hemels omgaat?

Ik voor mij echter zie nergens meer volkomen veiligheid, als ik denk aan de trouweloosheid van een Judas, die leefde in gezelschap der apostelen, in de innigste vriendschap met zijn goddelijken Meester, wiens teedere woorden hij mocht opvangen uit den goddelijken Mond.

Wat uw vraag betreft, ik antwoord u, dat, bleef de ziel immer aan Gods wil gehecht, zij nimmer gevaar zou loopen verloren te gaan. Maar de duivel nadert listig, hij brengt de ziel tot kleine tekortkomingen, die licht schijnen, en stelt die voor als iets goeds. Zoo verduistert hij langzaam het verstand, verhardt den wil, wekt en prikkelt hare eigenliefde zoo, dat de ziel eindelijk afwijkt van den wil van God en haar eigen wil volgt.

Vergeet dan nimmer, mijne dochters, dat er geen slot is zoo streng, waar die doodvijand niet kan binnensluipen, geen woestenij zoo afgezonderd, waar hij niet heensnelt. Weest dus immer op uwe hoede! Dit is, dunkt mij, het beste middel, om het gevaar te ontkomen. Zijn wij vooreerst trouw in het gebed, opdat God ons door zijn

hand ondersteune, gedachtig dat, als Hij ons een oogenblik aan ons zelve overliet, wij in het niet zouden terugzinken; stellen wij tevens op Hem ons eenig vrouwen, niet op ons zelve; gaan wij vervolgens zorgvuldig na, of wij voortgang maken in de deugd dan wel achteruitgaan, vooral in de liefde, welke wij elkander verschuldigd zijn, en in het verlangen, om voor de geringste van allen gehouden te worden; houden wij stipt dit onderzoek en bidden wij God, ons licht te schenken; dan zullen wij weldra het goed en het kwaad in ons onderscheiden, zien, wat ons tot voordeel of nadeel strekt.

172. Spreken wij nu van het zesde vertrek, waarin de ziel, door de liefdeschichten haars goddelijken Bruidegoms gewond, zooveel mogelijk de eenzaamheid zoekt en alles, wat haar hinderlijk is, uit den weg ruimt. De eerste aanschouwing van den Bruidegom is zoo diep in haar geheugen gegrift, dat het haar eenigst verlangen is, zijne tegenwoordigheid nog te genieten.

Hoewel zij vast besloten is, geen anderen Bruidegom meer te kiezen en

zij vurig naar Hem verlangt, wil Deze toch, dat haar verlangen vuriger zij, dat zij groote offers brenge, om in het bezit te komen van dat goed, het grootste aller goederen.

O God, hoeveel in- en uitwendige smarten moet men niet verduren alvorens het zevende vertrek te mogen binnentreden! Het zal nuttig zijn over eenige dezer smarten te spreken; met de lichtste wil ik beginnen. Het zijn de lasteringen van hen, met wie men gewoonlijk leeft en zelfs ook van degenen, met wie men nimmer in de geringste betrekking heeft gestaan. Men wordt door zijne vrienden verlaten, ja, deze vallen juist het bitterst, het scherpst uit. Doch dit verschrikt haar niet. De ondervinding heeft haar getoond, hoeveel voordeel uit die beproeving te trekken is; zij denkt, dat hare lasteraars God daardoor niet beledigen, dat Hij hunne verblindheid toelaat, om haar meer verdiensten te doen vergaderen en met deze gevoelens beziel, beschouwt zij zelve als haar beste vrienden en bemint hen teederder dan degenen, die te haren gunste spreken.

173. Hoe handelt nu van den anderen kant de goddelijke Bruidgom met die ziel? Hij wil, voor Hij haar als Bruid aanneemt, dat zij al hare verlangens enkel en alleen op die verheven gunst richte en Hij gebruikt, om dat doel te bereiken, middelen zoo zoet, dat de ziel die nauwelijks kan begrijpen. Zij gevoelt, dat haar een wonde is geslagen, overvloeiend van zoetheid, doch door wien en hoe, dit weet zij niet. Die wonde reikt tot in haar ingewanden, en het schijnt haar toe, dat hij, die de wonde sloeg, met den schicht terug te trekken, haar ook de ingewanden ontrukte. Die ziel trekt hieruit een dubbel voordeel, namelijk een vuriger verlangen, om alles ter liefde Gods te lijden, en een sterker wil, om van alle genoegens der aarde, van allen menschelijken troost en wat dies meer zij af te zien.

174. God gebruikt ook nog een ander middel, om zich aan de ziel mede te deelen. Hij richt tot haar eenige duidelijke woorden, en wilt gij weten, of die van Hem komen, let dan op de volgende kenmerken. Vooreerst de

macht en het gezag, dat uit dezelve spreekt; het zijn krachtige woorden, welke immer hun eigen uitwerking voortbrengen; ten tweede, dat zij de ziel een zoeten vrede instorten, een godvruchtige stille ingekeerdheid en haar geschikt maken immer God te loven; ten derde eindelijk, dat zij dusdanig in het geheugen blijven geprent, dat geen derzelve daar ooit wordt uitgewischt.

175. Soms gaan die woorden van een verstandelijk visioen vergezeld. Dan gaat God het vertrouwelijkt met de ziel om en zoo duidelijk hoort zij Hem en op zulk een geheimzinnige wijze, dat dit hooren zelf en tevens de uitwerking van het visioen haar volkomen geruststellen en volledige zekerheid verschaffen, dat het in de verste verte geen spel der verbeelding wezen kan. Dit woord toch wordt zoo diep in ons geheugen gegrift, dat wij er de minste lettergreep niet van zouden kunnen vergeten en meermalen wordt dat woord plotseling vernomen, als wij volstrekt niet denken aan datgene, waarop het betrekking heeft.

Spoedig zal men ook erkennen, welke woorden van den duivel komen. Hij kan hier niet de uitwerkselen, door Gods woorden gewrocht, nabootsen noch in de ziel vrede en licht nalaten, maar veeleer verwarring en onrust.

176. Om die geestelijke vereeniging nog sterker te maken, voert God de ziel op tot verrukkingen, die haar het gebruik der zinnen doen verliezen. Anders zou zij nimmer zoo dicht die goddelijke Majesteit kunnen naderen, zonder doordrongen te worden van een schrik, welke haar misschien het leven zoude benemen. Om haar tot die verrukking op te voeren, is het soms voldoende een enkel woord van God te hooren of te herdenken. Dan vereenigt Onze Heer Zich op een zoo onuitsprekelijke wijze met die ziel, dat God en zij alleen het geheim dier vereeniging kennen.

De ziel echter bezit die kennis niet zóó, dat zij die kan uitleggen, doch zij begrijpt dat geheim door een inwendig gevoel. Nimmer is haar verstand zoo verlicht als dan, om de dingen Gods te kennen. Onze Heer gewaardigt zich haar sommige mysterien te ontsluiëren

en haar visioenen te schenken, welke tevens op hare verbeelding werken, die zij kan mededeelen aan anderen en die zoo diep in haar geheugen blijven geprent, dat zij die nimmer kan vergeten. Om het verstandelijk visioen te beschrijven, schiet ieder woord te kort. Men kan het niet verklaren of mededeelen.

177. Na zulke verrukkingen is dikwijls de wil als verlamd en de geest nog geheel verslonden in hetgeen hij heeft aanschouwd, zoodat gedurende den geheelen dag de ziel niet in staat is, zich op iets anders te richten dan op de liefde van haar God. En met des te meer vuur wordt zij hiertoe gedreven, wijl zij slechts walging koestert voor de schepselen.

Maar is zij tot zich zelve teruggekeerd, hoe verlegen, hoe beschaamd is zij dan niet, in het besef, dat zij zulke gunsten zoo geheel onwaardig is! Hoe vurig verlangt zij dan niet zich zelve geheel aan den dienst van God te wijden, wat het Hem dan ook behage haar te bevelen. Ach, bezat zij toch duizendmaal het leven, om het Hem te

slachtofferen. Konden alle schepselen in zooveel tongen worden herschapen, om haar bij te staan in het zingen van den lof van Hem, dien zij bemint. Bovendien wordt zij door zoo hevigen dorst naar boetvaardigheid geprikkeld, dat alle gestrengheden, waaraan zij zich zou kunnen onderwerpen, haar licht toeschijnen en gemakkelijk; de kracht der liefde neemt eenigermate het gevoel daarvan weg. Duidelijk ziet zij in, hoe de martelaren de pijnen, welke men hun aandeed, konden verduren, wyl zij geholpen werden door Hem, ter liefde van wien zij die verdroegen. Zij breekt in liefdeklachten uit voor haren God, als geene gelegenheid tot lijden zich aan haar voordoet.

178. Een ander soort van verrukking is de vlucht des geestes en ik noem deze aldus, wyl er de ziel door zulk een snelle beweging wordt opgevoerd en de geest zoo spoedig buiten zich zelve wordt gebracht, dat men er voor terugschrikt, vooral in den beginne, als men nog niet zeker is, of zij wel van God komt. Het is, als werd de geest van het lichaam gescheiden. In een oog-

blik wordt de ziel in zoovele zaken onderwezen, dat zij na meerdere jaren zwoegens er het kleinste deel niet van zoude vermogen te kennen. Bij het einde dier verrukking heeft zij de drie voordeelen ervan gewonnen, doch in veel volmaakter graad: wonderbare kennis namelijk van God, een zeer geringen dunk van zichzelf en diepe verachting voor alles, wat den dienst van God niet kan bevorderen.

179. Zulke gunsten wekken in de ziel het vurigst verlangen op naar Hem, wien zij die verschuldigd is. Haar leven is van dan af een aaneenschakeling van martelingen, door de zoetste geneugten vergezeld. Vurig verlangt zij naar den dood en onder een vloed van tranen smeekt zij God, haar uit dit ballings oord weg te nemen. Zij brandt en gloeit van een liefde zoo teeder, dat zij bij de minste gelegenheid omhoog vliegt. Vandaar dat in dit vertrek de verrukkingen veelvuldiger zijn en zoo onweerstaanbaar tevens.

180. God stort dien zielen een zoo sterke begeerte in, om Hem toch nimmer

te bedroeven, ook niet in de kleinste, nietigste dingen, en zelfs niet de minste onvolmaaktheid te begaan, dat zij alleen daarom den omgang met de schepselen zouden willen ontvluchten en zij een heilige afgunst voeden jegens degenen, die het geluk hebben in de woestijn te leven.

Maar van den anderen kant zouden zij te midden van de personen der wereld willen zijn in de hoop, er iets toe bij te dragen, dat God meer werd geprezen, zij het slechts door eene enkele ziel.

181. Het ware een dwaling, te gelooven, dat de zielen, waarover ik nu spreek, zoo zeker hun goddelijken Bruidgom bezitten, dat zij geen reden meer hebben tot vreezen of tot het beweenen hunner zonden; neen, maar in stede van aan straffen te denken, welke zij hebben verdiend, stellen die zielen zich hun groote ondankbaarheid voor jegens God, die toch zoo edelmoedig behoort te worden gediend; zij zijn bedroefd, Hem te hebben beledigd en dit te inniger, naar mate zij groter gunstbewijzen van Hem hebben ontvangen

en dus beter zijn onbegrijpelijke grootheid kennen. Zij staan verbaasd over hun verblindheid en betreuren het, zoo groot een God te hebben kunnen vergrammen. Zij kunnen niet begrijpen, hoe zij zoo koud en hard zijn geweest; zij zouden geen rekenschap kunnen geven van die onzinnigheid en kunnen het zich zelven niet vergeven, zoo dwaas te zijn geweest, met zulke verachtelijke dingen boven Hem te stellen. Haar smart wordt nog verdubbeld, als zij de onbegrijpelijke goedheid Gods aanschouwt, welke gunsten uitdeelt aan hen, die de hel hebben verdiend.

182. Om u nog beter te doen inzien, dat de ziel, hoe meer zij vordert op den weg des geestelijken levens, ook des te nauwer met Jezus verbonden leeft, moeten wij beschouwen, hoe Hij, zonder eenige medewerking van onzen kant en door een louter blijk der goddelijke milddadigheid, ons de genade verleent altijd zijne tegenwoordigheid te genieten. De ziel aanschouwt Hem, wanneer Hij Zich aan haar mededeelt, wanneer Hij haar de bewijzen geeft

van zijne liefde door verschijningen en wonderbare visioenen. Zoo gevoelt zij soms, geenszins op zulk een gunstbewijs voorbereid, plotseling, hoe Jezus Christus, Onze Heer, haar is genaderd, doch zij ziet Hem niet noch met de oogen des lichaams noch met die der ziel. Zulk een visioen, dat des verstands genaamd, geeft der ziel op bijzondere wijze de kennis van God. Het geluk, voortdurend in gezelschap van zulk een meester te wezen, verteedert nog de liefde, welke zij Hem reeds toedroeg. Het verlangen, dat reeds andere gunsten in haar hadden gewekt, om zich voortaan geheel aan Gods dienst te wijden, wordt ten toppunt gevoerd; zij leeft met een nog zuiverder geweten, dank zij het voorrecht, dat zij zich Gode zoo nabij gevoelt. Beschaamd en nederig bedenkt zij, dat zij zulk een genot niet aan haar eigen verdienste kan toeschrijven en verre van zich daardoor hooger te achten, meent zij integendeel, dat ieder ander God beter dient dan zij, wijl in haar oogen niemand anders meer verplicht is, dan zij, om zich zonder eenig voorbehoud voor zijn dienst te slachtofferen. Aldus gaat iedere foat,

welke zij te Zijnen opzichte begaat, haar ter harte, en terecht.

183 Spreken wij nu over de visioenen, welke op de verbeelding werken en visioenen der verbeelding worden genoemd. Wil Onze Heer eene ziel een buitengewone gunst verleenen, dan toont Hij haar duidelijk zijne H. Menschheid, zooals deze op aarde was of zooals zij was na zijne Verrijzenis, en hoewel dit visioen bliksemsnel voorbijgaat, blijft het toch zoo diep in de verbeelding ingedrukt, dat het er nimmer kan worden uitgewischt, tot dat die ziel de eeuwige glorie zal zijn ingegaan. Het is een beeld, dit lijdt geen twijfel, maar het is een beeld zoo vol leven, dat het soms tot de ziel spreekt en haar groote geheimen ontsluit. Verleent haar God dit gunstbewijs, dan geraakt zij in verrukking, wijl hare geringe krachten een blik niet kunnen verdragen, welke bij haar zooveel bewondering wekt. Uit deze verschijning trekt zij vooral dit voordeel, dat, wanneer zij denkt aan het Leven of het Lijden des Heeren, de herinnering aan zijn zacht en schoon gelaat haar verteedert en troost, even-

als men hier op aarde met meer genoe- gen denkt aan een persoon, wien men veel verschuldigd is, wanneer men hem heeft gezien, dan wanneer men hem nimmer heeft ontmoet. Die gunstbewijzen verplichten de ziel, God met meer volmaaktheid te dienen.

184. Soms brengt Onze Heer een ziel, die met volle bewustzijn bidt, op eens in verrukking en ontsluit haar geheimen, welke zij in God meent te zien. Het is een visioen des verstands, hetwelk aan de ziel toont, hoe alles in God besloten is, hoe men alles in God aanschouwen kan. Dit visioen heeft veel nut, want hoewel het ook snel voorbijgaat, blijft het toch diep in den geest gegrift, terwijl het de ziel beschaamt door haar te doen inzien, hoe groot de zonde is. Want, wijl wij geheel in God verborgen zijn, bedrijven wij de zonde niet slechts in zijne tegenwoordigheid, doch in Hem Zelfen. Stelt u God eens voor als een onmetelijk en heerlijk paleis, waarin geheel de wereld besloten is. Kan dan de zondaar eenige misdaad bedrijven buiten dat paleis? Voorzeker neen. Hoeveel reden tot

vrees biedt deze gedachte ons dan niet; hoe noodzakelijk is het, dat wij dikwijls daaraan denken! Hoe schittert daarin de onmetelijkheid der zonde ons tegen! O, zijn wij eens van die waarheid doordrongen, dan zullen wij niet meer zoo ongevoelig, zoo dwaas zijn, die aanbiddelijke majesteit Gods te beleedigen!

185. Overweegt, mijne dochters, de onuitsprekelijke barmhartigheid Gods en het onuitputtelijk geduld, dat Hij te onzen opzichte betoont, door ons op het oogenblik zelf, dat wij zondigen, niet neer te storten in den afgrond der hel. Wat is ergelijker, dan te zien, hoe God, onze Schepper, zoovele beleedigingen, welke wij in Hem Zelfen bedrijven, verdraagt, terwijl wij zelfs het minste ongelijk, eenige lichtzinnige woorden, in onze afwezigheid, misschien zonder verkeerde bedoeling, gesproken, nog niet kunnen verdragen? O, ellende van het menschelijk geslacht, wanneer zullen wij toch ten minste eenigszins de goedheid van dien grooten God navolgen! Denkt dus niet, dat het iets groots is, de beleedigingen te verduren; tracht die immer goed op te nemen;

bemint hen, die ze u aandoen, wijl God liet ophoudt ons lief te hebben ondanks zoo menige beleediging, door ons Hem aangedaan. Moeten wij anderen dan niet willen vergeven, zooals Hij ons vergeeft?

186. Soms ook ontsluiert God voor de ziel een waarheid over Zich Zelfen, welke door haar licht alle waarheden in de schepselen verduistert. Hij doet haar inzien, hoe Hij alleen de Waarheid is, die niemand kan bedriegen. Hieruit moeten wij leeren, mijne dochters, dat, willen wij ons in iets althans aan onzen goddelijken Bruidegom gelijkvormig maken. wij moeten trachten te wandelen op den weg der waarheid voor Hem en voor de menschen. Wij moeten nimmer ons zelve hooger of beter schatten, dan wij zijn, doch God eer en glorie geven voor alles, wat van Hem afkomstig is en aldus rechtmatig handelen ten opzichte van ons zelve uit eerbied en liefde voor de waarheid. Aldus zullen wij geraken tot de gering-schatting dezer wereld, waar slechts leugen en bedrog heerscht, waar niets bestendig duurt.

187. In het bijzonder bemint God, die de opperste Waarheid is, de nederigheid, wijl in ootmoed wandelen hetzelfde is als den weg volgen der waarheid; en wij geven groote eer aan de waarheid, indien wij erkennen, dat wij van ons zelve slechts ellende en zonde hebben. Wie dit niet erkent, wandelt in de duisternissen der logen, doch hoe meer men dit inziet, des te aangener is men ook aan de opperste Waarheid, wijl men in haar wandelt.

188. Meer en meer verlicht in de kennis der grootheden Gods, ziende dat zij van Hem is gescheiden en er nog verre af is, Hem te bezitten, brandt de ziel van steeds vuriger verlangen, om in het bezit van God te treden. Zij ziet steeds helderder en levendiger in, hoezeer Hij toch verdient bemind te worden; zij wordt steeds sterker van liefde tot Hem ontvlamd, en duurt die begeerte jaren en jaren, dan lijdt zij door die liefde onbegrijpelijke smarten.

O, mijn Heer en mijn God, tot welk een uiterste foltert Gij de U minnende zielen! Maar ach, wat is dat lijden ver-

geleken bij de gunsten, waarmede Gij haar overlaadt! Is het dan niet billijk, dat wij, hetgeen veel waard is, ook duur koopen? En kan een ziel te duur een genade koopen, welke haar zuivert, om in het zevende vertrek te mogen binnengaan, evenals het Vagevuur de zielen zuivert voor den Hemel? Wat is dat lijden bij zulk een gunst? Slechts een drup water vergeleken bij den Oceaan.

189. Moge nu de Heer zelf mijn pen bestieren en mij in staat stellen, u een gedachte te geven van de wonderen, welke Hij wrocht in dat zevende vertrek. Mijn eenig doel bij het ontsluiten zijner barmhartigheid is zijn Naam te verheerlijken en te doen zegenen. Dikwijls heb ik Hem gebeden, Hij zoude mij de genade verleen, u goed in te prenten, hoe noodzakelijk het is, dat gij van uwen kant niets verwaarloost, om u die heilige vereeniging waardig te maken, welke het toppunt van uw geluk moet zijn.

Gewaardigt zich dan God, zich over die ziel te ontfermen, dan leidt Hij haar binnen in zijne woning, om die heilige

verbintenis aan te gaan. Evenals Hij in den Hemel woont, zoo moet Hij ook wonen in de ziel als in een tent, geheel voor Hem opgeslagen, zoodat zij wordt herschepen in een anderen Hemel. Hij wil haar vervolgens geheel in Zich binnenvoeren en niet slechts het hoogere gedeelte, zooals Hij dit vroeger deed in het gebed der vereeniging en der verrukking. Om haar eenigszins de gunst te doen beseffen, welke Hij haar verleent, leidt Hij haar zijn eigen woning binnen en schenkt haar een verstandelijk visioen der waarheid.

Duidelijk, als in een van licht schitterenden nevel vertoonen zich haar de drie goddelijke Personen der Allerheiligste Drieëenheid en met volkomen zekerheid verneemt zij, dat alle drie slechts ééne zelfstandigheid, één macht, één wijsheid, één zelfde God zijn. Aldus zou men kunnen zeggen, dat de ziel, hetgeen wij hier op aarde slechts kennen door het geloof, in dit licht aanschouwt, hoewel zij niets ziet noch met hare lichamelijke oogen noch met die des geestes, want dit visioen vertoont geen beelden, werkt niet op de verbeelding, doch alleen op het ver-

stand. In dit visioen deelen zich die drie goddelijke personen mede aan de ziel, zij spreken tot haar en doen haar de woorden verstaan, door Onzen Heer in het Evangelie gesproken, dat Hij, de Vader en de H. Geest zullen komen wonen in die zielen, welke Hem beminnen en zijne geboden onderhouden. Verre van in dit visioen te zijn verslonden is de ziel meer geschikt voor alles, wat den dienst van God betreft, doch is zij eenmaal zonder bezigheid, dan blijft zij stil en rust in dit aange-naam gezelschap.

190. Gaan wij eindelijk over tot die geestelijke en goddelijke verbintenis. Eerst verschijnt Onze Heer haar in Zijn H. Menschheid in een visioen der verbeelding. Daardoor wordt in haar alle twijfel opgeheven zoowel omtrent de waarachtigheid van deze gunst als omtrent haar goddelijken oorsprong. Aan anderen kan God zich onder een verschillende gedaante vertoonen, maar aan de ziel, waarover ik spreek, verschijnt Hij na de H. Communie in dien luister en schitterende majesteit, welke Hem omstraalde na zijne Verrijzenis;

Hij zegt dan tot haar: „Behartig voortaan „mijne belangen, Ik zal voor de uwe „zorgen”, en andere dergelijke woorden, welke het hart beter gevoelen kan, dan de tong vermag ze uit te drukken.

Vervolgens, zonder dat echter het lichaam eenig deel heeft in die hemelsche vereeniging, en zonder dat de zintuigen iets doen of waarnemen, verschijnt Hij aan de ziel niet in een visioen der verbeelding, maar in een verstandelijk, hetwelk door heerlijkheid alle voorgaande overschaduwet, zooals Hij na de Verrijzenis te midden der vergaderde Apostelen verscheen zonder door de deur der zaal binnen te gaan en hun zeide „Vrede zij u.” Aan dat verachtelijk schepsel wil Hij zich zóó vast verbinden, dat Hij geen scheiding meer toelaat, evenals bij hen, die het huwelijk reeds met een onverbreekbaren band heeft vereenigd. De eenvoudige verloving, door het gebed der vereeniging en dat der verrukking voorgesteld, sluit deze blijvende verbintenis nog niet in.

Is de ziel eenmaal dat zevende vertrek binnengegaan, dan treedt zij niet meer uit het middelpunt, waar haar

God zich bevindt; niets kan meer den vrede storen, welken zij ontvangt van Hem, die dezen weleer zijnen Apostelen schonk. Als ik denk aan dat „Pax vobis”, hetwelk Christus den Apostelen toestierde, dan dunkt mij, dat het goddelijk woord nog verre de zoetheid dier klanken moet overtreffen. Bij God is spreken handelen en zoo onthechten de woorden, welke God richt tot een ziel in zulke goede gesteltenis, haar zonder twijfel geheel van alles, wat haar nog van het lichaam overblijft, om slechts den geest nog te doen leven, om haar in staat te stellen, zich met den ongeschapen Geest te verbinden door die hemelsche vereeniging, waarover ik thans spreek. Het is bovendien zeker, dat, zoo wij ons volkomen van alle genegenheid tot het schepsel onthechten, Onze Heer ons terstond van ZichZelfen vervult. In dien zin bad Hij tot den eeuwigen Vader voor zijne apostelen, toen Hij vroeg, dat zij allen één zouden zijn en, evenals Hij was in den Vader en de Vader in Hem, zij ook eveneens één zouden zijn in den Vader en in Hem.

191. *a.* Na beschouwd te hebben, hoe die geheimzinnige vlinder met zooveel vreugde stierf, wijl hij zijn rust in God gevonden had, en hoe Jezus Christus in hem leefde, moeten wij nog zien, welk een leven het is, dat hij leidt. De uitwerkselen zullen toonen, of hij waarlijk de hierbedoelde gunst heeft ontvangen.

b. Het eerste uitwerkseel is, dat men zichzelf vergeet, als kende men zich zelf niet meer. De ziel is slechts bezorgd, de eer van God te bevorderen en het is duidelijk, dat zij zijnen wenk involgt van slechts aan zijne goddelijke belangen te denken; Hij zou de hare ter harte nemen.

c. Het tweede is een vuriger verlangen naar lijden, maar wegens hare groote gelijkvormigheid met het welbehagen Gods blijft de ziel in rust. Zij smaakt echter groote vreugd, wanneer men haar vervolgt of verongelijkt, en bewaart te midden dier verongelijkingen een zoeter vrede dan in de vorige verrekken.

d. Het derde is een sterker begeerte, om God te loven en te dienen, den naaste te stichten en hem van nut

te wezen. Dit verlangen is zoo groot, dat zij niet meer wenscht te sterven, maar slechts te leven in lijden en arbeid, om iets, zij het nog zoo weinig, bij te dragen aan de bevordering van Gods eer. Haar vreugd is het, iets te kunnen doen voor dat goddelijk Slachtoffer, vooral als zij Het zoo verguisd ziet en het kleine getal aanschouwt van hen, die enkel en alleen zijn eer beoogen.

e. Het vierde is haar volkomen onthechting van alles. Zij kent geen ander verlangen meer, dan om in de eenzaamheid te leven of het heil des naasten te behartigen.

192. Wat vooral dit vertrek van de overige onderscheidt, is, dat dorheid er uiterst zelden voorkomt. De ziel is geheel vrij van al die inwendige kwellingen, welke haar nu en dan in de vorige vertrekken omringden. Bijna voortdurend verkeert zij in een zuivere, zoete rust. Ik heb nog kunnen opmerken, dat de verrukkingen, als men tot dezen trap is opgeklommen, zeldzamer worden en vergezeld gaan van de vlucht des geestes.

193. Denkt nu echter niet, mijne dochters, dat de ziel in weerwil van haar verlangen en haar vast besluit, om voor niets ter wereld nog de minste onvolmaaktheid te begaan, er somtijds geen meer begaat, ja, dat zij zelfs, hoewel niet met vrijen wil, geen zonden meer bedrijft. Ik zeg, niet met vrijen wil, want van opzettelijk zonden te bedrijven bewaart haar God door een bijzonder gunstbetoon. Zij kan echter de vrees niet geheel van zich schuiven, als zij in de H. Schrift ziet, hoe eenigen dergenen, welke onze Heer zoo milddadig had begunstigd, nog vielen. Dat dus degenen onder u, mijne dochters, welke zich het veiligst wanen, juist het meest vreezen, want gelukkig de mensch, aldus spreekt de koninklijke Profeet, gelukkig de mensch, die den Heer vreeft.

194. Het zal goed zijn, u thans nog te zeggen, met welk doel God zijn gunsten aan eenige zielen uitdeelt. Het ware een dwaling te gelooven, dat het is, om hen met vertroosting te overladen, want geen uitstekender gunst kan onze Heer ons bewijzen, dan ons

leven aan het zijne gelijk te maken. Die gunsten beoogen onze zwakheid te versterken, om ons in staat te stellen, het grootste lijden evenals onze goddelijke Heiland te verduren. Zij, die het dichtst den Heer zijn genaderd, waren immer diegenen, welke het meeste hadden geleden; getuigen hier van zijn de gezegende Maagd Maria en de heilige Apostelen.

195. Deze geestelijke verbintenis moet werken voortbrengen, altijd werken. Deze zijn het, welke bewijzen, dat die gunsten waarachtig zijn. Slaat uw blik op Jezus Christus, gehecht aan het kruis, en alles zal u gemakkelijk zijn. Zou men dan dien aanbiddelijken Meester, die ons zijn liefde door daden heeft getoond en daarvoor naamlooze smarten heeft geleden, zou men Hem enkel met woorden kunnen bevredigen? Weet gij, mijne dochters, wat het zeggen wil, den weg des geestelijken levens te bewandelen? Het is zich slaaf maken van God, met Christus' zegel, het kruis, gemerkt, het is afstand doen van zijn eigen wil, om te worden geslachtofferd voor het heil der wereld,

zoools Jezus Christus dit voor Zich Zelfen heeft uitverkoren.

196. Geheel dit geestelijk gebouw heeft tot grondslag de nederigheid. Dat dan, mijne dochters, om dit hecht en sterk op te trekken, ieder uwer trachte de geringste, de slavin van allen te wezen, altijd beminnelijk en gedienschtig. Alles, wat gij in dien geest doet, zal u tot onberekenbaar voordeel strekken. Het zullen zooveel steenen zijn, hecht en stevig vastgemetseld, die verhoeden, dat het gebouw weder instort.

197. Waar David ons leert, dat wij met de heiligen heilig worden, hoe kunnen wij er dan nog aan twifelen, of de ziel, vereenigd met den God van Kracht, wordt bovenmate versterkt door dien vrouwelijken, geestelijken omgang? In dien omgang, die vereeniging met God hebben de heiligen den moed geput, welke hen in staat stelde te lijden, ja, te sterven voor hun God.

198. Meent nu niet, mijne dochters, dat, om Onzen Heer te ontvangen, het

noodig is, dat Martha en Maria gescheiden worden, neen, dat immers zou zijn, Hem ontvangen en Hem geen voedsel geven. En wie zou Hem dat gegeven hebben, hadde Martha evenals Maria zich aan zijne voeten neergeveld, om zijne woorden op te vangen? Het voedsel, dat Hij vraagt is, dat wij op alle mogelijke wijzen trachten zielen voor Hem te winnen, welke Hem eeuwig prijzen en lofzingen.

199. Wilt nu ook niet aan de geheele wereld tot heil verstrekken, doch houdt u tevreden, nuttig te wezen voor degenen, met wie gij leeft; wijl gij jegens hen meer verplichtingen hebt, zal ook alles, wat gij voor hen doet, meer waarde hebben voor God. Meent gij, mijne dochters, dat het geen waarde heeft, een zoo diepe nederigheid te bezitten, zoozeer verstorven te wezen, zoo goed uwe zusters te dienen, haar zooveel liefde toe te dragen en van zooveel liefde te branden voor den Heer, dat het vuur, hetwelk uw hart verteert, allen in liefde ontsteekt? Meent gij soms, dat het geen waarde heeft, alle deugden te beoefenen met zooveel stand-

vastigheid, dat zij zich als gedwongen gevoelen, uw voorbeeld te volgen? En zegt nu niet: „Zij zijn reeds deugdzaam genoeg” want het is niet minder zeker, dat, hoe volmaakter zij zijn, haar lofzingen ook des te aangenamer zullen wezen aan den Heer en haar gebeden voor het heil des naasten des te eerder verhooring zullen vinden.

200. Ten laatste, mijne zusters en dochters, bouwen wij geen torens, zonder hechte fundamenten te hebben gelegd. Onze Heer ziet niet zoozeer, of ons werk grootsch is, doch hij vestigt vooral zijn blik op de liefde, die ons daartoe aandrijft. Offeren wij in dit leven God onze ziel en ons lichaam op. Hij zal ons offer voegen bij het Zijne, aan het kruis g₃bracht; Hij zal het beloonen naar de liefde, waarmede wij het hebben gegeven, hoe weinig waarde dat offer op zich zelf ook moge hebben.

Moge het der goddelijke Majesteit behagen, mijne dochters en zusters, ons te vereenen in die gelukzalige stad, waar men nimmer ophoudt Haar lof te zingen. Moge God mij de genade schenken in mijn leven uit te drukken, wat

ik in dit geschrift heb neergelegd. Ik smeeek er Hem om door de verdiensten van zijn welbeminden Zoon, die met Hem leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen. Ik bezweer u tevens in zijnen Naam, vergeet in uwe gebeden mij, arme zondaresse, niet.

VII. Raadgevingen en Spreuken der Heilige.

201. Een religieuze, die nog zoo onvolmaakt is, dat zij verlangt overste te zijn, is niet geschikt zielen te bestieren, welke streven naar de volmaaktheid.

202. Men moet de religieuzen voldoende van het noodzakelijke voorzien. God helpt altijd eene priorin, welke aan moed en ijver een groot vertrouwen op God paart. Dit leert ons de ondervinding.

203. Ik houd het voor onmogelijk, dat eene priorin zich goed van hare taak kwijt, als zij het een of ander doet, hetwelk zij voor den Prelaat of Visitor zoude willen verbergen. Dit bewijst duidelijk, dat men in een handeling niet oprecht den dienst van God beoogt, wanneer men ze niet wil kenbaar maken aan hem, die zijne plaats bekleedt.

204. *a.* Al is een stuk grond van natuur nog zoo vruchtbaar, als het niet wordt bewerkt, zal het slechts distelen en doornen voortbrengen. Aldus gaat het ook met de ziel des menschen.

b. Berispt nooit iemand dan in ootmoed en met bescheidenheid, denkt aan uw eigen fouten en gebreken.

c. Schikt u altijd naar het karakter dergenen, met wie gij leeft; verheugt u met de blijden, weent met degenen, die bedroefd zijn, in één woord, weest alles voor allen, om allen voor Christus te winnen.

d. Spreekt nooit dan na overwogen te hebben en den Heer te hebben aanbevolen, wat gij zeggen wilt, opdat nimmer in uwe woorden Hem iets beleedige.

e. Verontschuldigt u nooit, tenzij daarvoor eene gewichtige reden bestaat.

f. Zegt nimmer iets, wat u zelf tot lof kan strekken, tenzij er eenig geestelijk voordeel voor den naaste van te verwachten is. In dit geval doet het in ootmoed en bedenkt, dat u alles van Gods hand is geworden.

g. Wacht u, over iets opmerkingen

te maken of raad te geven, als men u niet vraagt, tenzij de liefde dit mocht vorderen.

h. Luistert met ootmoed naar hen, die over godsdienstige zaken spreken en trekt voordeel uit het goede, dat zij zullen zeggen.

i. Legt aan uw en biechtvader al uw bekoringen, onvolmaaktheden, moeilijkheden bloot, opdat hij u zijn raad geve en het middel aanwijze, om ze te overwinnen.

j. Bewaart uwe cel en verlaat die niet zonder reden. Moet gij het echter somtijds doen, smeekt dan Gods bijstand af, opdat Hij u voor elke fout behoede.

k. Neemt nimmer spijs of drank zonder God te danken en doet dit ook nimmer buiten het uur van den maaltijd

l. Doet alles, alsof gij God wezenlijk voor u zaagt. Uit die oefening trekt de ziel veel nut.

m. Leent nooit uw oor aan kwaadspreken. Spreekt van niemand kwaad dan van u zelven. Volgt gij die gedragslijn, dan zult gij met snelle schreden voortgaan op den weg der volmaaktheid.

n. Draagt al uw werken op aan God. Biedt ze Hem aan en smeekt Hem, dat

zij mogen strekken tot zijne meerdere eer en glorie.

o. Weest niet uitgelaten vroolijk. Uw blijdschap zij nederig, zacht, zedig en stichtend.

p. Beschouwt uzelve immer als de dienstmaagd van al uwe zusters. Stelt u Jezus Christus in ieder van haar voor en koestert voor allen veel eerbied.

q. Weest altijd gereed om te doen, wat de gehoorzaamheid u oplegt, alsof Jezus Christus door den mond der oversten sprak.

r. Onderzoek uw geweten na al uwe handelingen en bemerk gij er gebreken in, tracht u dan te beteren met de hulp van God. Dat is het middel, om volmaakt te worden.

s. Let niet op de gebreken uwer zusters en ziet slechts naar hare deugden; denkt daarenboven aan uw eigen ellende.

t. Offert u honderdmaal per dag Gode op met grooten ijver en met een vurig verlangen, om God te bezitten.

u. Verlangt altijd en bij alle gelegenheden, veel te lijden voor Jezus Christus

v. Overdenkt gedurende den ganschen dag, hetgeen gij des morgens overwo-

gen hebt. Doet dat met groote zorg, het zal u veel voordeel aanbrengen.

w. Bewaart zorgvuldig de gevoelens, welke God u instort en brengt de goede verlangens ten uitvoer, welke Hij u onder het gebed ingeeft.

x. Vlucht, zooveel gij kunt, de zonderlingheid, want zij kan vele rampen in een religieus huis veroorzaken.

y. Leest dikwijls uw regels en constitutiën en komt ze getrouw na.

z. Bewondert in alle schepselen de Voorzienigheid en de Wijsheid Gods en prijst daarvoor den Heer.

205. *a.* Toont uitwendig nimmer een godsvrucht, welke gij inwendig niet bezit, doch wacht u ook het te openbaren, indien gij geen godsvrucht gevoelt.

b. Laat de gevoelens van teedere godsvrucht, die in uw hart zijn, niet blijken, tenzij het noodig is die kenbaar te maken: „*Mijn geheim bewaar ik,*” zeiden de H. Bernardus en de H. Francisus.

c. Onthecht uw hart geheel aan de schepselen. Zoekt God en gij zult Hem vinden.

d. Hoe ook het voedsel bereid zij,

klaagt er nooit over. Denkt aan de gal en den azijn, waarmede onze goddelijke Heiland werd gelaafd.

e. Stelt u de hemelsche tafel voor, het goddelijk voedsel, dat daar wordt opgedragen, de engelen, welke men daar als zijne dischgenooten ziet; richt uw oog naar die heilige en hemelsche tafel met een vurig verlangen, daaraan eens te mogen aanzitten voor eeuwig.

f. Zijt gij in tegenwoordigheid van uwen overste, zegt dan niet meer dan noodig is en zegt het met veel eerbied, want in hem moet gij Jezus Christus beschouwen.

g. Berispt men u, neemt het in ootmoed aan en bidt God voor dengene, die u berispt.

h. Gelast een overste u iets, zegt dan niet, dat een ander het tegendeel beveelt, doch denkt, dat beider bedoeling heilig is en doet, hetgeen u is opgedragen.

i. Weest niet nieuwsgierig naar dingen, die u in het geheel niet aangaan. Spreekt er niet over en vraagt er niet naar.

j. Denkt altijd aan uw vroeger leven, aan uw tegenwoordige lautheid en aan

hetgeen u nog ontbreekt, om den Hemel te verdienen. Denkt daaraan en treurt er over; aldus zult gij in een heilige vreeze leven.

k. Antwoordt met zachtheid en ootmoed degenen, die met u leven, en doet, wat zij van u vragen, zoo dit althans niet strijdt met de gehoorzaamheid.

l. Is het niet volstrekt noodig, vraagt dan nimmer iets bijzonders in spijs of kleeding.

m. Houdt, zoolang gij leeft, nooit op u te vernederen en in alles te versterven.

n. Verwekt dikwijls akten van liefde tot God, zij ontvlammen en verteederen het hart.

o. Offert alles, wat gij doet, den eeuwigen Vader op in vereeniging met de verdiensten van zijn Zoon, Onzen Heer Jezus Christus.

p. Weest toegevend voor anderen en streng voor uzelve.

q. Op de feesten der Heiligen, moet gij hunne deugden overwegen en den Heer de genade vragen, die na te volgen.

r. Weest toch steeds bezorgd, des avonds uw geweten te onderzoeken.

s. Op de communiedagen moet gij

in uw morgengebed beschouwen, hoe ellendig en nietig gij zijt en desniettemin uw God zult gaan ontvangen, en in uw avondgebed, dat gij Hem ontvangen hebt.

t Zijt gij overste, vermaant nooit iemand in gramschap, maar wacht, tot dat gij geheel bedaard zijt. Doet gij dit, dan zal uw berisping vruchten afwerpen.

u Streeft er ijverig naar, een volmaakte godsvrucht te verwerven; doet alles volmaakt en ingetogen.

v Legt u toe op de vreeze des Heeren; zij baart vermorzeling des harten en ootmoed.

w Bedenkt, hoe onstandvastig de menschen zijn, hoe weinig men op hen kan vertrouwen en stelt al uw hoop op God, die onveranderlijk is.

x Spreekt over de zaken uwer ziel met een geleerd en vroom biechtvader en volgt stipt zijn raad.

y Vraagt aan God, zoo dikwijls gij communiceert, een bijzonder gunstbewijs uit hoofde der groote barmhartigheid, welke Hij u betoont door u te bezoeken.

z Hoewel gij vele Heiligen tot voor sprekers hebt, moet gij vooral uw toe-

vlucht nemen tot den H. Jozef. Roept hem aan, want hij vermag veel bij God.

206. *a* Gij moet ten tijde van droefheid of verwarring uw gebed en uwe oefeningen van versterving geenszins achterlaten, — dit immers beoogt de duivel met u aldus te verontrusten, — maar nog getrouwer en stipter zijn in uwe gewone heilige oefeningen dan anders; gij zult zien, hoe welwilend Onze Heer u helpt.

b Spreekt over uwe bekoringen en gebreken niet met de onvolmaakten des kloosters. Gij zoudt wederkeurig nadeel ondervinden. Spreekt er slechts over met de meest volmaakten.

c Weest altijd indachtig, dat gij slechts ééne ziel hebt, dat gij slechts ééns zult sterven, dat uw leven zeer snel henenvliedt, dat er maar één paradijs is, dat dit eeuwig voortduurt en gij zult u aan vele dingen onthechten.

d Uw verlangen zij slechts, God te zien; uw vrees, Hem te verliezen; uw droefheid, Hem nog niet te bezitten; uw vreugd, te hopen, dat Hij u aan zich zal verbinden; aldus zult gij in grooten vrede leven.

207. Wilt gij voordeel trekken uit verongelijkingen, u aangedaan, bedenkt :

1°. dat zij, voor zij u treffen, reeds God aanranden en dat, wanneer u de wond wordt toegebracht, zij der goddelijke Majesteit reeds is geslagen door de zonde, welke zij in zich sluiten.

2°. dat de ware Bruid van Jezus Christus zich geheel zonder enig voorbehoud aan Hem verbonden heeft. Welnu, zouden wij dan, hetgeen de goddelijke Bruidegom wel wil verduren, niet eveneens willen verdragen?

3°. dat wij in die oogenblikken geen andere smart moeten gevoelen, dan dat God beleedigd is. Het overige beteekent weinig. Onze vijanden kunnen immers onze ziel niet schaden, en wat ons lichaam aangaat, dat heeft wel verdiend te lijden.

208. *Op een papier, dat de Heilige de plaats in haar Brevier aanwees, had zij het volgende geschreven* : Dat niets u verontruste. Dat niets u schrik aanjage. Alles snelt voorbij. God is onveranderlijk. Geduld overwint alles. Hem, die God bezit, ontbreekt niets. God alleen kan ons bevredigen.

VIII. Brieven en Uittreksels van brieven.

209 *Den 31sten December 1561.*

Aan Laurentius de Cepeda, haar broeder.

Een der grootste genaden, door den Heer mij verleend, is voorzeker, dat Hij mij heeft doen begrijpen, hoe nietig de wereld is, en dat Hij u het voor-nemen heeft ingestort, de wereld te verlaten en den weg te volgen, die ten Hemel leidt. Vurig verlangde ik dit te vernemen, tot nu toe hield dit mij het meeste bezig. Moge de Heer u groote vorderingen doen maken in zijn dienst. Wijl de belooning, die ons wacht, on-eindig is, moeten ook wij geen grenzen stellen aan onzen ijver, maar steeds voorwaarts streven, niet rusten, voor wij een volkomen overwinning hebben behaald in den strijd, welken wij hier beneden te voeren hebben.

210. *Den 28sten Juni 1568.*

Aan Christoffel Rodriguez de Moya.

Onze Heer zendt in onze kloosters

zielen, welke mijn bewondering wekken en mijn lauwheid beschamen. Weliswaar laten wij er slechts toe, die aan het gebed zijn gewijd en geschikt bevonden worden voor onze levenswijze, maar God geeft allen, die Hij hier vereenigd heeft, zoo groote tevredenheid en stort in hare zielen zulk een standvastige vreugde, dat de kloosters zijn als een paradijs op aarde.

Dat dit wezenlijk zoo is, kunt gij van verschillende personen vernemen, vooral van de Paters der Sociëteit van Jezus, die hier zijn geweest en met eigen oogen hebben aanschouwd, wat ik u hier zeg. Die religieuzen zijn mijn Vaders, hun dankt, na God, mijne ziel alles, wat zij bezit en een der redenen, welke mij tot uwe dochters aantrekken, is, dat ik weet, dat zij onder hunne leiding hebben gestaan.

De meeste religieuzen onzer kloosters hebben hen tot zielsbestuurders gehad en deze voldoen mij ten hoogste. Evenals die Paters mijne ziel hebben opgeleid, zoo heeft ook Onze Heer mij de genade geschonken, hun geest te vestigen in de kloosters, door mij gesticht.

211. *Den 28sten December 1568.*

Aan Agnes Nieto.

Alles, wat men in dit ellendig leven goed noemt, vormt slechts beletselen voor den dienst van God. In de vervlogen jaren is het voor u een groot voordeel geweest, dat gij u enkel en alleen aan zijnen dienst hebt gewijd. Schat gij alles naar waarde, dan zult gij geen achtung of genegenheid meer koesteren voor iets, wat zoo snel voorbijgaat.

212. *Den 9den Januari 1569*

Aan Jacobus Ortez.

Wij moeten naar niets anders streven dan naar lijden, wij, die voorgeven, dat wij het voetspoor volgen van Dengene, die zijn geheele leven in lijden doorbracht en dit zonder het te verdienen.

213. *Den 17den Januari 1570.*

Aan Laurentius de Cepeda, haar broeder.

Ik ben in de gelegenheid geweest verschillende streken te doorkruisen, met menschen van allen stand te spreken en ik kan slechts zeggen, dat de menschen nog slechter zijn dan de dieren. Want zij schijnen niet het minste besef te hebben van de waarde

hunner ziel, zoo verlagen zij die door zich te hechten aan de ellendige goederen dezer wereld. Mocht de Heer ons verlichten! Slechts zij, die niet meer aan een eeuwig leven gelooven, kunnen zoo aan droefheid zijn prijsgegeven bij het heengaan van degenen, die uit dit ellendig leven overgaan, om het eeuwig geluk te genieten.

214. (1572). *Aan Isabella Jimène.*

Dat de H. Geest altijd met u zij en u de genade schenke te beseffen, hoeveel gij den Heer verschuldigd zijt. Door zijn goddelijke wijsheid verlicht, hebt gij ingezien, welke gevaren u omringden, ik bedoel de jeugd, het fortuin en de vrijheid en gij hebt er aan willen ontkomen. En hebben de boetvaardigheid, het slot, de armoede, die over het algemeen slechts schrik en ontsteltenis inboezemen, iets anders in u opgewekt dan groote achtting voor de hemelsche goederen en diepen afkeer van de bedriegelijke en gevaarvolle goederen der wereld? God zij daarvoor eeuwig geloofd en gezegend. Meer is niet noodig, om mij te overtuigen, dat gij een uitmuntend onderdaan zult wezen en

de vereischte hoedanigheden bezit, om in onze Heilige Orde te treden, dat gij een ware dochter der Allerheiligste Maagd zult zijn.

215. *Den 15den Mei 1575.*

Aan Don Alvarez de Mendoza.

Meer en meer waardeer ik de genade, door den Heer mij geschonken, dat Hij mijn verstand heeft verlicht en mij de waarde van het lijden heeft doen kennen. Door dit licht bestraald, verdraag ik tevreden de geringe voldoening, welke de zaken van dit zoo kortstondig leven met zich brengen.

216. *Den 27sten September 1572.*

Aan Joanna de Ahumada, haar zuster.

Ik ben ontevreden over het veelvuldig vasten der Priorin. Zeg, dat ik haar daarom niet wil schrijven noch mij met haar bezighouden. God verlosse mij van degenen, welke hun eigen wil boven de gehoorzaamheid stellen.

217. *Den 19den Juli 1575.*

Aan Koning Philips den Tweede.

Moge de genade des Heiligen Geestes uwe Majesteit steeds vergezellen. Onder

het gewicht van zware zorgen gebukt, wendde ik mij tot den Heer, om Hem de belangen van de Orde der H. Maagd aan te bevelen. De noodzakelijkheid inziende, de hervorming te handhaven, die God in den beginne gezegend had, was ik van meening dat niets geschikter was, om een einde te maken aan de kwellingen, waarvan zij het mikpunt is, dan Uwe Majesteit in kennis te stellen met hetgeen kan bijdragen tot bevestiging dier heilige onderneming.

Veertig jaren heb ik in de Orde geleefd en, na alles gewikt en gewogen te hebben, blijkt het mij duidelijk, dat, geeft men der Hervorming geen eigen Provinciaal, er weldra moeilijkheden zullen ontstaan, zoo noodlottig, dat zij haar ten gronde zullen richten.

Wijl uwe Majesteit daarin behoort te voorzien, wijl Zij door de H. Maagd als Beschermster harer Orde is uitverkoren, neem ik de vrijheid, haar te schrijven en te smeeken, Zij moge die scheiding willen gelasten; daaruit toch zullen zoo groote voordeelen ontspruiten, dat de duivel alle pogingen aanwendt, om die te verhinderen.

Het zou nuttig zijn, indien de opkomende hervorming gesteld werd onder de rechtsmacht van een ongeschoeiden Pater, namelijk van Pater Gratianus. Ik ken hem volkomen en, hoewel hij nog jong is, geeft hij mij reden God te danken voor de genaden, welke Hij dien Pater heeft verleend, en voor de groote vruchten, welke hij in de zielen voortbrengt. Ik twijfel er dan ook geenszins aan, of God heeft hem tot onze Orde geroepen, om het werktuig der hervorming te wezen. Moge de Heer alles zoo bestieren, dat Uwe Majesteit mijne smeeking aanhoore en hiervoor hare bevelen uitvaardige.

Duizendmaal dank ik uwe Majesteit voor de gegeven machtiging tot de stichting van Caravaca. Ter liefde Gods smeek ik Haar, mij mijne vrijmoedigheid te vergeven, want ik bemerk, dat ik te ver gegaan ben. Doch als ik bedenk, hoe de Heer immer welwillend luistert naar de geringen dezer wereld en uwe Majesteit hier op aarde zijn plaats bekleedt, dan kan ik niet gelooven, dat Zij mij die vrijheid euvel zal duiden.

God geve, zooals ik voortdurend bid,

aan uwe Majesteit zoovele jaren vrede en leven, als het Christendom die behoeft.

Den 19^{den} Juli.

De onwaardige dienaress
en onderdaan uwer Majesteit
Teresia van Jezus, Carmelietes.

218. December 1576.

Aan Pater Gratianus.

Ik geloof, dat het doel, bij het stichten dezer kloosters beoogd, verwezenlijkt begint te worden. Het was: God voortdurend te smeeken met zijn handen te ondersteunen, die zijn eer verdedigen en zich wijden aan zijn dienst, aangezien wij, zwakke vrouwen, tot niets in staat zijn.

Als ik de volmaaktheid mijner religieuzen beschouw, moet ik mij, hoewel zij die van God ontvangen, er toch over verwonderen.

219. Den 12^{den} December 1576.

Aan Pater Marianus.

O, hoe is mijn ziel te moede, hoe vol vreugd, als ik zie, dat leden mijner Orde iets doen voor de eer en de glorie

van God en door hun ijver verhinderen, dat de goddelijke Majesteit wordt beleedigd. Wat mij slechts droevig stemt is, dat ikzelf niets dergelijks vermag; hoe gaarne zou ik het echter doen. Ik zou te midden van gevaren en kruisen willen leven, om eenigszins te deelen in den oogst, welken zij, die dapper strijden voor den dienst van God, verzamelen.

220. December 1576.

Aan Moeder Briande van Sint Jozef.

De Heilige Geest zij met u, eerwaarde dochter, en geve u op deze feestdagen een groote liefde tot God, om al uw lijden blijmoedig te verduren. Velen stellen het geluk in de gezondheid, in de vreugd en de genietingen; eenmaal zullen zij inzien, hoe deerlijk zij zich hebben bedrogen; eenmaal, als de dag komt, waarop zij voor God rekenschap moeten afleggen. Wat u aangaat, gij kunt daaromtrent gerust wezen, gij wint iederen dag op het bed van smarten een telkens grootere glorie voor den Hemel. God zij daarvoor gedankt en geprezen!

221. 1576. *Brief van rouwbeklag.*

Aan Don Jacobus de Gusman, haar neef.

De genade des Heiligen Geestes zij immer met u en schenke u den troost, dien gij behoeft, om hetgeen u thans zoo zwaar valt te dragen. God echter heeft dit aldus gewild en Hij bemint ons meer, dan wij onszelve liefhebben. Eens zal dan ook de dag komen, waarop wij zullen begrijpen, dat de grootste genade, welke Hij aan mijn nicht en aan allen, die haar minden, schenken kon, deze was. Want zie, Hij neemt haar uit ons midden weg op het oogeblik, dat zij in de beste gesteltenis verkeerde, om haar in het bezit te stellen van een beter leven.

Een groote troost is het voor ons, haar aldus te hebben zien sterven. Haar dood verzekert ons, dat zij nu het waarachtig leven verworven heeft. En geloof mij: Gij verliest haar in deze wereld, maar zij zal u in de andere wereld veel grooter hulp verschaffen, want zij bidt daar voor u en uwe kinderen. Moge de Heer onze smeekingen verhooren en u de genade schenken, u geheel naar zijn H. Wil te voegen; moge Hij u doen begrijpen, hoe kort

de genoegens en de smarten hier op aarde duren.

222. *Den 17^{den} December 1577.*

Aan Pater Salazar.

Het juweel (Het boek van haar leven), dat gij kent, is nog in handen van denzelfden persoon (Don Caspar de Quiroya, Inquisiteur), die het ten hoogste prijst. Hij heeft besloten het tot onbepaalden tijd te houden, om het, zooals hij zegt, met aandacht te onderzoeken. Doch zoo Carillo (Pater Salazar) hier kwam, zou hij een ander juweel kunnen zien, (n.l. Het Kasteel der Ziel) in menig opzicht beter dan het eerste. Afgescheiden van alles, wat er niet bij voegt, toont het slechts zijn eigen rijkdom. De kleurschakeering is fijner, het is beter afgewerkt, want, toen het eerste de hand des kunstenaars verliet, was deze nog niet zoo bekwaam als thans. Het goud is fijner; de edelsteenen liggen echter niet zoo open en zijn niet zoo spoedig te ontdekken als in het eerste. Het is op bevel des Meesters gemaakt en de uitvoering ervan is, naar men zegt, goed.

223. Den 10^{den} Maart 1578.*Aan Pater Gratianus.*

Ik ben niet zonder onrust over Pater Joannes van het Kruis; ik ben bevreesd, dat men weer nieuwe lasteringen tegen hem zal uitvinden. God foltert zijne vrienden verschrikkelijk, doch, in waarheid, Hij doet hun geen onrecht, wijl Hij ook aldus zijn eigen Zoon heeft behandeld.

224. Den 9^{den} Augustus 1578.*Aan Pater Gratianus.*

Ik verzeker het u, Eerwaarde Pater, God bemint u zeer en gij volgt het goddelijk Voorbeeld getrouw. Wees dus verheugd, dat Hij u gegeven heeft, hetgeen gij hebt gevraagd, ik bedoel, lijden en onrust. God zal u verdedigen, Hij is rechtvaardig. O, welk een onmetelijk groote schat voor u, Eerwaarde Pater! Hoe rijk een kroon zal uw belooning zijn!

Als ik denk, hoe de goddelijke Mees ter zelf en alle Heiligen dien weg hebben bewandeld, dan kan ik u slechts benijden; voor het oogenblik immers ben ik geen ander lijden waardig gekeurd, dan het smartelijk gevoel te

verduren, dat hij lijdt, dien ik zoozeer bemin, want dat is voor mij een groote smart. Gij hebt niets te vreezen, Eerwaarde Pater, maar veeleer reden om God te loven en te zegenen, die u geleidt op den weg, welken Hij zelf het eerst bewandeld heeft.

225. Den 4^{den} October 1578.*Aan den Eerwaarden Pater Hernandez van het Gezelschap van Jezus.*

De duivel kan niet dulden, dat onze Carmelieten en Carmelietessen God zoo ijverig dienen. U zou voorzeker worden vertroost, wanneer u zaagt, hoe snelle vorderingen zij maken in de deugd. Reeds hebben wij negen kloosters der ongeschoeide Paters, door een groot getal goede leden bewoond. Thans is ons geluk of onze ondergang, na God, in handen van den nuntius. De geschoeide Paters hebben hem gezegd, dat ik een oproerige onruststookster ben en dat onze kloosters zijn gesticht zonder machtiging, noch van den Paus noch van den Generaal. Kan men nu toch, ik vraag het u, mij iets slechters, iets den Christen meer onwaardigs aantijgen? Hoeveel andere beschuldigingen

mij en Pater Gratianus, hun vroegeren visitator, tegengeworpen, ga ik niet stiltwijgend voorbij? Men kan slechts zuchten over de ergerlijke lasteringen, tegen dezen laatste openbaar gemaakt. Ik kan echter verzekeren, dat Pater Gratianus een der grootste dienaren Gods is, waarmede ik heb omgegaan, bewonderenswaardig door heiligheid zijner zeden en zuiverheid van geweten en, zooals u weet, geheel zijn leven opgevoed en gevormd in de school van het Gezelschap van Jezus. De nuntius is zeer verkeerd ingelicht en, wilde hij Pater Gratianus hooren, dan zou hij zien, dat deze waarschijnlijk geheel onschuldig is, nimmer zijn schuld tenminste beduidend kan heeten. Zijn ontevredenheid te mijnen opzichte is evenmin gegrond. Ik heb niets tegen Zijn dienst gedaan; ik heb mij geheel neergelegd bij een breve, die hij mij gezonden heeft, en hem in allen ootmoed geantwoord. Ik denk, dat de beproeving van boven komt en dat de Heer wil, dat wij lijden. Niemand durft als verdediger der waarheid optreden of iets te mijnen gunste zeggen. Wat mij aangaat, ik kan vrij en gerust ver-

klaren, ik voel er geen onrust of smart over, doch integendeel een geheel bijzondere tevredenheid. Mij dunkt, dat, ontdekte men de valscheid van hetgeen tegen mij is opgeworpen, de nuntius ook niet meer kan gelooven, wat men zegt van Pater Gratianus en dat gaat ons juist het meest ter harte. Ik zend u te dien einde een afschrift van de machtigingsbrieven voor onze stichtingen, wijl de nuntius zegt, dat wij in staat van irregulariteit verkeerden, doordat onze kloosters zijn gesticht zonder machtiging. Mijns inziens is het duidelijk, dat hier de duivel werkt en al zijn krachten inspant, om deze kloosters hun achtig te doen verliezen; gaarne zag ik, dat dienaren Gods de verdediging derzelve op zich namen. O, mijn Vader, wat zijn er in tijd van tegenspoed weinig vrienden te vinden! En wijl ik door het Gezelschap van Jezus het leven heb ontvangen en, naar men zegt, ben opgevoed, meen ik, dat het billijk is, dat één zijner religieuzen de waarheid aan het licht doet komen, opdat zulk een verheven persoon als de nuntius, die als vreemdeling in dit land er belast is met het hervormen

der Orden, wete, wat hij moet hervormen, wat begunstigen en aldus recht spreke over hen, die zijn goede trouw door zooveel leugens verschalken. Uw wijsheid zal u zeggen, wat u hier te doen staat.

226. *Den 22sten Juli 1579.*

Aan Moeder Maria van Sint Jozef.

U Eerwaarde moet geduld oefenen. Wijl Onze Heer u een zoo vurig verlangen naar lijden heeft ingestort, moet U zich verheugen aan dit verlangen te kunnen voldoen in uw post van Priorin; ik weet, hoe zwaar dit valt. Maar willen wij een keuze doen in het lijden en slechts dat aanvaarden, wat ons voegt, dan volgen wij onzen goddelijken Bruidegom niet meer na, die in den doodstrijd van den Olijfhof zijn gebed besloot met deze woorden: „*Fiat voluntas tua*”. *Uw wil geschiede, o, Heer!*

227. *Mei 1581.*

Aan den Voorlichtigen Heer Don Alonso Velasquez, Bisschop van Osma!

O, kon ik u, doorluchtige Heer, nauwkeurig mijn zieletoestand schetsen, de onuitsprekelijke kalmte, den vrede, wel-

ken ik geniet in de verzekering, eens mijn God te zullen bezitten. Ik ben als iemand, wien men door een deugdelijk contract een groot landgoed heeft geschonken, om dat op een bepaalden tijd te genieten en er de vruchten van te verzamelen, terwijl hij tot dan toe slechts het recht op dat toekomstig goed bezit. Mijn ziel, door dankbaarheid gedreven, wil het nog niet genieten, vooraleer zij die geneugten heeft verdiend, zij het ook ten koste van naamloos lijden. Licht zou het haar vallen, tot het einde der wereld voor den dienst van God te worden geslachtofferd, als zij zulk een mildheid beschouwt. Ziedaar haar toestand. Zij is niet meer aan al de ellenden van dit leven onderworpen en hoewel zij zwaarder lijdt, treft haar dat lijden als 't ware niet meer. Zij leeft als in een burcht, waar zij oppermachtig regeert en niets haar vrede komt verstoren.

Die zekerheid sluit echter alle vreeze, om God te beleedigen, niet uit, noch de dagelijksche zorg, om te vermijden, hetgeen met zijn dienst in strijd is, neen, haar waakzaamheid is integendeel grooter dan te voren. Maar zoo weinig

gaat haar eigenbelang haar ter harte, dat zij alle leven en gevoel schijnt verloren te hebben; zoozeer leeft zij in volkomen vergetelheid van zich zelve. Alles, wat zij doet, beoogt de eer van God en behartigt de belangen zijner meerdere glorie door de volkomen vervulling van den goddelijken Wil.

Voor het overige meen ik, meer zorg voor mijn gezondheid te dragen en mij minder in het voedsel te versterven dan vroeger, maar dit is alleen, om elders voor God grooter diensten te verrichten. Dikwijls zelfs offer ik Hem als een groot offer de vereischte zorg voor mijn gezondheid op, welke waarlijk pijnlijk voor mij is. Van tijd tot tijd beoefen ik ook de boetvaardigheid, doch dra bemerk ik mijn onmacht, om dit te doen, zonder dat het mij schaadt en ik aldus de bevelen mijner oversten overtreed. Mijn eigen gevoel getuigt mij, dat ik meer vreugd zou smaken in het plegen van boetvaardigheid dan in het ontzien van mij zelve, wjl ik waarlijk, toen ik ze kon beoefenen blijder gestemd was. Het scheen mij toe, dat ik dan tenminste iets deed voor God en een goed voorbeeld gaf;

ik gevoelde niet die smart, welke de gedachte meebrengt, dat men tot niets in staat is, wat zijn dienst kan bevorderen. Wil dit alles, doorluchtige Heer, eens goed onderzoeken en zeg mij dan, wat ik het beste doen kan.

De visioenen, welke de verbeelding treffen, hebben opgehouden, maar immer bezit ik die verstandelijke beschouwing der Allerheiligste Drieëenheid en der H. Menscheid Onzes Heeren. Nu zie ik ook duidelijk in, dat mijn vroegere visioenen van God kwamen, dat zij mijn ziel in de gesteltenis hebben gebracht, waarin zij nu verkeert, dat God mij daarmede heeft begunstigd ter oorzaak mijner groote zwakheid en Hij het dus noodig oordeelde, mij dezen weg te doen bewandelen.

Inwendig wordt nog steeds tot mijne ziel gesproken. God geeft, zoo dit noodig is, mijne ziel gewichtige raadgevingen; wij zouden onlangs hier te Palencia een zeer verkeerden stap gedaan hebben, als de Heer mij niet gewaarschuwd had.

Wat mijn verlangens en acten betreft, deze verliezen hun vroegere kracht. De zucht, Gods H. Wil vervuld te

zien, is heviger dan ooit, en wjl ik weet, dat Hem beter dan mij bekend is, wat tot zijne glorie strekt en ik mij van alle eigenbelang meer ontheven gevoel, zijn mijn verlangens en acten niet meer zoo vurig en onstuimig als vroeger. Daardoor komt het, dat mij soms de vrees bekruipt, dat mijn ziel aan die rust te veel toegeeft en ongeschikt wordt, iets voor God te doen; die vrees brengt evenwel geen onrust of verwarring met zich mede.

Mijn gezondheid, ik weet het, verbiedt mij de lichamelijke gestrengheden en, wat mijn verlangens naar lijden, naar den marteldood, ja, naar de aanschouwing Gods aangaat, ook zij zijn niet meer zoo sterk als vroeger; soms zelfs missen zij allen kracht en zeer dikwijls kan ik ze zelfs niet vormen of opwekken.

Doorschouw ik echter mijn geweten tot in zijn diepste plooiën, dan bemerk ik, dat noch de gehechtheid aan het schepsel noch het verlangen naar de hemelsche glorie mijn hart bestuurt, maar alleen de liefde tot dien grooten God. En die liefde, verre van te verflauwen, wordt dagelijks vuriger met

het verlangen God door allen gediend te zien. Eén zaak echter baart mij verwondering, n.l., dat ik niet meer die innige gevoelens van smart ontwaar op het gezicht, dat zooveel zielen verloren gaan, noch ook die vrees gevoel, welke ik eertijds koesterde, om God te beleedigen. Mijn verlangen echter, om de zonde geheel van de aarde verbannen te zien, is even levendig als te voren.

Ik moet nog opmerken, Doorluchtige Heer, dat ik hierbij evenals bij alles, wat in mij geschiedt of tot heden toe geschied is, niet meer had kunnen doen en van mijn kant zou ik niet vermogen voor God nog grooter diensten te verrichten. Helaas, indien ik stipter en getrouwer was, zou ik het dan ook niet kunnen?

Ik meen vrij te kunnen zeggen, dat, wilde ik thans het verlangen opwekken om te sterven, wilde ik de zoo vurige acten van vroeger stellen en die zoo levendige smarten gevoelen, welke mij toen het gezicht der Gode aangedane beleedigingen veroorzaakte, ik dat niet zou kunnen ondanks alle mogelijke inspanning.

Eveneens zou het mij onmogelijk zijn, nog die vrees te gevoelen, om door

den duivel te worden bedrogen, welke mij zoovele jaren heeft verontrust, zoodat ik niet meer de noodzakelijkheid gevoel, mijn hart voor iemand uit te storten of de theologanten te raadplegen. Voor het oogenblik wensch ik slechts te weten, of ik op den goeden weg ben of iets ter eere Gods kan doen. Ik heb hieromtrent Pater Bannez en Pater Medina en eenige religieuzen van de Sociëteit van Jezus, wien ik vroeger mijn zielstoestand had geopenbaard, geraadpleegd en met hetgeen u, Doorluchte Heer, mij zult zeggen, wil ik die raadpleging staken, zoo groote achting heb ik er voor. Wil daar dus ter liefde Gods aan denken.

Te midden van den vrede, welken ik geniet en welken mij, daar de genade of ongenade der wereld mij onverschillig laten, geen gebeurtenis dezer wereld kan ontrooven, zie ik immer de H. Drie vuldigheid in mijn ziel tegenwoordig. Onmogelijk kan ik daaraan twijfelen, aangezien ik duidelijk de woorden van den H. Joannes in mij bewaarheid zie: dat Zij hare woning in de ziel zal vestigen en dat niet slechts door de genade, maar ook door het gevoel, dat Zij ons

van hare tegenwoordigheid geeft; en dat gevoel harer tegenwoordigheid geeft aan de ziel onuitsprekelijke geneugten. Geen andere beschouwing heeft zij noodig, om te weten, dat de Meester daar is. In dien toestand verkeer ik gewoonlijk en wordt die goddelijke tegenwoordigheid mij soms ontnomen, dan is dit op het oogenblik, dat ik geheel gebukt ga onder het gewicht van ziekte en lijden. Dan is het Gods wil, dat ik lijd zonder inwendige vertroosting.

Hoe groot dat lijden ook moge wezen, nimmer wordt mijn ziel, ook niet door een plotselinge, ondoordachte opwelling, getrokken tot iets, wat met den goddelijken wil te haren opzichte in strijd is. Zij verlangt noch naar het leven noch naar den dood en, ontwaakt in haar soms de begeerte naar de aanschouwing Gods, dan wordt zij door die goddelijke tegenwoordigheid met zooveel licht bestraald, dat haar smarten gelenigd zijn en zij weer verlangt te leven, om Hem grooter diensten te bewijzen, indien Hij hierin behagen vindt. En kon zij door hare gebeden er iets toe bijdragen, dat Hij volmaakter werd bemind en geprezen, was het ook slechts

door ééne ziel, dan zou zij dat geluk hooger stellen dan onmiddellijk de hemelsche glorie binnen te gaan.

228. 1580. *Aan een Religieuze van een andere orde, die in den Carmel wenschte te worden opgenomen.* Jezus zij altijd met U, Eerwaarde, dierbare Moeder; ik kan in geen geval aan uw verzoek voldoen. Een artikel onzer Constitutiën verbiedt ons uitdrukkelijk religieuzen aan te nemen van een andere Orde. Op mijn eigen aandringen is dit artikel er ingelascht. Behalve vele andere gewichtige bezwaren, was het getal dergenen, die het kleed der orde vroegen, zoo groot, dat wij haar onmogelijk hebben kunnen voldoen en wij hebben door een algemeen besluit velen moeten afwijzen, welke wij anders zeer gaarne hadden aangenomen.

Ik heb zelf vijf en twintig jaar in een klooster geleefd, waar tachtig tot honderd religieuzen waren. Ik kan dus met ondervinding zeggen, dat, wanneer men God bemint zooals u, alles in uw roeping, zelfs de zwaarste kruisen, zullen bijdragen tot uw geestelijken voortgang, zoo gij slechts zorgt volgens die roeping

te leven, alsof er niets was tenzij God en u, zoo gij — indien gij geen overste zijt — u niet mengt in hetgeen u niet aangaat, zoo gij al uwe zusters bemint om de deugden, welke gij in haar ontdekt, en haar tracht na te volgen, zoo gij nooit over haar gebreken denkt of daarop let.

Die gedragslijn heb ik zelf gevolgd en ik heb er zeer veel nut uit getrokken. Die zoo groote communiteit verstoorde nimmer mijn ingekeerdheid; ik leefde er, alsof ik er met God alleen was.

Gij ziet dus, overal kunnen wij den oneindig beminnenswaardigen God onze liefde toonen, en tenzij wij het zelve willen, kan niets onze harten van zijn goddelijke liefde scheiden. Eeuwig zij Hij daarvoor gezegend.

229. *Den 28sten October 1581.*

Aan Dona Guomar Pardo.

Men schijnt God waarlijk te beminnen in uw huis, wijl Hij het met zooveel kruisjes bezoekt. Zijn doel is uw geduld te beloonen door nog schooner en schitterender gunstbewijzen. Een groote gunst is het reeds, te beseffen, hoe gering men dit zoo korte leven moet

achten en hoeveel ijver men aan den dag moet leggen, om het leven te verwerven, dat nimmermeer zal eindigen.

230. *Den 15^{den} November.*

Aan den Doorluchtigen Heer Fedro de Castro, kanunnik van Avila (later Bisschop van Segovin).

Hoe bewonderenswaardig is toch de goddelijke barmhartigheid. Het heeft u voordeel gedaan, zegt u, dat u het verhaal mijner ongetrouwheden heeft gelezen, en dit baart mij geenszins verwondering. U heeft gezien, hoe ik aan de hel, welke ik maar al te zeer verdiend had, ben ontsnapt. Ja, met alle recht kan ik die geschiedenis (Het boek haars Levens) noemen: „Het „boek van 's Heeren barmhartigheid.” Eeuwig zij Hij daarvoor geloofd en gezegend. Ik smeed u in den naam des Heeren, vergeet toch niet, wie ik ben. Dat het beschouwen zijner goedheid te mijnen opzichte u overtuige, hoe groot mijn ellende was, wijl ik zoo nalatig was in Zijn dienst, dat elke gunst, door Hem mij bewezen, mijn schuld jegens Hem vergrootte. Wil dus die gunsten niet aan mijne verdiensten

toeschrijven, doch ze veeleer beschouwen als een straf evenals de aanbiddelijke Meester, die mij met zijne genaden overlaadt, om mij te kastijden; en die straf, die kastijding is geenszins gering voor dengene, die zich zelve naar waarheid kent

Getuigenis
van den H. Petrus van Alcantara,
ten gunste der H. Teresia.*)

God beoogt steeds, een ziel tot zich te trekken, de duivel integendeel haar van God te verwijderen. Nimmer stort de Heer eene ziel een vrees in, welke haar van Zich verwijdert, nimmer ook stort de duivel haar angsten in, welke haar tot God doen naderen.

Welnu alle visioenen, waardoor Moeder Teresia is begenadigd, en al het andere, dat in haar ziel omgaat, alles verheft haar meer en meer tot God, bevordert haar gehoorzaamheid, ootmoed enz.

*) Wijl velen de H. Teresia belasterden en haar voorstelden als een dweepster door den duivel misleid, richtte de H. Petrus van Alcantara dezen brief aan hare zielsbestierders, om dezen voor die dwaling te behoeden en de Heilige te beschermen, door haar tegenstanders te overtuigen, dat zij den goeden weg bewandelde. Omdat deze brief tevens een helder licht werpt op alles, wat in deze bloemlezing is geschreven, is hij hieraan toegevoegd.

Het is de leer van alle Heiligen en van Sint Thomas, dat men den engel des lichts kent aan den vrede en de rust, welke hij in de ziel achterlaat; welnu, nimmer verlieten die visioenen en gunsten haar, of zij bevond zich in diepe rust en bewonderenswaardige tevredenheid, zoodat alle genoegens der wereld te zamen haar niets schenen, vergeleken bij het geringste, wat zij in haar ziel gevoelde.

Zij heeft geen fout, geen onvolmaaktheid, waarover zij niet wordt berispt door Hem, die inwendig tot haar spreekt.

Nimmer heeft zij die gunsten verlangd of gevraagd; haar eenigste begeerte was, in alles Gods H. Wil te volbrengen.

In al hetgeen haar gezegd wordt door Hem, die tot haar spreekt, is niets wat niet volkomen in overeenstemming is met de H. Schrift en de leer der Kerk en zelfs, wat niet zeer juist is gezegd naar alle eischen der wetenschap.

Aan een zeer groote zuiverheid van geest paart zij een niet minder bewonderenswaardige reinheid van lichaam. Zij brandt van het vurigst verlangen,

God te behagen en waar het geldt Hem welgevallig te zijn, wordt zij nimmer door hinderpalen, haar door de wereld gesteld, teruggehouden.

Haar is gezegd, dat alles, wat zij billijks en redelijks zoude vragen, haar zoude worden toegestaan. Zij heeft vele dingen gevraagd, te veel om op te sommen en alles heeft zij verkregen.

Komen die gunsten van God, dan strekken zij tot haar eigen heil of tot dat van allen of wel van iemand in 't bijzonder. Welnu, door ondervinding weet zij, dat zij hebben bijgedragen tot haar eigen voortgang of tot dien van vele anderen.

Niemand, tenzij hij in slechte gesteltenis verkeert, gaat met haar om, zonder zich doordrongen te gevoelen van godsvrucht door de dingen, die in haar omgaan, ook zonder dat zij die mededeelt.

Dagelijks maakt zij nieuwe vorderingen in volmaaktheid en deugd en nimmer raadt Hij, die tot haar spreekt, iets anders aan, dan wat haar tot de hoogste volmaaktheid voert. Zoo is zij, sedert zij door die visioenen wordt begunstigd, meer en meer voortgegaan op de wijze, waarvan de H. Thomas spreekt.

Nimmer heeft Hij haar iets min passends gezegd of iets, wat slechts de nieuwsgierigheid prikkelt, maar het zijn steeds stichtende dingen. Van sommigen is haar gezegd, dat zij door den duivel waren bezeten, maar het was, om haar te doen inzien, in welken staat de ziel verkeert na de doodzonde.

Het is de gewoonte van den duivel hen, die hij wil bedriegen, uitdrukkelijk te bevelen, hetgeen hij hun zegt, geheim te houden. Wat haar echter betreft, haar is bevolen, alles, wat zij hoort, mede te deelen aan geleerde lieden en ware dienaren Gods. Tevens is haar gezegd, dat zij, wanneer zij iets wilde verbergen, licht door den duivel misleid kon worden.

Haar voortgang langs dezen weg is zoo wonderbaar, haar gedrag zoo stichtend, dat haar voorbeeld meer dan veertig religieusen van het klooster, waarin zij leeft, er toe heeft gebracht, om zoowel in- als uitwendig een geheel ingetogen leven te leiden.

Die gunsten verwerft zij gewoonlijk na lange uren van gebed, als zij in God verslonden en door zijn liefde verteerd is, of wanneer zij communiceert.

Zij verwekken in haar het vurigst

verlangen, om te wandelen in de waarheid en om de strikken en kunstgrepen des duivels te vermijden.

Zij storten haar den diepsten ootmoed in; zij erkent, dat alle goed, dat haar gewordt, komt van de hand Gods en dat zij van zich zelve niets heeft dan zonde en zwakheid.

Is zij van die gunsten verstoken, dan veroorzaakt haar de tegenspoed van dit leven gewoonlijk lijden en smart, maar niet zoodra is zij tot dien toestand teruggekeerd, of niet alleen is alle schijn van smart verdwenen, maar zij wordt tevens door het vurigst verlangen tot het lijden getrokken en zij maakt daarin zulk een genoegen, dat men er zich niet genoeg over verwonderen kan.

Die gunsten doen haar vreugde en vertroosting vinden bij het dragen van haar kruis, in het aanhooren van den laster, tegen haar verzonnen, in het verduren van ziekte en pijn, waardoor zij vreeselijk wordt gefolterd; voortdurend lijdt zij aan een hartkwaal, aan braken en vele andere smarten en pijnen, welke haar verlaten, als zij door die visioenen wordt begunstigd.

Bovendien pleegt zij strenge boetvaardigheid door vasten, lichaamskastijding en het oefenen van allerlei versterving.

Te midden van alles, wat haar op aarde eenig genoegen kan verschaffen, zoowel als bij haar menigvuldige kruisen en lijden bewaart zij een groote kalnte van geest, zonder dat haar vrede of zielerust worden gestoord.

Zoo vast heeft zij besloten, God niet te vergrammen, dat zij zich door belofte heeft verbonden, altijd datgene te doen, wat zij uit zichzelf of door het oordeel van verlichte mannen als het volmaakste kende. En hoewel zij de religieuzen van de Sociëteit van Jezus voor heiligen houdt en door hen zooveel gunsten van den Heer meent verkregen te hebben, heeft zij mij toch gezegd, dat, als zij wist, dat het volmaakter was zich met hen niet meer te onderhouden, zij hen nooit meer zou toespreken of bezoeken, hoewel zij hun de rust, die zij geniet, verschuldigd is en zij haar hebben geleid op den goeden weg, toen haar die visioenen werden geschonken.

De gevoelens, welke zij koestert van

God en de menigvuldige verrukkingen, waardoor zij in zijne liefde wordt bevestigd, wekken waarlijk bewondering; gewoonlijk houden zij haar een ganschen dag opgetogen.

Zeer dikwijls, als zij met eerbied en vuur over God hoort spreken, geraakt zij in verrukking, zonder dat al haar tegenstand iets baat en gedurende die verrukking ligt er iets onbegrijpelijks in haar wezen uitgedrukt, zoodat men haar niet kan gadeslaan zonder groote godsvrucht te koesteren.

Zij kan het niet verdragen, dat degenen, wien zij haar hart ontvouwt, haar niet opmerkzaam maken op hare gebreken en haar niet berispen. Doen zij het echter, dan luistert zij met bewonderswaardigen ootmoed.

Die geestelijke gunsten maken ook, dat zij niet kan dulden, dat zij, die tot de volmaaktheid zijn opgeklimmen, niet trachten haar aan zich gelijk te maken en haar tot hunne volmaaktheid op te voeren.

Zij is geheel onthecht van hare bloedverwanten, zij wil volstrekt geen omgang hebben met de wereld, doch bemint de eenzaamheid, zij heeft veel godsvrucht

tot de Heiligen en op hunne feestdagen evenals op de dagen, waarop de Kerk hare geheimen voorstelt, heeft zij gevoelens van Onzen Heer, welke men niet kan schetsen.

Indien alle religieuzen van het Gezelschap van Jezus en alle dienaren Gods op aarde zich zouden vereenigen, om haar te doen zeggen, dat hetgeen in haar plaats grijpt, het werk des duivels is, dan zou zij ongetwijfeld vreezen en sidderen, voor zij die visioenen had, maar is zij eenmaal in zich zelve gekeerd en in het gebed verslonden, dan zou men haar in stukken kunnen houden, zonder haar de innerlijke overtuiging te kunnen ontrukken, dat God tot haar spreekt en haar geleidt.

God heeft haar een verwonderlijken moed en onverschrokkenheid gegeven. Vroeger was zij vreesachtig van natuur, nu valt zij de duivelen aan en jaagt hen op de vlucht. Zij is geheel ontheven van die zwakheden en kleingeestigheden den vrouwen eigen; zij is geenszins angstvallig en wandelt volmaakt en oprecht voor God.

Bovendien heeft Onze Heer haar een bijzondere gave van zoete tranen ver-

leend, een groot medelijden met anderen, een grondige kennis van haar eigen gebreken, een volmaakte achting voor brave lieden en een wonderbare zelf-verachting. Ik kan getrouw getuigenis afleggen van het groote geestelijke voordeel, dat zij heeft gewerkt in vele personen. Ik zelf behoor tot dat getal.

Altijd denkt zij aan God en gevoelt zijn tegenwoordigheid.

Nooit is haar iets veropenbaard, wat niet waar bevonden of vervuld werd, en dit is een sterk bewijs te haren gunste.

Al die dingen verlichten levendig haar verstand, ja, op wonderbare wijze wordt zij verlicht in alles, wat betrekking heeft op God.

Haar is gezegd, dat, doorbladerde men de H. Schrift, men zou zien, hoe nimmer een ziel, die van verlangen brandde, om God te behagen, zoo langen tijd door den duivel werd bedrogen.

DEO GRATIAS.

AANHANGSEL. *)

I. Gebeden onder de H. Mis.

Gebed tot voorbereiding.

Almachtige en eeuwige God, Heer van hemel en aarde, zie, ik arm zondig mensch verschijn heden voor U, om U door de handen van onzen Hoogepriester Jesus Christus, uwen Zoon, de offerande van zijn H. Lichaam en Bloed op te dragen. Gewaardig U, mij bij te staan met de hulp uwer genade, opdat ik mij in uwe heilige tegenwoordigheid met allen eerbied en godsvrucht moge gedragen en alzoo overvloedig moge deelachtig worden aan de vruchten van het lijden en den dood van Jesus Christus. In vereeniging met den priester draag ik U dit allerheiligste offer op:

*) Dit aanhangsel is hieraan op verzoek en ten grieve der godvruchtige geloovigen toegevoegd en overgenomen uit „Het Handboek der derde Orde v. O. L. Vr. v. d. Berg Carmel”. door P. fr. T. Kroonen Ord. Carm.

1°. Tot erkenenis uwer goddelijke Majesteit en opperheerschappij over mij en al het geschapene en tot meerdere eer en glorie van uwen Naam. 2°. Tot gedachtenis aan het bitter lijden en sterven van Jezus Christus, uwen Zoon, gelijk Hij dit zelf geboden heeft. 3°. Tot dankzegging voor alle gunsten, genaden en weldaden, die ik van U ontvangen heb. 4°. Tot voldoening voor al mijne zonden en schulden. 5°. Tot verkrijging van nieuwe genaden en gunsten voor mij zelven, voor mijne ouders en bloedverwanten en voor allen, die zich in mijne gebeden hebben aangebevolen. 6°. Tot verlossing der geloovige zielen uit het vagevuur. Laat deze meening, o God, U aangenaam zijn en gewaardig U, mij te verhooren door de verdiensten van Jezus Christus en de tusschenkomst mijner lieve Moeder Maria.

En gij, Heilige Maagd, die bij het bloedig kruisoffer op Calvarië tegenwoordig waart, verkrijg voor mij de genade, dat ik thans datzelfde offer, hetwelk hier op eene onbloedige wijze wordt vernieuwd, met alle godsvrucht en aandacht moge bijwonen tot meer-

dere eer en glorie van God, en tot zaligheid mijner ziel. Amen.

Eij het begin d r H. Mis.

De menigte en de grootheid mijner zonden maken mij onwaardig, tot U te naderen, o groote God, die alleen mijn geluk, mijne vreugd, mijn leven, mijne hoop en mijne zaligheid zijt. Evenwel roept Gij mij tot U en wilt Gij, dat ik mij met uwen dienaar ver eenige, om U het aanbiddelijk Slachtoffer mijner zaligheid op te dragen. Ik beken, o mijn God, dat mijne zonden en boos heden mij van deze heilige offerande moesten verwijderd houden, maar Heer, een vermorzeld en vernederd hart zult Gij niet versmaden. Ik beken en belijd mijne schuld voor U, voor de allerheiligste Moedermaagd en voor geheel het hemelsch hof; ik bid U ootmoedig om barmhartigheid en vergeving. Ik hoop die te bekomen door de oneindige verdiensten van het Slachtoffer, dat aan uwe goddelijke majesteit ter verzoening zal worden opgedragen.

Neem, bidden wij, Heer, al onze ongerechtigheden weg, opdat wij met een zuiver hart mogen ingaan tot

het Heilige der Heiligen. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Introitus en Kyrie eleison.

Gezegend zij de heilige en onverdeelbare Drievuldigheid: Haar zij eeuwige dank, want Zij heeft ons barmhartigheid bewezen.

Glorie zij den Vader, die ons heeft geschapen.

Glorie zij den Zoon, die ons heeft verlost.

Glorie zij den Heiligen Geest, die ons heeft geheiligd.

God, Vader van barmhartigheid, ontferm U over ons, uwe kinderen.

Eeuwig Woord des Vaders, voor onze zaligheid mensch geworden en gestorven aan het kruis, heb medelijden met ons en vergeef ons onze zonden.

Heilige Geest, Heiligmaker onzer zielen, vergeef ons onze ondankbaarheid: schep in mij een zuiver hart en vernieuw in mij den waren geest.

Gloria in excelsis.

Glorie zij aan God in den hooge en op aarde vrede aan de menschen van goeden wil. Wij loven U; wij prijzen

U; wij aanbidden U; wij verheerlijken U; wij danken U om uwe groote glorie. Heer God, hemelsche Koning, God, Vader almachtig! Heer Jesus Christus, eenig geboren Zoon! Heer God, Lam Gods, Zoon des Vaders, die wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer. Die wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons gebed. Die zit aan de rechterhand des Vaders ontferm U onzer. Want Gij alleen zijt heilig, Gij alleen zijt de Heer, Gij alleen zijt de Allerehoogste, Jesus Christus, met den Heiligen Geest in de glorie van God den Vader. Amen.

Gebed.

Verleen ons, o Heer, door de voorspraak der allerheiligste Maagd Maria en van alle Heiligen, die wij vereeren, al de genaden en gunsten, welke uw dienaar voor zich en voor ons van U vraagt. Ik vereenig mijne gebeden met de zijne en draag die aan U op voor mij en voor allen, voor wie ik verplicht ben te bidden. Ik verzoek U, o Heer, zoo voor mij als voor hen alwat ons naar ziel en lichaam noodig of voordeelig is. Verleen aan de zondaars eene

oprechte bekeering, aan de rechtvaardigen de genade der volharding, aan alle levenden eenen zaligen dood en aan alle overledenen de eeuwige rust. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Epistel.

Lof en dank zij U, o Heer, voor de goedheid, waardoor gij uwen Heiligen Geest aan de Profeten en Apostelen hebt gelieven te schenken en hun zoo-vele wonderbare geheimen hebt gelieven te openbaren tot uwe meerdere eer en tot zaligheid onzer zielen. Van ganscher harte geloof ik aan hun woord, want het is uw eigen woord; geef mij de genade, dat ik door de onderrichting uwer Heilige Kerk daarvan leere kennen, wat ik er van behoor te weten, en hetzelfde getrouw en standvastig moge beoefenen tot aan het einde van mijn leven. Amen.

Evangelie.

Gij hebt ons, o God, den weg der zaligheid, uwe eeuwige waarheden, uwe wet en uwe geboden niet alleen door de menschen bekend gemaakt, maar ook door uwen goddelijken Zoon, onzen

Heer Jesus Christus. Ja, zoozeer hebt Gij de wereld bemind, dat Gij ons menschen uwen beminden Zoon tot Leeraar en Verlosser hebt geschonken. Verleen ons, o Heer, de genade, dat wij ons nimmer mogen schamen over zijn Heilig Evangelie, dat nog zonder ophouden door uwe Heilige Kerk wordt verkondigd, maar dat wij het steeds met allen eerbied mogen aanhooren, in woorden en werken belijden en alzoo U behagen en zalig worden. Amen.

Credo.

Ik geloof in éénen God, den almachtigen Vader, Schepper van Hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen. En in éénen Heer Jesus Christus, den eenig geboren Zoon Gods, uit den Vader voor alle eeuwen geboren. God van God, licht van licht, waarachtig God van den waarachtigen God, geboren en niet gemaakt, één in wezen met den Vader, door wien alle dingen gemaakt zijn. Die om ons, menschen, en om wille onzer zaligheid uit den hemel is nedergedaald. *Die het vleesch heeft aangenomen door den Heiligen Geest uit de Maagd Maria, en is mensch geworden.*

Hij is ook voor ons gekruist onder Pontius Pilatus; Hij heeft geleden en is begraven. En Hij is volgens de Schrift, den derden dag verrezen. En Hij is opgeklimmen ten hemel, zit aan de rechterhand des Vaders. Hij zal wederkomen met glorie, om de levenden en dooden te oordeelen en aan zijn rijk zal geen einde zijn. Ik geloof in den Heiligen Geest, den Heer en Levensmaker, die van den Vader en den Zoon voortkomt, die met den Vader en den Zoon te zamen aanbeden en verheerlijkt wordt, die door de profeten gesproken heeft. Ik belijd tevens ééne Heilige Katholieke en Apostolische Kerk. Ik belijd één Doopsel tot vergiffenis der zonden en ik verwacht de verrijzenis der dooden en het toekomstige eeuwige leven. Amen.

Offerande.

Heilige Vader, almachtige en eeuwige God, hoe onwaardig ik ook ben, om voor U te verschijnen, durf ik U echter door de handen des Priesters deze offerande opdragen in vereeniging met de meening, welke Jesus Christus, onze Zaligmaker, had, toen Hij die instelde.

Ik draag U die op tot erkenenis uwer opperheerschappij over mij en over alle schepselen, tot uitwissching mijner zonden en schulden en tot dankzegging voor alle weldaden, die gij mij ooit hebt verleend.

Ik offer U die tevens op, o mijn God, om van uwe oneindige goedheid voor mij, voor mijne ouders en bloedverwanten, voor mijne weldoeners, voor mijne vrienden en vijanden die kostbare genade der zaligheid te bekomen, welke aan niemand gegeven wordt dan door de verdiensten van Hem, die zich het Slachtoffer van verzoening voor ons allen gemaakt heeft.

Terwijl ik U dit heilig offer opdraag, beveel ik U, mijn God, geheel uwe Heilige Katholieke Kerk, onzen Heiligen Vader den Paus, onzen Bisschop, alle herders der zielen, alle vorsten en volken, die in u gelooven.

Wees ook gedachtig, o Heer, de geloovige zielen in het vagevuur en geef haar om de verdiensten van uwen Zoon eene plaats van verkwikking, van licht en vrede.

Vergeet toch, mijn God, noch uwe noch mijne vijanden, heb medelijden

met alle ongelooovigen, met de ketters en alle zondaren; vervul met uwen zegen allen, die mij vijandig zijn, en vergeef mij mijne zonden, gelijk ik al het ongelijk vergeef, dat zij mij hebben aangedaan of zouden willen aandoen. Amen.

Praefatie.

Het gelukkig oogenblik nadert, waarop de Koning van hemel en aarde gaat verschijnen! Vervul mij, o Heer, met uwen geest, dat mijn hart, onthecht van de aarde, aan U alleen denke. Welke verplichting heb ik niet, om U ten allen tijde en op alle plaatsen te danken en te loven, God van oneindige heerlijkheid, almachtige en eeuwige Vader! Niets is billijker, niets is heilzamer, dan dat wij ons met Jesus Christus vereenigen, om U onophoudelijk te aanbidden: het is door Hem dat alle gelukzalige geesten uwe Majesteit loven, het is door Hem, dat alle krachten der hemelen, bevangen door eerbiedige vrees, zich vereenigen, om U te verheerlijken Gedoog, Heer, dat wij onze zwakke lofzangen aan die der Hemelgeesten paren en dat wij te zamen juichend en met verwondering uitroepen:

Sanctus.

Heilig, heilig, heilig is de Heer, de God der heerkrachten! Hemel en aarde zijn met zijne heerlijkheid vervuld. Dat de gelukzaligen Hem in den hemel loven. Gezegend zij Hij, die komt in den naam des Heeren. Hosanna in den hooge!

Canon.

Wij smeeken U in den naam van Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, o oneindig barmhartige Vader, de offerande, die wij U opdragen, te zegenen en gunstig aan te nemen, opdat het U behage, de Heilige Katholieke Kerk te bewaren, te beschermen en te bestieren, met onzen Heiligen Vader den Paus, onzen Bisschop en allen, die uw heilig geloof belijden.

Ik beveel U in het bijzonder, Heer, al degenen aan, voor wie ik uit regtvaardigheid, dankbaarheid en liefde verplicht ben te bidden, mijne ouders en bloedverwanten, mijne vrienden en weldoeners, allen, die zich in mijne gebeden hebben aanbevolen en mij in hunne gebeden gedachtig zijn en allen, die dit heilig offer bijwonen.

En daar wij gemeenschap hebben met uwe uitverkorenen, vereeren wij ook hunne gedachtenis; bijzonder die van de allerheiligste Maagd Maria, de Moeder van uwen Zoon, onzen Heer, Jesus Christus; tevens die der Heilige Apostelen en Martelaren en van al uwe Heiligen, om wier verdiensten en gebeden wij U smeeken, dat wij in alles door den bijstand uwer bescherming mogen worden versterkt. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Wij bidden U, o Heer, dat Gij deze onze offerande gunstig wilt aannemen, onze dagen in vrede bestieren, ons van het eeuwig verderf bevrijden en ons onder het getal uwer uitverkorenen wilt opnemen. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Eleratie.

Menschgeworden Woord des Vaders, goddelijke Jesus waarachtig God en mensch, ik geloof, dat Gij hier waarlijk tegenwoordig zijt; ik aanbid U met ootmoed, ik bemin U uit geheel mijn hart, en dewijl Gij hier komt uit liefde tot mij, wijd ik mij geheel aan U toe.

Geloofd en gedantk zij ten allen tijde het allerheiligste en goddelijke Sacrament des Altaars

Ik aanbid uw dierbaar Bloed, lieve Jezus, dat Gij voor alle menschen vergoten hebt. Ik hoop, o mijn God, dat het voor mij niet te vergeefs zal zijn gestort; verleen mij de genade, mij deszelfs verdiensten toe te eigenen en wasch mijne ziel af in dit kostbaar Bloed. Ik draag U mijn bloed op, o liefderijke Verlosser, tot dankbetuiging voor de oneindige liefde, welke Gij gehad hebt, om het uwe uit liefde tot mij te geven.

Vervolg van den Canon.

Hemelsche Vader, wij vernieuwen volgens het gebod van uwen Zoon, onzen Heer Jezus Christus, de gedachtenis van zijn lijden, van zijne verrijzenis en glorieijke hemelvaart; en om deze gedachtenis te houden, dragen wij aan uwe aanbiddelijke Majesteit dit zuivere, heilige, en onbevleete Slachtoffer op. Wij bidden U ootmoedig, almachtige God, laat deze offerande door de handen uwer engelen voor het aanschijn uwer

goddelijke Majesteit gebracht worden, opdat wij allen, die aan dit offer deel nemen en, hetzij werkelijk, hetzij op eene geestelijke wijze, het Lichaam en Bloed van uwen Zoon gaan ontvangen, met alle hemelsche zegeningen en genaden vervuld worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Wees ook gedachtig, o Heer, uwe dienaren en dienaressen, die ons met het teeken des geloofs naar de andere wereld zijn voorgegaan. Bijzonder bid ik U voor mijne overledene ouders en bloedverwanten, vrienden en weldoeners en voor alle overledenen. Geef, o Heer, aan dezen en aan allen die in Christus rusten, eene plaats in het rijk der eeuwige zaligheid.

Verleen ook aan ons, zondige menschen, die op uwe groote barmhartigheid vertrouwen, eëinig aandeel en gemeenschap met uwe heilige Apostelen en Martelaren en met al uwe Heiligen. Sla geen acht op onze onwaardigheid, maar handel met ons volgens uwe ontfermende goedertierenheid. Door Christus onzen Heer.

Door Hem, met Hem en in Hem zij U, almachtige Vader, in de eenheid des Hei-

ligen Geestes alle eer en glorie, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Pater Noster en Communie.

Door uwen goddelijken Zoon onderwezen, hoe wij moeten bidden, durven wij met vertrouwen tot U zeggen:

Onze Vader, die in de hemelen zijt, geheiligd zij uw Naam; ons toekome uw rijk; uw wil geschiede op aarde als in den hemel; geef ons heden ons dagelijksch brood en vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren, en leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van den kwade. Amen.

Heer Jesus Christus, die U zelve den avond voor uwen dood ten bewijze uwer onuitsprekelijke liefde aan ons in dit goddelijk Sacrament tot voedsel onzer zielen hebt gegeven, ik wenschte uit geheel mijn hart, U heden waardig te kunnen ontvangen. Maar wanneer ik mij zelf onderzoek, gelijk uw Apostel dit gebiedt, dan bevind ik mij vol zonden en gebreken. Ik ben zoo nalatig in uwen dienst, zoo koud in uwe liefde, dat ik waarlijk met meer reden dan

de hoofdman van het Evangelie moet bekennen, dat ik onwaardig ben, U onder mijn dak te ontvangen. Doch Gij, Heer, Gij kunt mij genezen, zoo Gij wilt. Daarvoor is het niet noodig, dat Gij werkelijk in mijn hart komt; spreek slechts een enkel woord en mijne ziel zal gezond worden. Geef mij slechts de genade van dezelfde uitwerksels te gevoelen, welke die zielen ondervinden, die U waardig ontvangen.

Het vaste geloof, dat ik heb in uwe tegenwoordigheid in dit Heilig Sacrament, doet mij naar de vruchten daarvan verlangen. Ik aanbid U, ik geloof en belijd, dat Gij hier waarlijk tegenwoordig zijt, even vast en zeker, als wanneer ik U hier met mijne eigene oogen zag.

Ik hoop en vertrouw van uwe eindige goedheid, dat Gij mij aan de vruchten van dit Heilig Sacrament zult deelachtig maken, al kan ik U thans ook niet werkelijk ontvangen.

O goddelijk Lam, dat met uw dierbaar Bloed al onze zonden afwascht en alle wonden onzer ziel geneest, heb medelijden met mij en vergeef mij al mijne zonden, waardoor ik U zoozeer

heb mishaaagd en waarover ik een oprecht berouw heb met het voornemen, mij te beteren. Ach, Heer, ik beken, dat ik geheel onwaardig ben, om U te ontvangen. Helaas, ik ben een zondig mensch, vol ongerechtigheid, vol eigenliefde en kwade gewoonten, ik verneder mij voor U en vraag U vergiffenis uit den grond van mijn hart.

Wie zal mij vergunnen, mijn Zaligmaker, mij naar hartelust met U te verzadigen. Kom toch, mijn Verlosser, leven mijner ziel, enig verlangen van mijn hart. Kom mij op een geestelijke wijze verkwikken, tred binnen in mijn hart, dat voor U openstaat. Laat mij deel hebben aan dit goddelijk avondmaal, hetwelk gij voor die zielen bereidt, bij wie gij uwen intrek neemt. Zeg tot mijne ziel: Ik ben uw heil. Doe mij gevoelen, dat Gij mijn God, mijn enig goed, en het behoud mijner ziele zijt. Hecht mijn hart aan het uwe door den onverbreekbaren band uwer liefde. Maak mij gelijkvormig aan uwe heilige Menscheid en herschep mij door uwe genade in een mensch volgens uw hart. Ik omhels U, dierbare Jesus, ik verberg mij in de wonde uwer heilige zijde, o,

laat mij toch nimmer meer van U gescheiden worden.

Laatste Gebeden.

Mijn God, Gij slachtoffert U voor mijne zaligheid, ik wil mij ook voor uwe glorie slachtofferen; ik ben uw slachtoffer, spaar mij niet; bereidwillig aanvaard ik de moeilijkheden, kruisen en wederwaardigheden, die Gij mij zult verzenden, ik neem die uit uwe hand aan en vereenig ze met uw heilig kruis en bitter lijden.

Ik zal aan uwe heilige wet getrouw zijn, ik zal de gelegenheden der zonde vluchten, bijzonder van die zonde, tot welke mijne booze neiging mij niet meer geweld vervoert. Ik heb vast besloten, liever alles te verliezen en te lijden, dan U nog ooit te vergrammen.

Benedictie.

Zegen, o mijn God, deze goede voornemens, zegen ons allen door de hand van uwen dienaar en dat uw zegen eeuwig over ons blijve. In den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. Amen.

Laatste Evangelie.

In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in het begin bij God. Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt, van hetgeen er gemaakt is. In Hetzelve was het leven en het leven was het licht der menschen en het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet begrepen. Er werd een mensch van God gezonden, wiens naam was Joannes. Deze kwam tot getuigenis, om getuigenis van het licht te geven, opdat zij allen door hem gelooven zouden. Hij was het licht niet; maar hij was om getuigenis van het licht te geven. Dit was het waarachtige licht, hetwelk verlicht elken mensch, die in de wereld komt. Hij was in de wereld en de wereld is door Hem gemaakt en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij kwam in zijn eigendom, doch de zijnen namen Hem niet aan; maar allen, die Hem aangenomen hebben, heeft Hij macht gegeven, kinderen Gods te worden, dengenen, die in zijnen Naam gelooven, die niet uit den bloede noch

uit den wille des vleesches noch uit den wille des mans, maar uit God geboren zijn. *En het Woord is vleesch geworden* en het heeft onder ons gewoond. En wij hebben zijne glorie gezien, eene glorie als van den eeniggeboren Zoon des Vaders, vol van genade en waarheid.

Gebed na de H. Mis.

Ik dank U, Heer, voor de genade, welke Gij mij verleend hebt met te gedoogen, dat ik heden bij de heilige offerande der Mis tegenwoordig was. Ik vraag U vergiffenis voor al de gebreken, die ik onder dezelve door mijnen geringen ijver en verstrooidheden bedreven heb. Dat deze offerande, o mijn God, mij zuivere van het verledene en versterke tegen het toekomstige. Met moed en vertrouwen ga ik thans naar mijne bezigheden, tot welke uwe goddelijke wil mij roept; ik zal den geheelen dag de gunst herdenken, die gij mij bewezen hebt. en trachten, dat er mij niet één woord, niet één werk, niet ééne gedachte noch verlangen ontvalle, dat mij de vrucht der Heilige

Mis, welke ik nu heb bijgewoond, zou kunnen doen verliezen. Ik vraag U daartoe uwe genade door de verdiensten van Jezus Christus en door de voorspraak mijner lieve Moeder Maria. Amen.

II. Gebeden onder het Lof.

Aanbidding van Jesus in het allerheiligste Sacrament.

Mijn Heer en mijn God, Jesus, God en mensch, ik geloof ook, zonder dat ik zie: ik geef mijne zinnen en mijne rede gaarne gevangen en geloof op uw goddelijk woord, dat het hoogwaardig Sacrament, waarvoor ik aanbidde nederkniel, U geheel en al bevat, dat Gij daarin waarlijk tegenwoordig zijt. Vermeerder mijn geloof en maak het krachtig en levendig, opdat ik U op eene U welgevallige wijze moge eeren en in geest en waarheid aanbidden. Gij zijt een God, die vooral in liefde wilt aanbeden worden, vergun dan, dat ik U uit geheel mijn harte beminne: geef, dat de liefde, die ik U verschuldigd ben, gedurig in mij vernieuwd en vermeerderd worde, vooral wanneer ik hier de liefde kom overwegen, welke Gij mij in dit H. Sacrament bewijst. Hier immers

toont Gij ons waarlijk, dat het uw vermaak is, met de kinderen der menschen te zijn, hier, waar Gij ons spijst met uw eigen Lichaam en Bloed en ons een voorsmaak geeft van de toekomstige zaligheid.

Uitstorting des harten voor Jesus.

Hoe liefelijk zijn uwe Tabernakelen, hoe genoegeijk is het, in uw huis te zijn! Hoe aangenaam is het, voor uw altaar te verschijnen! Kan men gelooven, dat een God zijn verblijf wil houden onder de menschen? Zoo spraken de profeten van het Oude Verbond, die toch niets anders hadden dan een afbeeldsel van hetgeen wij op onze altaren bezitten. Vol eerbied en vertrouwen kwamen zij tot uw Tabernakel, uw licht en uwe waarheid geleidden hen derwaarts; daar stortten zij hunne harten voor U uit; daar spraken zij tot U met eene heilige gemeenzaamheid; daar gaven zij U hunne zorgen en hunnen nood te kennen en droegen U hunne gebeden en begeerten op en Gij verhoordet hen en vervuldet hen in uw huis met blijdschap en vertroosting. Hier ben ik voor het waarachtig heilig-

dom, voor U, o Jesus, die al de voorafbeeldselen der Oude Wet vervult. Ach, mocht ik hier met een vuriger geloof verschijnen! Heer, help mijn zwak geloof, geef mij die eerbiedige vreeze, zonder welke men voor U niet behoort te verschijnen, die vreeze, die uit ootmoed voortkomt en met liefde, blijdschap en vrede der ziel vergezeld gaat. Doe mij met uwen Voorlooper, den H. Joannes, verwonderd staan over uwe ootmoedigheid en over de goedheid, waarmede Gij U tot ons vernedert; doe mij met hem bekennen, dat ik niet waardig ben, uwe schoenriemen te ontbinden. Geef, dat ik u even vurig aanbidde als die vader, die onder het storten van tranen met een levendig geloof de genezing van zijn zoon verzocht. Doe mij gelijk de Cananeesche vrouw voor uwe voeten blijven liggen in de overtuiging mijner onwaardigheid, totdat gij mijne ziel verlost hebt van den duivel, die haar plaagt. Vergun mij, dat ik mij vereenige met de Engelen en Heilige Ouderlingen, die den troon omgeven, waarop Gij U als een geslacht Lam vertoont; dat ik daar voor U op mijn aangezicht nedervalle en het nieuwe

lied tot uwen lof en glorie met hen zinge, omdat Gij voor ons geslachtefferd zijt, omdat Gij ons verlost en van alle volken afgezonderd hebt en ons tot uw volk en uw koninkrijk hebt verkoren: Lof, eer, glorie en macht zij aan Dengene, die op den troon gezeten is, en aan het Lam in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed.

Mijn God, ik geloof in U, maar levendig mijn geloof; ik hoop op U, maar versterk mijne hoop; ik bemin U, maar verdubbel mijne liefde; ik ben bedroefd, dat ik gezondigd heb, maar vermeerder mijn leedwezen.

Ik aanbid U als mijn oorsprong; ik verlang naar U als naar mijn laatste einde; ik dank U als mijn gedurigen weldoener; ik roep U aan als mijn oppersten beschermer.

O mijn God, gewaardig U, mij te bestieren door uwe wijsheid, mij te bedwingen door uwe rechtvaardigheid, mij te vertroosten door uwe barmhartigheid en mij te beschermen door uw almacht.

Om geheel aan U toe te behooren, verzaak ik aan den duivel en zijne werken, aan de wereld en hare ijdelheid,

aan het vleesch en deszelfs begeerlijkheid, aan de ketterij en hare dwalingen.

Al mijne gedachten, woorden, werken en al mijn lijden draag ik U op, opdat ik voortaan slechts aan U denke, van U spreke, om U arbeide en voor U lijde

Heer, ik wil hetgeen Gij wilt, omdat Gij het wilt, gelijk Gij het wilt en zoolang Gij het wilt.

Ik bid U, verlicht mijn verstand, ontsteek mijnen wil, zuiver mijn lichaam en heilig mijne ziel.

Mijn God, wek mij op, om mijne vroegere misslagen uit te boeten, aan de bekoringen te wederstaan, mijne heerschende drift te beteugelen en de deugd te beoefenen.

Vervul mijn hart met teederheid voor uwe weldaden, met afkeer van mijne gebreken, met ijver voor de zaligheid van mijnen evenmensch, met versmading van de wereld.

Leer mij onderdanig zijn aan mijne oversten, liefderijk jegens mijne onderdanen, getrouw aan mijne vrienden en edelmoedig jegens mijne vijanden.

Kom mij te hulp, opdat ik de dardelheid overwinne door versterving, de gierigheid door milddadigheid, de gram-

schap door zachtmoedigheid en de traagheid door vurige godsvrucht.

Mijn God, maak mij voorzichtig, in mijne ondernemingen, kloekmoedig in gevaren, geduldig in tegenspoed, ootmoedig in voorspoed.

Geef, dat ik mijne gebeden verrichte met aandacht, spijs en drank gebruike met matigheid, mijne pligten vervulle met naauwkeurigheid en mijne goede voornemens volbrengte met standvastigheid.

Heer, stort in mij de zorg, om altijd te bewaren een oprecht gemoed, eene uitwendige zedigheid, een stichtenden omgang en een regelmatig gedrag.

Versterk mij, om de bedorven natuur in bedwang te houden, de bewegingen der genade in te volgen, uwe wet te onderhouden en mijne zaligheid te bewerken.

Mijn God, doe mij zien de nietigheid der aarde en de waarde van den hemel, de korthed des tijds en den duur der eeuwigheid.

Maak, dat ik mij bereide tot den dood, dat ik uw oordeel vreeze, de hel ontvluchte en den hemel bekomme door de

verdiersten van Jezus Christus onzen Heer. Amen.

Gebed tot de allerheiligste Maagd Maria.

Heilige Maagd Maria, mijne Bestierster, mijne Meesteres, ik werp mij in den schoot uwer barmhartigheid en stel mijne ziel en mijn lichaam van dit oogenblik af en voor altijd onder uwe hoede en bijzondere bescherming. Ik vertrouw en stel in uwe handen al mijne hoop en mijn troost, al mijne pijnen en smarten, mijn leven en deszelfs einde, opdat door uwe heilige voorspraak en door uwe verdiensten al mijne werken volgens uwen en uws Zoons wil geschikt worden. Amen.

Gebed onder den Zegen.

Geloofd en gedankt zij ten allen tijde het allerheiligste en goddelijke Sacrament des Altaars. Zegen mij, o Heer Jezus met den Vader en den H. Geest, versterk mij door uwe genade, om zoo te leven volgens uwen H. Wil, dat geheel mijn leven tot uwe meerdere eer en glorie strekke. Geef aan de recht-

vaardigen de volharding, aan de zondaren vergeving en aan de geloovige zielen de eeuwige rust, help ons allen nu en in het uur van onzen dood.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des H. Geestes Amen.

III. Litanie ter eere van de
H. Teresia.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
God, H. Geest, ontferm U onzer.
H. Drieuldigheid, één God, ontferm U onzer.
Heilige Maria, bid voor ons.
Heilige Moeder Gods,
Heilige Maagd der maagden,
Heilige Teresia,
Serafijnsche Maagd,
Onafscheidbare Bruid van den gekruisten Jesus,
Geliefd kind van Maria,
Schitterend licht der H. Kerk.
Martelares door begeerte, om voor
Jesus Christus te sterven,

bid voor ons.

Patronesse der zielen, die naar de volmaaktheid streven, bid voor ons.
Vurige ijveraarster voor de zaligheid der zielen,
Verlichte meesteres van het geestelijk leven,
Zekere geleidster op den weg der volmaaktheid,
Hervormster der Orde van O. L. Vrouw van den Berg Carmel,
Wonder van ootmoed en geduld,
Spiegel der maagden,
Onverzoenlijke vijandin uws lichaams,
Hart volkomen onderworpen aan Gods wil,
Voorbeeld van alle deugden,
Schat van hemelsche genaden,
Luister en sieraad van de Orde van Carmel,
Heilige Teresia.
Dat wij de gave des gebeds mogen bekomen, welke de bron is van alle andere genaden,
Dat wij eenen uitersten afkeer mogen hebben ook van de kleine fouten,
Dat wij ons daarvan met droefheid mogen beschuldigen in het H. Sacrament van Boetvaardigheid,

bid voor ons.

Dat wij een heilig en veelvuldig gebruik mogen maken van het aller heiligste Sacrament des Altaars,
 Dat wij deelachtig mogen worden aan de genaden, welke gij daardoor bekomen hebt,
 Dat wij naar uw voorbeeld onze lieve Moeder Maria steeds met kinderlijke liefde mogen vereeren,
 Dat wij volgens uwen raad tot den H. Jozef onze toevlucht nemen in al onze noodwendigheden,
 Dat wij onze harten onthechten van de tijdelijke goederen, die niets zijn dan stof en asch,
 Dat wij de ijdele eer en glorie der wereld niet najagen, die als rook verdwijnen,
 Dat wij de wellustige vermaken der wereld mogen vluchten,
 Dat wij ons leven naar het heilig Evangelie en de beloften van ons heilig Doopsel mogen regelen,
 Dat wij van alle ketterij, ongeloovigheid en verblindheid des harten mogen bewaard blijven,
 Dat wij eeuwig met U de barmhartigheid des Heeren mogen lofszingen,

bid voor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons Heer.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons Heer.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.
 Jesus, zuiverheid der maagden, hoor ons.
 Jesus, kroon van alle Heiligen, verhoor ons.
 v. Bid voor ons, Heilige Teresia,
 R. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

Gebed.

Verhoor, o goddelijke Heiland, onze smeekingen, opdat wij, die ons in de gedachtenis uwer zalige Maagd Teresia verheugen, mogen gevoed worden door haar hemelsche leer en onderwezen door de teederheid harer godsvrucht. Door Christus onzen Heer. Amen.

IV. Kroontje en Novene ter eere van
de H. Teresia.

(Door den H. Alphonsus.)

1. Allerbeminnelijkste Heer Jesus Christus, wij danken U voor de groote gave des Geloofs en der Godvrucht tot het allerheiligste Sacrament, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend. Door uwe verdiensten en die van deze uwe geliefde Bruid, bidden wij U, geef ons een levendig geloof en eene vurige godsvrucht tot het allerheiligste Sacrament des Altaars, waarin Gij, die de oneindige Majesteit zijt, U verplicht hebt met ons te blijven tot aan het einde der wereld en waarin Gij ons U zelve met zooveel liefde schenkt.

Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

2. Allerbarmhartigste Heer Jesus Christus, wij danken U voor de groote gave der Hoop, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend. Door uwe

verdiensten en die van deze uwe getrouwe Bruid, bidden wij U, schenk ons een volkomen vertrouwen op uwe goedheid om wille van uw dierbaar Bloed, dat Gij tot den laatsten druppel voor ons vergoten hebt.

Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

3. Allerbeminnenswaardigste Heer Jesus Christus, wij danken U voor de groote gave der Liefde, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend. Door uwe verdiensten en die van deze uwe liefdevolle Bruid, bidden wij U, schenk ons de eerste en grootste aller gaven, de gave eener volmaakte liefde.

Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

4. Allerzoetste Heer Jezus Christus, wij danken U voor de groote gave van vurige Begeerte en vast Besluit om u volmaakt te beminnen, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend. Door uwe verdiensten en die van deze uwe edelmoedige Bruid, bidden wij U, verleen ons eene ware begeerte en een vast besluit, om u te behagen, zooveel het in ons vermogen is.

Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

5. Allergoedertierenste Heer Jesus Christus, wij danken U voor de groote

gave der Nederigheid, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend. Door uwe verdiensten en die van deze uwe ootmoedige Bruid, bidden wij U, schenk ons de genade eener ware ootmoedigheid, om altoos gaarne in vernedering te leven en de versmadingen boven alle eer te beminnen.

Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

6. Allermilddadigste Heer Jezus Christus, wij danken U voor de groote gave der liefdevolle Godsvrucht tot uwe allerzoetste Moeder Maria en tot haren kuischen Bruidegom, den H. Jozef, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend. Door uwe verdiensten en die van deze uwe dierbare Bruid, bidden wij U, geef ons de genade eener bijzondere en teedere godsvrucht tot uwe allerheiligste Moeder Maria en tot uwen beminden Voedstervader Jozef.

Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

7. Allerliefderijkste Heer Jezus Christus, wij danken U voor de bijzondere gave van de Wonde des harten, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend. Door uwe verdiensten en die van deze uwe vurige Bruid, bidden wij U, verleen ons eene soortgelijke wonde van

liefde, opdat wij van nu af niets anders beminnen noch verlangen te beminnen dan U.

Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

8. Allerminnelijkste Heer Jezus Christus, wij danken U voor de gave van vurig Verlangen naar den dood, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend. Door uwe verdiensten en die van deze uwe standvastige bruid, bidden wij U, schenk ons de genade van te verlangen naar den dood, ten einde U eeuwig te gaan bezitten in ons zalig Vaderland.

Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

9. Allerdierbaarste Heer Jezus Christus, wij danken U eindelijk voor de gave van den heerlijken Dood, welke Gij aan uwe beminde Teresia hebt verleend, met haar zacht te doen sterven door het vuur harer liefde. Door uwe verdiensten en die van deze uwe toegenegenste Bruid, bidden wij U, verleen ons de genade van een zaligen dood; geef dat wij mogen sterven zoo niet door het geweld onzer liefde dan toch ten minste brandende van liefde tot U, opdat wij zoo stervende U vervolgens met meer volmaakte liefde voor eeuwig

mogen beminnen in den hemel. Amen.
Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

Indien men dit kroontje als novene wil gebruiken, kan men het dagelijks bidden en daarna:

v. Bid voor ons H. Teresia,

R. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus

Gebed.

Verhoor, o goddelijke Heiland, onze smeekingen, opdat wij, die ons in de gedachten uwer zalige Maagd Teresia verheugen, mogen gevoed worden door haar hemelsche leer en onderwezen door de teederheid harer godsvrucht. Door Christus onzen Heer. Amen.

INHOUD I.

	Pag.
I. Eenige bladzijden uit »Het Boek haars Levens»	6
II. Het Boek der Stichtingen	75
III. Ontboezemingen der Heilige (verklaring van haar zieletoestand)	99
IV. De Weg der Volmaaktheid	112
V. Eenige harer gedachten over de Liefde Gods (Uitlegging van het Hooglied)	152
VI. Het Kasteel der Ziel	169
VII. Raadgevingen en Spreuken der Heilige	227
VIII. Brieven en Uittreksels van Brieven	237
—	
Getuigenis van den H. Petrus van Alcantara ten gunste der H. Teresia.	264
Aanhangsel van gebeden	273
I. Gebeden onder H. Mis.	273
II. Gebeden onder het Lof	294
III. Litanie der H. Teresia.	302
IV. Kroontje en Novene der H. Teresia.	306

INHOUD II.

Door middel van deze inhoudstafel kan men, na het geheele boekje te hebben doorloopen, met groot voordeel afzonderlijk beschouwen, wat de H. Teresia over de verschillende leerpunten en deugden in het bijzonder heeft gezegd.

Het cijfer duidt hier niet de bladzijden, doch het nummer aan, de letter geeft de juiste plaats in een nummer.

Angstvalligheid = Gewetensangsten.

Armoede : 72, 89, 90, 93, 94, 95, 107, 114, 129.

Bekoringen : 36*b*, 37, 38, 116, 135, 136, 137, 154, 204*i*.

Biechtvaders : 40, 54, 80, 85, 111, 204*i*, 205*x*.

Deugden : 43, 46, 66, 125.

Doorboring v. 't Hart der H. Teresia : 59, 173.

Dorheid : 31, 32, 105*d*.

Droefheid : 5*b*, 8, 9, 31, 32, 54, 61*b*, 89, 104, 114, 117, 119, 131*b c*, 155, 172, 173, 194, 204*u*, 229.

Duivel : 16, 35, 36*b*, 42*b c*, 53, 58, 61, 62, 77, 82, 88, 91, 134, 137, 142*b*, 155, 159, 175, 206*a*, 225.

- Edelmoedigheid : 5, 8, 32, 36*a*, 46, 68, 75, 83, 98, 101*a*, 105*l*, 106, 109, 114, 144, 145, 191*d*, 200.
- Gebed : 7, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 84, 86, 151*b*.
- Verschillende trappen des gebeds :
- I. Overweging : 16, 30, 33*a*, 105*a*, 123, 124, 152, 160, 167.
- II. Het gebed van rust : 25, 41, 126, 146, 160.
- III. Het gebed van vereeniging : 25, 43, 44, 147, 148, 149, 150, 163, 168, 169, 170, 190, 198.
- IV. De verrukking : 34, 45, 46, 47, 52, 71, 87, 176, 177, 179.
- V. De vlucht des geestes : 178.
- Gehoorzaamheid : 54, 82, 84, 85, 86, 103, 142*c*, 195, 204*g* *h*, 216.
- Gelijkvormigheid met Gods H. Wil : 9, 11, 48, 61*b*, 85, 101*i*, 115, 131, 143, 158, 168, 191*c*, 221, 226.
- Gewetensangsten : 139*b*.
- Goddelijke geneugten : 33*a*, 42*a*, 160.
- Heiligen (navolging der) = Navolging.
- Hel : 2, 5*b*, 54, 68, 116, 121, 138*c*.
- Hemel : 2, 8, 54, 75, 96, 129, 130, 138*d*, 209.
- Inwendig gesproken woorden = Woorden.
- H. Jozef : 12, 70, 71, 205*z*.
- Kasteel der ziel (waarde van het) : 222.
- Kennis van zich zelven : 39, 48, 153.
- Leiding : 40, 80, 105*i j k*, 203, 204*i*.

- Liefde. I. tot God : 5*a b*, 9, 23, 52, 76*a*, 86, 101*a b i*, 106, 109, 112, 130, 131, 138*b*, 140, 145, 146, 156, 169, 177, 177, 191*d*, 204*n*, 228.
- II. tot den naaste : 9, 62, 84, 86, 101*c e*, 105*h*, 108, 109, 111, 112, 121, 139*c*, 145, 169, 191*d*, 199, 204*c m s*, 205*p*.
- III. tot onze vijanden : 101*f*, 133, 172, 185, 207.
- Lijden des Heeren : 5*b*, 22, 23, 31, 49, 50, 54, 89, 102, 104, 117, 196, 200, 205*d*.
- H. Menschheid : 49, 50, 57, 76, 124, 83, 190.
- H. Maagd Maria : 3, 70, 71, 74, 104.
- Navolging. I. des Heeren : 5*b*, 31, 42*c*, 56, 63, 67, 73, 89, 104, 107, 116, 117, 119, 124, 131, 150, 195, 207, 212, 223, 224.
- II. der Heiligen : 36, 63, 83, 120, 197, 205*g*, 224.
- Naastenliefde = Liefde
- Nederigheid : 18, 26, 33*b*, 36*b*, 38, 46, 48, 60, 64, 101*d*, 116, 117, 119, 121, 122, 136, 137, 153, 157, 161, 187, 196, 204*f h p*, 205*g k m*.
- Onthechting : 6*b*, 48, 69, 79, 80, 90, 110, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 157, 191*c*, 205*c*.
- Onze Vader : *van* 128—136.
- Ootmoed = Nederigheid.
- Opwekkingen : 5, 89, 91, 95, 99, 100, 108, 114, 120, 128, 138*d*, 165, 171, 188.
- Oversten : 201, 202, 203, 204*g*, 205*f h t*.
- Overweging = Gebed.
- Predikanten : 401*g*, 108, 149.

- Raadgevingen : 204, 205, 206.
 Religieus leven (Geluk van het) : 5, 70, 71, 73, 74, 81, 83, 89, 91, 92, 95, 96, 98, 100, 102, 108, 109, 118, 157, 210, 214.
 Rust (gebed van) = Gebed.
 H. Sacrament des Altaars : 76b, 77, 92, 132, 142a, 205s y.
 Spreuken : 508.
 Tegenwoordigheid Gods : 14, 23, 24, 55, 105d, 124, 182, 183, 185, 204l.
 Uitroepen van liefde en zegening : 3, 4, 47, 56, 76b, 89, 96, 124.
 Verbeelding : 44, 84.
 Vereeniging (staat van ... met God) = Gebed.
 Verrukking = Gebed.
 Ver-terving : 31, 54, 56, 89, 90, 92, 114, 115, 131b, 155, 200, 204u, 205d m, 212, 215.
 Vertrouwen op God : 21, 36a, 82, 101h, 171, 205w.
 Vervolg : 101f, 133, 172, 185, 207, 223, 224, 225.
 Visioenen : 19, 57, 58, 59, 71, 76, 88.
 I Werkend op het verstand : 55, 175, 182, 189.
 II. Werkend op de verbeelding : 16, 57, 59, 77, 183, 190.
 Vlucht des Geestes = Gebed
 Vrees : 66, 68, 105i, 139, 142c, 171, 193, 205v.
 Vijanden (liefhebben) = Liefde.
 Waarheden : 2, 5a, 8, 56, 79, 186, 187, 206c, 214, 215, 220.
 Wenken = Raadgevingen.

- Wil (Gelijkvormigheid met den goddelijken) = Gelijkvormigheid.
 Woorden des Heeren aan St. Teresia : 45, 54, 63, 64, 77, 79, 80, 81, 91, 97, 102, 103.
 Woorden (Inwendig gesproken) : 53, 97, 105e, 174, 175.
 Wijwater : 61.
 IJdelheid van het aardsche : 5a, 8, 48, 56, 79, 96, 99, 112, 113, 125, 144, 154, 209, 211, 214.
 IJver : 68, 81, 101j, 105c, 108, 191d, 198, 218, 219.
 Zelfkennis = Kennis van zich zelve.
 Ziel : 28, 125, 129, 142d, 143, 151a, 211.

IMPRIMATUR.

Haaren, 4 October 1901.

J. H. SELTEN,
Libr. Censor.

IMPRIMATUR.

Zenderen, 15 October 1901.

fr. LAMB. SMEETS,
Prov. Ord. Carm.

FOUTEN.

Pag. 22 r. 6 v. o. *staat*: Maar indien wij dit niet erkennen, hoe zullen wij dan toch de liefdeschichten enz., *moet zijn*: Erkennen wij dit, dan zullen wij ook de liefdeschichten enz.

Pag. 62 r. 10 v. o. *staat*: bewandelen, *moet zijn*: te bewandelen.

Pag. 119 r. 11 v. o. *staat*: der, *moet zijn*: de.

Pag. 162 r. 1 v. b. *staat*: meester is, *moet zijn*: meester.

